

226
שנה
לחסידי חסידות חב"ד
של הצדיק משטפנשט זצ"ל
99 שנים לשיבת חסידים
שטפנשט

שנה י'
גליון מס' 500
פרשת ראה
ה'תשפ"ה

גליון 500
פרשת ראה תשפ"ה

בית הכנסת לתורה ולתפילות שטפנשט
כולל אברכים לעיון - לפניה
כולל אברכים להוראה - אחריה
רחוב מרשי"ל 13 בני ברק

תלמוד תורה
"תורת אמת" שטפנשט
גני הילדים
כתות הת"ת

מכירת ישיבה קטנה לכל חסידות
הר"ר 35, אלעד

בית הכנסת - נגעי
בקרוב הצדיק משטפנשט
הר"ר רפ"ק ונגעי
כולל אברכים "בית מנחם" מדרשה
"מרכז מנהלים לנעקם"

הכנסת אורחים ואש"ל ברומניה
למנוחת יחידים - בדומה מראש
מתחם קבר המוריד ראשון משטפנשט
רח' אליזבת 2 שכ' פאקור יאשי - רומניה

מקוה טהרה

מפעל קמחא דפסחא
וקמחא דשבתא
עור וסויע למשפחות בחובות בישי
החיים ושבבות השנה

אור מתורה
שיעור תורה ברחבי הארץ, כמח' חזק
ועריי ידועות לעם שששש, מרחבתות
גדולי המשפיעים ומזכ' הרבנים

הספירה התורנית ונויאן
להנצחת יחידות רומניה
וזכר הצדיקים משטפנשט.

מכון תורני
"תורת אמת - שטפנשט"
לחיבת שטפנשט - רחוב - וחבני רומניה.

מפעל האנציקלופדיה
לחבני רומניה

מספרי המון בית הלשני
במשרד המוסדות:
אנציקלופדיה מכלול שבכללות בית חזון בית
אנציקלופדיה - שטפנשט

רשמי קודש - רחוב
מנוחת מלכים - יפו
עלי ופח -
ח"י עניי בריית מילה,
ח"י עניי חלאקה,
ח"י עניי נישואין ומנוח טאני,
ח"י עניי פדיון הבן וקציעות לשבירות הילד
ליקוד עניי - מדרש הלימוד
מנוח של ששש - גני שטפנשט שתיקים
אלבום עם שני דיסקים

י"ל על ידי מנוח
"תורת אמת שטפנשט"
הגטרופו לקבלת תליון כל שבע
ברוא"ל: 7172759@gmail.com
טלפון: 03-579-03-03
פקס: 03-616-5110

את התורה, והקללות אם ח"ו לא ישמור ככל הכתוב בתורה, ואם כן מה זה לשון הכתוב 'אשר אנכי נותן

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זצ"ל בפרשת השבוע

בוגרי תלמידי ת"ת שטפנשט במסע תפילות וברכת הקודש

המסע השנתי לבוגרי הת"ת השנה בחברון ובירושלים בבית האדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א זקן הצדיקים שזכה לחזות בשרפי מעלה

כתבה ושיחת קודש בעמודים 2/3/4

מן הבאר

- זכונות ישני חברון - מסע בוגרי ת"ת שטפנשט מחזור ט' ... עמודים 2/3
- זכרונות משרפי מעלה שיחה מהאדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א. עמודים 3/4
- סגולות לחודש אלול. עמוד 8
- סגולות הזכרת נשמות. עמוד 7
- מצבות מספרות על סיר מונטיפיורי ועל פעילותו למען יהדות רומניה. עמודים 9/17
- אינדקס 400 מאמרי סגולות מתוך הגליון. עמודים 18/21
- אינדקס 500 מאמרי מצבות מספרות מתוך הגליון. עמודים 22/27
- מראות ההילולא תשפ"ה. עמודים 28/31
- תורת הרבי מפראהבישט. עמוד 32

כל יום ברכה וחסדים חדשים

ראה
נתן לפניכם היום (יא. כז) כתב רבינו סגנון של רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע לכאורה תיבת היום אינו מוכן, אך דידוע שהקב"ה 'מחדש בטוון' בכל יום תמיד מעשה בראשית' דהוא ית' נותן בכל יום בהירות חדש ומשפיע חסדים חדשים, ואדם העובד שמו יתברך מקבל עליו בכל יום בהירות ושכל חדשים, מה שלא היה יודע אתמול, וזהו שכחב 'ראה אנכי נותן לפניכם היום' שאמר חכמינו ז"ל 'היום בכל יום יהיו בעיניך כחדשים' רצה לומר בכל יום תקבל ברכה וחסד חדש.

(פרשת וירא)

יש לבדוק היטב מניין בא לאדם ההשפעות

ראה
נתן לפניכם היום (יא. כז) כתב רבינו סגנון של רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע לכאורה תיבת היום אינו מוכן, אך דידוע שהקב"ה 'מחדש בטוון' בכל יום תמיד מעשה בראשית' דהוא ית' נותן בכל יום בהירות חדש ומשפיע חסדים חדשים, ואדם העובד שמו יתברך מקבל עליו בכל יום בהירות ושכל חדשים, מה שלא היה יודע אתמול, וזהו שכחב 'ראה אנכי נותן לפניכם היום' שאמר חכמינו ז"ל 'היום בכל יום יהיו בעיניך כחדשים' רצה לומר בכל יום תקבל ברכה וחסד חדש.

נשפע דוקא ממוקם טהרה, אלא עליו להתבונן בשכלו ולשאלו אם עצמו תמיד: מאין לי זאת? האם מצד הקדושה או ח"ו מצד האחר הסט"א. וזהו מה שאמר להם משה רבינו 'ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה' תראה ותבוננו בשכלך בעת שנשפע לך השפעות גשמיים, אם זה בא מצד הברכה או ח"ו מצד הקללה. והוסיף משה רבינו לומר להם הנני מוסר לכם כלל אחד שעל ידו תוכלו לברר הספק הזה, והיינו 'את הברכה אשר תשמעו אל מצות

ד' אלקיכם' אם אתם רואים שהשפע משפיע בכם חשק לעשות עם הכסף מצוות ומעש"ט, צדקה, גמילות חסדים, והכנסת כלה וכדו' אז ברור הוא שהכסף הוא מצד הברכה והקדושה, אבל 'זאת הקללה' אם לא תשמעו אל מצות ד' אלקיכם' היינו, אם אחרי כל השפע אין לכם התעוררות לטוב, תדעו שמקורה בלתי טהור הוא ועליכם מוטל לתקן את הדבר.

(רבינו הר"ק אדמו"ר ז"ל מסאדיגורה זי"ע)

בזכות ישיני חברון

המסע השנתי למסיימי מחזור תלמידי ת"ת שטפנשט באלעד של שנת תשפ"ה נערך בסוף זמן הקיץ בתפילה אצל האבות הקדושים במערת המכפלה ובביקור הוד אצל זקן האדמו"ר"ם כ"ק האדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א במעונו בירושלים

הק' מה שקשה זה התיקון, מסתמא שערי שמים פתוחים כעת. ועורר התלמידים לתפילה ולבקשה על עתידם והצלחתם בכל הענינים.

הרה"ג רבי ישראל ויסבלום שליט"א מג"ש בעיין במכינה לישיבה שטפנשט אלעד, ומי שלקח ע"ע את כל ארגון הכינוס, ריגש את הבחורים במשא מרתק על זקיניו הצדיקים מסלונים ואשלג בקשר שלהם למקום הקדוש הזה מערת המכפלה הפתח לשערי גן עדן.

הרה"ג רבי אברהם קפלוביץ שליט"א מג"ש בקיאות במכינה לישיבה שטפנשט אלעד סיים עם הבחורים את מסכת סוכה שנלמד במשך השנה ונבחנו ע"ז שקלא וטריא בע"פ.

לאחר החלק הרוחני נפנו התלמידים לחלק נוסף ביום המרתק, סיור מודרך בעיר האבות חברון עם מדריך מנוסה שהוביל את התלמידים בסמטאות העיר העתיקה ובסודותיה של חברון היהודית הקדושה והקסומה.

בלימוד בהתמדה, בעבודת המידות ובהיותם כלי קיבול להמשך עלייתם הרוחנית בהיכלי הישיבות הקדושות בס"ד החל מחודש אלול הבעל"ט.

התלמידים זכו לסיים יחד 20 מסכתות בבקיות ועוד עשרות דפי גמ' בעיין, חלק א' משנה ברורה, ל"ט מלאכות שבת בעיין, חמשה חומשי תורה עם פירש"י, יבול מבורך של שנה פורייה בין כותלי הת"ת, ששמו הטוב הולך לפניו בכל היכלי החינוך וההוראה.

המלמדים מציינים לשבח את האחדות השוררת בקרב הבחורים והבוגרים הנראית לעין בעיקר בעת התכנסויות השונות במהלך ימות השנה, כגון שבת ההתאחדות שבהם מתכנסים התלמידים יחדיו במרכז שטפנשט בני ברק, המהווים סיבה טובה לתיקון החטא שבגללו נחרב בנין בית המקדש, וזכות אהבת חנם בוודאי מעוררים זכויות רבות.

המנהל החינוכי הרב מנחם ויס שליט"א ציין את המקום המיוחד מערת המכפלה שקשה להגיע לכאן, ועתה הגענו עם אוטובוס משוריין, וכדברי האר"י

במסורת שהנהיגה הנהלת התלמוד תורה שטפנשט בשנים האחרונות, נערכה הנסיעה המסכמת את כעשר שנות לימוד התלמידים היקירים בין כותלי התלמוד תורה שטפנשט באלעד, והפעם היעד היה נסיעה רוחנית וחוויתית למערת המכפלה תפילה וסיור מעמיק בין סמטאות חברון העתיקה וצפונותיה.

המסע נערך בראשות רב קהל שטפנשט שליט"א והמנהל החינוכי של הת"ת יחד עם כחמישים תלמידים ובוגרים, בחורי הת"ת והחברות של צעירי שטפנשט, בראשות ראש החברות המג"ש הרה"ג ישראל ויסבלום שליט"א והצוות החינוכי המסור. תחילת המסע החל בתפילת מנחה ופרקי תהילים ושירי רגש המותאמים לימי בין המצרים ועוד בתוככי מערת המכפלה, ובכך נפתח כינוס ההתאחדות.

לאחר התפילה פתח הרה"ג רבי אברהם יעקב סלמון שליט"א בדברי ברכה וחיווך לבחורים ובדברי שבח והודיה על כל העמל שלהם בשנה האחרונה

תלמידי הת"ת מתברכים להצלחתם בהמשך דרכם

האדמו"ר שליט"א בשיחתו לתלמידי ובוגרי הת"ת

התלמידים עוברים לברכה מהאדמו"ר שליט"א

האדמו"ר שליט"א מעיין בספרי הוצאת מכון תורת אמת שטפנשט

בשיחת הקודש לתלמידי הת"ת

באר בשדה - שטפנשט

עובדא, הנהגות ועדויות פלאיות מכלי ראשון. (ראה שיחת קודש בהמשך).

יום גדוש ומלא בחוויות מסעירות הסתיים לו בשעות הקטנות של הלילה תוך שהם נוסכים בתלמידים כוחות רוחניים חדשים ורעננים להמשך התעלותם ושגשוגם הרוחני והגשמי גם יחד.

שנפתח הארון וראו הכל כי גופו הקדוש של אותו צדיק היה שלם כביום הסתלקותו ממש.

שעה ארוכה מרוממת ומרגשת עברה על התלמידים במעון הקודש עד זכו לחזור במשעולי ההיסטוריה החסידית בארץ הקודש, והכל בעובדות שנשזרו מפי האדמו"ר שליט"א בבחינת בדידי הוה

משם נסעו כולם לירושלים והתקבלו לשיחה וברכת הקודש מאת כ"ק האדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א מזקני האדמו"רים בדורינו, ומי שזכה להיות נוכח בהליית הצדיק משטפנשט בארץ הקודש ולראות את הפלא הגדול בעת

שיחת קודש בביקור תלמידי ת"ת שטפנשט והנהלה הרוחנית אצל כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א במעון הקודש בירושלים עיה"ק

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: ידועה העובדא שהרה"ק מהוסיאטין זיע"א אמר שראה אותיות שם הוי"ה מאירים על ציון קדשו של האור החיים הק' וידע כי הישועה תבוא, שמעתי נוסח שהיה זה ביום ההילולא ט"ו תמוז.

א' הנוכחים הוסיף: הרבי סיפר פעם שהוא היה בשעת מעשה, ואח"כ דברו מזה שהתבטא אודות שם הוי"ה ועוד תיאורים שונים.

זיע"א, על זכיתו להשתתף בהלוויות, וכן בהלווית הרה"ק משטפנשט זיע"א פה בארה"ק.

כ"ק האדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: אכן זכיתי לבקר בהיכלו של אותו זקן הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זיע"א כמה פעמים, היה זה כשהיה בא לירושלים עיה"ק בחדשי הקיץ למנוחה ואף להשתתף באשכבתיה דרבי.

א' הנוכחים הוסיף: הרבי שליט"א היה אצלו גם פעם אחת בהושענא רבה.

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: התלמידים באו לראות דמות מדורות קודמים שזכה לראות צדיקי אמת, בכדי לקבל חיזוק והתעוררות להמשך עלייתם הרוחנית בהיכלי הישיבות הקדושות.

האדמו"ר שליט"א התעניין אודות המוסד הקדוש הנקרא על שם הרה"ק משטפנשט זיע"א ועל הזכות שנפלה בחלקם של התלמידים להקרא בניו הרוחניים של אותו צדיק, בהמשך יתאר האדמו"ר שליט"א את ביקורו בצל קודש הרה"ק מהוסיאטין

בוגרי תלמידי הת"ת ב'היכל יעקב אבינו' במערת המכפלה

בתפילה בהיכל המרכזי של מערת המכפלה

התלמידים בכניסה למערת המכפלה על יד המדרגה השביעית

המנהל הרב וייס בשיחת חיזוק לתלמידים

המדריך המקומי מלווה את התלמידים במבואות המערה ובסמטאות העיר העתיקה

ריקוד של מצווה במערת המכפלה

התלמידים המסיימים מסכתות בעת מעמד הסיימים

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: הכרתי אחד שהיה אברך, והוא סיפר לי שהרה"ק ברכו שיקבל פני משיח, ואברך זה הוא כבר עכשיו בעולם האמת, ובודאי שיש בדבר חשבונות של מעלה, שאיתא שהיו כמה זמנים של התעוררות הגאולה, ועדיין לא זכינו לזה, ונדחה זמן הגאולה אבל בודאי שדברי הצדיק חיים וקיימים ואנו לא מבינים חשבוננו של מקום.

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: התלמידים הנוכחים פה הם תלמידי תלמוד תורה באלעד שנקרא על שמו של הרה"ק הרא"מ משטפנשט זי"ע, והוא מן הסתם התלמוד תורה היחיד בעולם שנושא את שמו הטהור של הרה"ק הרא"מ משטפנשט. המנהל הרוחני הוא הרב מנחם ויס שליט"א שעוסק בחינוך וזיכוי הרבים זה עשרות בשנים, בין כותלי התלמוד תורה התלמידים זוכים להתעלות בתורה ויראת שמים.

הסתלקותו של הרא"מ משטפנשט היה בכ"א תמוז בשב"ק פר' פנחס, והלויה היה ביום א' פרשת מטות"מ, ואמר דורשי רשומות ששם הפרשה 'מטות' רמז לשמו הטהור רבינו אברהם 'מתתיהו' מלשון מתת, ר' מסעי, רמז למסע הלויה.

לאחר שנים העלו את ארונו הקדוש מרומניה ומן הסתם השתתף הרבי שליט"א במסע הלויה שהיה בבית החיים בנחלת יצחק, שמעתי מהגה"צ ר' אביש ציינווירט שליט"א שכאשר הוציאו את המיטה מבית הטהרה ראה את הגה"ח ר' אליהו דיין זצ"ל איך שכולו אחוז רעדה ואומר: הרי הוא שלם בשלימות, וכמעט שהתעלף והיו צריכים להחזיקו שלא יפול מהתרגשות.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: הגאון הרב יעקב לנדא אב"ד ב"ב הורה לפתח הארון ואחד הנוכחים הכניס בתחילה את ידיו, ולא נתנו לאיש לגעת בארון הקודש עד שהכניס את ידו, וכאשר הכניס את ידו אמר הרי הוא שלם, ער איז גאנץ!! וכאשר אמר כן הורה שוב להוציא את הצדיק מהארון ועשו הקבורה כמו שעושים בארץ ישראל.

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: כ"ק האדמו"רים לבית רוז'ין זי"ע המתניו לפסקו של הרב לנדא אם יפתחו את הארון, כשהעלה הרה"ק האמרי חיים מויז'ניץ את ארונו של אביו הרה"ק האהבת ישראל סיפר לי מי שהתעסק בהבאת הארון ר' שמחה ארנסטר ז"ל שבעת ההלוויה ביקש החזון איש שיפתחו את הארון, כדי שיראו שיש צדיקים שלימים בעולם, אבל האמרי חיים חשש לגעת וסירב לפתוח למרות שברומניה כנראה שכן פתחו, וטמנוהו עם הארון אולם לכבוד החזון איש עשו כמה חורים בארון מלמטה. מענין שהחזון איש סבר שיש ענין לפרסם כזאת בישראל.

כאן נשא דברים המנהל החינוכי הרב מנחם ויס בהורמנא דמלכא לחיזוק התלמידים וביקש את האדמו"ר שליט"א שישא מדברותיו לחיזוק התלמידים

אדמו"ר ממשכנות הרועים: התענין לגבי שאר המוסדות על שם הרה"ק משטפנשט.

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: בבית שמש פתחנו מוסדות חינוך לבנים ובנות, ולאחרונה פתחנו גם בב"ב מוסד חינוך לבנים, מלבד רשת

הכוללים להוראה, וכן יש ישיבה על קברו של הצדיק משטפנשט בעיר גבעתיים.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: הרה"ק מרוז'ין זי"ע אמר, שקודם ביאת המשיח יהיה קשה לבני ישראל להתחזק ביהדות, וכמו שרואים שיש נסיגות גדולים, ובפרט לאנשים שלי, ס'וועט זיין שלעכש אידן, בפרט מיינע אידן, כן אמר, אבל עכשיו כבר מתחיל האור להאיר, שמן השמים מראים את האהבה לבני ישראל.

ואכן אנו רואים את ההתעוררות לשוב בתשובה, עד שהמצב היום בארץ ישראל שמבין בני הנועה, למעלה מחמישים אחוז רוצים לשוב בתשובה, כשמהדור המבוגר יש הרבה פחות מכך, אין זה מצב פשוט.

הרב מנחם ויס: הזכיר את מפעלות הקירוב של מוסדות שטפנשט בכל רחבי ארץ ישראל הפועלים במעמדי הפרשת חלה המוניים כדי להשיב לב בני ובנות ישראל לאבינו שבשמים ובכך גם מפרסמים שם הצדיק בכל שכבות הציבור.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: הרה"ק מרוז'ין זי"ע אמר, שקודם ביאת המשיח יהיה קשה לבני ישראל להתחזק ביהדות, וכמו שרואים שיש נסיגות גדולים, ואמר שהעצה היא שיתאספו בני ישראל כאחד להתחזק, ואז יוכלו לפעול ישועות גדולות, כך אמר, ופירש את הפסוק (בראשית מט, ב) 'האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים', שהכוונה היא שלעתיד לבא יהיה קשה להתחזק ולהחזיק באמונה, והעצה היא להתאסף כאחד, ועל ידי זה זוכים לקבל התחזקות כנגד הנסיגות.

מה שאתם נאספים כאחד לתורה ותפילה הרי זה 'האספו' באופן הראוי, ובזכות זה תזכו לישועות ברוחניות ובגשמיות.

צריכים לבא להתחזקות בכל העניינים, בשמירת הפה, בשמירת העיניים, להתחזק בתורה, ללמוד כפי מה שיכולים, והרי זה מקרב את האדם להש"ת.

שמעתי שאתם עורכים עם התלמידים סיומים בגמרא, זה דבר חשוב עד מאד.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: לאחר שהזכירו את צאצאי הרבי ר' אלימלך הנוכחים כאן: הרבי ר' אלימלך הרי אמר שהוא ביטל חבלי משיח, מי יודע כיצד היה נראה המצב ללא הצדיקים, אנו צריכים להודות להש"ת על זה, ולהתפלל על העתיד, שתעלו מעלה מעלה.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: כתב באור החיים הק' שבכל לב ישראל יש הכוחות של האבות, מסירות נפש ולעשות רצונו יתברך שמו בכל דבר, ושמירת האברים והחושים, אלא שצריך האדם להתעורר לזה, וכמאמר חז"ל 'פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם', האדם צריך רק להתחיל באמת, ואז משפיעים עליו השפעה גדולה מן השמים.

ולכן צריך כל אחד להתחזק במה שהוא רואה שהוא צריך להתחזק, בשמירת הדיבור ובשמירת הראיה ובשמירת השמיעה והזרירות במעשים.

ואיתא מהאר"י הק' שהחודשים תמוז ואב הם כנגד העיניים, שבשני חדשים אלו צריך האדם להתחזק בשמירת הראיה, ומבואר בחז"ל שכל מה שהאדם נכשל בחטא הרי זה משום שחסר בשמירת העיניים, וכן אמרו, העין רואה ולב חומד וכלי מעשה גומרים.

ומשום כן הדגים ששמרו על עיניהם, לא פגמו בדור המבול ולא מתו במבול, לפי שהמבול פגע רק במי שהיה חסר אצלו בשמירת העיניים ונכשל בחטא, אבל הדגים לא נכשלו בעיניהם.

ומשום כן היו צדיקים שאכלו בליל שבת את עיני הדגים, שהיו מתחילים האכילה בעיני הדגים, והרי זה דבר גדול עד מאד.

ועל ידי שמירת העיניים יבא האדם לשמירת כל החושים, ותזכו לסייעתא דשמיא להצלחה בכל הלימודים, ותתקרב לה' ושיקרב את הגאולה שלימה.

בספה"ק מבואר שמה רבינו אינו רוצה לגאול עם בטלנים מן התורה, והוא מצפה שיתחזקו בלימוד התורה, לפי שמה רבינו יבא ביחד עם משיח לגאול את ישראל, וכמו שמבואר בזה"ק שמה רבינו יבא לברר את הערב רב מישראל, ושיהיה הגאולה, ועל ידי מה שתתחזקו בתורה על ידי כן יבא משה רבינו, שהרי משה רבינו נמצא תמיד עם בני ישראל, וכמאמר הזה"ק אתפשוטא דמשה בכל דרא ודרא, וכתב בספה"ק מאור עינים שמה רבינו קשור לכל לב בישראל, ועל ידי זה יתעורר בכל התקרבות להש"ת, ומן השמים יעזרו בידכם שתוכלו להתגבר על כל הנסיגות, ונזכה לצאת בקרוב מכל הגלויות ולקבל פני משיח צדקינו.

הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א: הרה"ק רבי שלום יוסף בנו בכורו של הרה"ק מרוז'ין זי"ע אמר על מאמר חז"ל ישראל נמשלו לדגים, מה דגים אסיפתן זוהי טהרתן, אף ישראל אסיפתן זוהי טהרתן, שעל ידי האסיפה גרידא זוכים לטהרה.

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: זה מוזכר בספר שהדפסתם מתורתו של הרה"ק רבי שלום יוסף 'רשפי קודש' הש"ת יעזור שנוכל להאחז כאחד ולזכות להשפעות טובות.

הש"ת יעזור שכולם יתברכו בכל הטוב. **ועברו תלמידי הת"ת והבוגרים לקבל ברכת הקודש.**

ברכת הקודש לקראת הבר מצווה של בן הרב שליט"א לרגל שמחת הבר מצווה:

אתה נושא את שמו של הצדיק רבינו ישראל מרוז'ין זי"ע וזה זכות וחובה עצומה, יהי רצון שתגדל בתורה וביראת שמים ובמידות טובות, ותעשה הכנה ראויה לקראת הבר מצווה, שתקבל את היצר טוב בשתי ידים, ויורו ממך הוריק הרבה נחת.

כשמברכים שתזכה למידות טובות, היודע אתה מה הם מידות טובות, המידה הראשונה היא מידת הזרירות, להשכים בשעה מוקדמת, להזדרז להכנס לשיעור ולכלל דבר מצווה, לתורה ולתפילה, ואז נכנס הקדושה בכל האברים, ויכולים לעבוד את הש"ת באופן הראוי, שתזכה להצלחה.

והזכירו באריכות ממפעלות הקודש בעיר גבעתיים עיר בה טמון הרה"ק משטפנשט זי"ע"א ועל כל פועלו של הרה"ג ר' ישראל דירנפעלד שליט"א בישיבה על קברו של הצדיק בגבעתיים

כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א: הש"ת יעזור הצלחה וסייעתא דשמיא בכל המוסדות, שיפתחו בפניהם כל השערים, שתוכלו להרחיב המוסדות, שיהיה לנחת רוח גדול לבורא יתברך שמו.

לפניכם היום ברכה וקללה' וביאר רבינו הרה"ק רבי ישראל מסאדיגורא זי"ע כי הענין הוא דהנה ה' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, ועשיה, המה מכוונים כנגד: נפש, רוח, נשמה, וחי' (אוה"ח ויקרא כב. יב) ועולם האצילות הוא עולם שכולו טוב אשר שם נאמר (תהילים ה. ה.) לא יגורף רע. ועולם הבריאה רובו טוב ומיעוטו רע, רק שאינם מעורבים זה עם זה, ובעולם היצירה חלק הטוב וחלק הרע המה שווים אך שהם ג"כ נפרדים זה מזה, אבל בעולם העשייה הוא רובו רע ומיעוטו הטוב, והמה מעורבים זה בזה. והנה בשעת מתן תורה כשפסקה זוהמתן (שבת קמז) נפרד הטוב מהרע ונעשה כולו טוב ואח"כ במעשה העגל חזרו לזוהמתן, ונעשה הטוב והרע מעורבין זה בזה. והוא שאמר משה רבינו ע"ה 'ראה אנכי נתן לפניכם היום', 'לפניכם' הוא עולם העשיה, היום' דוקא היום יציר חטא ובעגל, הוא 'ברכה וקללה' הטוב והרע מעורבין זה בזה, וזה שאמר וקללה בהוספת ו', היינו, מוסיף על ענין ראשון, כי בברכה בחינת טוב מעורבת בו קללה בחינת הרע, וז"ש 'את הברכה אשר תשמעו' היינו שצריך האדם להשתדל להפריד את הטוב מהרע, וישאר הטוב כולו טוב, וזה שאמר הכתוב (תהילים לה. טו) 'סור מרע ועשה טוב', היינו שיסיר מהרע את כל הטוב שלא יסאר בהרע שום טוב, 'ועשה' הוא לשון תיקון, היינו, שיתקן את הטוב שלא יהיה מעורב בו שום צד רע.

(אור ישראל - סאדיגורא)

המאמין באמונה שלימה בהשגחה פרטית אי הכל נתהפך לטובה

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: את הברכה אשר תשמעו (א. כז) האדם צריך לדעת בידעה ברורה שכל מה שעובר עליו הן לטוב והן ח"ו להיפך הכל תלוי לפי מעשיו, כי מעשיו יקרבין ומעשיו ירחקין, כי כמו כאשר ירד הגשם מן השמים וירוחק הארץ הרי הגשם יורד בשווה על כל דבר ועל כל אילן ועל כל עשב לרוות אותו בכדי שיגדיל וע"י הגשם יגדל העץ פרי הדר, והחיות אשר בלבבן יגדל חוחים, ואם יבוא אחד ויאמר הנה תראה את אשר עשה לנו הגשם הוא גרם להצמיח חוחים, הלא כולם יצחקו עליו ויאמרו שאין זה אלא דברי שטות וסכלות, דודאי השפע הטוב הולך לכולם בשווה וההשתנות והחסרון תלוי אך ורק בהמקבל, ואפילו כשהאדם רואה שמדת הדין נמתח עליו ח"ו יאמין באמונה שלימה שטובה גניז בגוויו' והכל הוא לטובתו וכשנאמין באמונה שלימה שהש"ת משגיח בהשגחה פרטית עליו אז הכל נתהפך לטובה, והוא 'ראה אנכי נתן' בכל דבר ודבר תראה ש'אנכי' הוא הנותן וההשפעה היורד ממנו הכל שווה לטובה, כי אצל הש"ת כתיב 'כי אני ד' לא שנית' (מלאכי ג. ה) והבורא ב"ה הוא אחדות הפשוט רק 'לפניכם' היום ברכה וקללה, היינו שהשניים מהתוהים 'לפניכם' לפי מעשיכם' שלוח הוא בבחי' 'ברכה' לפי מעשיו הטובים, ולזה ח"ו להיפך, ומפרש ואזיל 'את הברכה אשר תשמעו' וגו' ההשתנות והחסרון תלוי בכך כי 'מאתי לא תצא הרעות' אך את הטוב.

(כך יברך ישראל - הרה"ק אדמו"ר מאור יעקב זי"ע)

הכל תלוי בראיית העיניים

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה (א. כז) ביאר רבינו הרה"ק רבי משה יהודה ליב מפאשאן זי"ע דידוע מעלת הסתכלות בפני הצדיק ושמסוגל ומועיל לנפש האדם, ומצינו בחז"ל (עירובין יג.) 'אמר רבי האי דמחודגא מחבראי דחזיתיה לר' מאיר מאחוריה ואילו חזיתיה מקמיה הוה מחודגא טפי' וזה שאמר משה ראה אנכי - הסתכל עלי, 'נתן לפניכם' היינו להסתכל באותיות התורה הקדושה אשר 'אנכי נתן לפניכם', ועל ידי זה זוכים לברכה, וכמו שידוע שמרן הסב"ק מרוזין נתן דרך תשובה לבעל עבירה, שיאמר כל התפילות והברכות מתוך סידור, ולהביט בפניו הק' תדיר, ועל ידי זה עלה ונתעלה והפך לאדם גדול, ולאידך גם הקללה תלויה בראיה עין רואה ולב חומד וכלי המעשה גומרים' ומידה טובה מרובה בראיית דברים שבקדושה חומד ועושה מעשים טובים, ונמשך הברכה.

(ברכת משה)

לכל בר ישראל יש אפשרות ושכל לבחור בטוב

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה (א. כז) הגיד הגה"ק החידושי הרי"מ זי"ע פירוש לדברי הפסוק 'ראה אנכי נתן לפניכם' שנקבע בכל איש ישראל שיוכל להבחין ולבחור רק בהברכה. ועל זה מברכין בכל יום 'נתן

לשכוי בינה', וכן הוא מה שכתב במדרש שהקב"ה מלמד לנו 'זבחרת בחיים' וכל מאמר ה' נעשה כן, וניתן הבחירה לישראל במאמר וזבחרת בחיים.

עבודת ה' מתוך אמונה היא הברכה הטובה ביותר

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: את הברכה אשר תשמעו אל מצות ד'... והקללה אם לא תשמעו (א. כז-כח) ביאר הרה"ק רבינו ישראל מטשורטקוב זי"ע דיש להבין משמעות הכתוב דנקט בלשון ראייה ושמיעה, והטעם הוא כמו שאיתא בספרי הקדמונים שידיעת ה' ע"י חקירה נקראת בשם 'ראיה' והיינו ראייה שכלית, ואמונה נקראת בשם 'שמיעה' היינו אמונה פשוטה, בלי חישובים שכליים. והנה הרמב"ם (מר"ח פ"ג פ"א) ו'הכח' בחתימת הספר, ו'חובת הלבבות' (שער החיוד פ"ג) סוברים שצריך לחקור ולהכיר את הבורא ית"ש מתוך חקירה, כמו"ש (דברי הימים א. כז) 'דע את אלוהי אביך ועבדוהו'! אולם הרבה מן הקדמונים סוברים דעיקר הוא האמונה בה' ובאמת שניהם צודקים, דמי שהוא מושרש באמונה ה' יכול גם לחקור ידיעת ה', מבלי להיכשל חלילה באמונות היינו אמונה אשר יביאהו ח"ו לקצץ בנטיעות. וזה שאמר הכתוב 'ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה' הכוונה היא לומר 'ראה' היינו החקירה בידעת ה' אשר אנכי נתן לפניכם היום' רשות לחקור ולהכיר אותו, תדעו אל נכון שיש בה 'ברכה וקללה' ח"ו, והכתוב ממשך ומבאר 'את הברכה אשר תשמעו' ר"ל אם תעבדו את הבורא ית' בגדר 'שמיעה' כלומר באמונה שלימה וחזקה, כי אז אף החקירה תהיה לכם 'לברכה', 'את הקללה' היא תשמעו' לעבוד את עבודת הש"ת באמונה חזקה אלא בדרך ידיעה וחקירה ח"ו, ולכן עלינו לעבוד את הבורא ית"ש באמונה שלימה ופשוטה כמו"ש שם 'עבדוהו' בלב שלם ובנפש חפצה, כי 'כל לבבות דורש ה'.

(נור ישראל)

אין לנו דרך אחרת...

נתן לפניכם היום ברכה וקללה (א. כז) בספורנו פירש את דברי הפסוק 'ברכה וקללה', כי אין לאיש ישראל דרך ממוצע, רק לידע ולקבל עול מלכות שמים בכל מעשיו למסור נפשו לה' אחד, וזהו הדרך האחד הברכה, ואם לא כן הקללה ח"ו, ויש לפרש גם כן תיבת 'לפניכם' כמו שכתב הרב הקדוש ז"ל מפרשיסחא נ"י על פסוק (שמות כא. א) 'ואלה המשפטים כו' תשים לפניכם' שיהיו משפטי ה' קודמים להיות האדם, וגם חביבים מהיותו, ע"ש. כן גם כן להיות הסתכלות זה בב' הדרכים האלו 'ברכה וקללה' קודם היות האדם, וגם כפשוטו קודם כל מעשה להסתכל היטב שיהיה בדרך הטוב לשם שמים, ואז יזכה לראות איהו דרך הטוב.

(שפת אמת)

כל אחד זוכה לראות כפי מדרגתו

ראה אנכי נתן לפניכם היום (א. כז) הקושיא ידועה דהכתוב מתחיל בלשון יחיד ומסיים בלשון רבים ומובא בשם הרה"ק מקאצק זי"ע שאמר אמנם התורה ניתנה לכל ישראל אבל לא כל אחד ואחד רואה בשוה.

אין תירוצו של יצר הרע בעניני אמונה

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה אשר תשמעו (א. כז) פירש כ"ק האדמו"ר רבי ברוך מסערעט זי"ע זי"ע עפ"י מה דמובא ב'עירות דבש' דעיקר בעבודת הש"ת הוא האמונה באלקי ישראל וע"י האמונה אפשר לקיים את כל מצוותיו, ומפרש בזה מה דאיתא בחז"ל (שבת קמז) 'שירא שעמדו על הר סיני פסקה וזהו המתן' ואילו בחסות העגל חזרו וזהמתן כידוע, דהיינו שזוהמת הנחש חלה רק בשאר המצוות שבו אמרו ישראל 'דבר אהה עמנו' אולם 'אנכי' ולא יהיה לך' שהיא האמונה, מפי הגבורה שמענו. ולכן עליה לא שלט וזהמת הנחש, ואין יצה"ר גבי מצוות אמונה ואין שום תירוצו או הצטדקות שהצ"ח הש"א.

(מקור ברוך)

זהירות מלהקל במצוות קלות ומנהיג אבות

והקללה אם לא תשמעו... וספרתם מן הדרך... אשר לא ידעתם (א. כז) כתב הגה"צ רבי יוסף צבי דושינסקי זצוק"ל: פירש דו"ז מרן המהר"ם שיק זצוק"ל דהרי אמרו חז"ל (שבת ק"ה) 'כך אומנותו של יצה"ה היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך

על שאומר לו עבד ע"ז והולך ועובד'. והנה היצ"ר יודע שאם בוא יבוא אל אדם ירא שמים וזהיר במצוות וישיאנו ללכת לעבוד עבדו זה או שאר עבירות חמורות הלא בוז יבז לו ויאמר לשטן גירא בעיניך, ולכן השטן מתחכם ובא בעקיפין ומתחיל במצוות שאדם דש בעקבו ובמנהגים טובים שקבל מאבותיו ורבותיו ועליהם הוא מערער ומקורקע מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה? על שהוא מוצא פתח פתוח ופרוץ כאולם ומשם הוא ממשיך ומסיתו צעד אחרי צעד לשנות ממנהגי אבות - שם. לשון ומלבוש, דרך מצוות קלות וחמורות על שטופו של דבר אומר לו לך עבד ע"ז, והולך ועובד, כי כבר סלל לפניו הדרך אל ירכתי שאול רח"ל. נמצא שטוף מעשה היה כבר במחשבה תחילה בשעה שאמר לו היצר לסור מדבר של מה בכך. והיינו 'וסרתם' רצ"ל ההתחלה של הקללה תהיה על ידי סורה קלה ופניה מועטת לצדי דרכים וסטיה זו מובילה חלילה אל עבודת אילים ר"ל, אשר לא ידעתם' דבר תוצאה זו לא חזיתם מראש ולא ידעתם אנה תוכל לסחוף את האדם אשר אינו יודע להשמר על מצוה קלה כבחמורה ועל מנהגים וחומרות אשר יסודותם בהררי קודש.

(תורת מהרי"ז, פר' נציבים)

דרכי עבודת ה'

לא תעשון כן לד' אלקיכם (ב. ד) דברים נוראים כתב הרה"ק בעל ה'בני יששכר זי"ע: שמעתי הפסוק ברמז מקובל מצדיקי הדור, דהנה יש בני אדם אשר חוק קבוע להם כמה ילמדו וכמה יאמרו תהלים, וכיוצא בזה, ולאחר שאכלו את חוקם אשר ניתן להם ולפי דעתם כבר נתנו להבורא המגיע לו, ויתר היום הולכים בטל ומבקשים שכר כפנסם, והנה המשכיל על דבר, אין לך יום דומה לחבירו, ועת לפור ועת לכנס, היינו שלפעמים המעשה כזאת ביום זה הוא מצוה, כגון שעושה הדבר בהצנע לכת בלתי למען כבוד שמו ית'. ולמחר יעשה אותו הדבר בעצמו והוא בבחינת עבירה, כגון שיגיע הדבר להתפארות וגאווה וכיו"ב, ואי אפשר לפרש הדבר כי המשכיל יבין מעצמו. וזה באה אזהרת תורתנו: 'לא תעשון כן לד' אלקיכם' ר"ל כדמיון הזה ממש אותו ההנהגה כי באפשר היום המנהג הזה טוב, ולמחרתו הוא בהיפך.

(אגרא דפיקא)

בוהיות לא להשבר מ'נפילה'

לא תעשון כן לד' אלקיכם (ב. ד) אמר הרה"ק החוזה מלובלין זצ"ל דיש אנשים שמחזיקים ומתאמצים בעובדא טובה אחת בקביעות, כגון תענית בכל יום או טבילה בכל יום וכדומה, מנהגים שכשלעצמם הם דברים טובים אבל דא עקא דהדובר נשרש אצלם ובלבם שכאילו רק עובדו וזו לבד מביא להם היראת שמים והקדושה, ובאם פעם אחד לא יעשהו הרי לבם נופל בקרבם שאבדו הכל, ושוב אין כל עבודתם שוה כלום שהרי היום לא התענו או היום לא טבלו, אבל האמת הוא שלא כן הוא דרך העבודה האמיתית, דהרי ההולך בדרך זה נמצא שהוא עובד להעבודא ולצורך עצמו, ואינו עובד את הש"ת, ובוה כתב לפרש את הפסוק בפרשתן (ב. ד) 'לא תעשון כן לה' אלוהיכם', דהיינו 'לא תעשון כן', לא תעשה דוקא 'כן' בענין אחד בקביעות כחך ולא יעבור 'לה' אלוהיכם' כי בעבודת ה' אין עניין לעשות דוקא 'כן' כהרגלו ולא באופן אחרת, רק העיקר לעשות רצון הבורא בכל סוג עבודה שהיא, וסיים שם כי זה שורש גדול בעבודת ה'.

החשיבות להרהר בתשובה קודם

כל עיסוק בתורה ומצוה

השומר לך פן תעלה עלותיך בכל מקום אשר תראה (ב. יא) כתב הגה"ק רבינו צבי אלימלך בעל ה'בני יששכר זי"ע: בדרך רמז ללמד דעת לאדם בכל מקום ובכל זמן, כי 'תפרש' עלותיך' מלשון 'עולה' כדאיתא (תפילות ה"מ) 'ועלותה תפסק פיה' ה' תורה העושים עמל ואון, והנה כתב האריז"ל כל התורה ומצוה שאדם עושה בעודנו רשע, אזי נותן ח"ו כח אל ה'חיצונים' שהתורה ומצוה שאדם עושה, הוא עושה עם כוחות נפשו והנה בכוחות נפשו ניכרים רושמים של העונות וכוחות החיצונים לא עליו, והנה ע"י התורה ומצוה תעלה אותן ומוסיף כח ח"ו אל החיצונים, ועצה היעוצה לזה קודם כל עיסוק בתורה ומצוה להרהר בתשובה. וזה מרומז בפסוק 'השמר לך פן תעלה עלותיך' היינו

תעשה המצות בעודך רשע, ותעלה עיניך לעולתך היינו העוול שעשית כמשל' מלשון 'ועולתה' תקפץ פיה, והעצה היעוצה, בכל מקום שאתה עומד לעשות תורה ומצות אשר תראה, תראה להרהר בתשובה כי 'אשר' הוא תשובה עילאה-בינה, המאשר אותו.

(ליקוטי מהרצ"א)

להזהר כשיש 'הרחבה' שלא לשקוע בגשמיות

רק חזק לבלתי אכל הדם פי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הנפש (יב. כג) ביאר הרה"ק רבי משה מפשעווארסק זי"ע בעל אור פני משה, דיש לפרש את הכתוב לפני זה 'פי ירחיב ד' אלקים את גבלך' דהיינו שייטיב ה' לישראל בגשמיות, לכן בא התורה הק' להזהיר לבני ישראל שלא להיות שקוע בעוה"ז, והיינו 'רק חזק לבלתי אכול הדם' וצריך להתחזק בבלתי אכול הדם, פירוש שלא להיות שקוע בדם, פירוש בדמים בכסף, היינו עניני עוה"ז. ואמרה התורה הטעם 'כי הדם הוא הנפש?! לשון בתמימה... וכי לכן נוצרת ונתנה לך נפש נשמה ממעל? וכי הדם פי' הדמים כסף? ועניני עוה"ז הוא תיקונו של הנפש, ואשר על כן: 'לא תאכל הנפש עם הבשר', פירוש לא תכלה הנפש שלך עם בשר וענינים גשמיים, כי אם תהיה עסוק רק בעניני עוה"ז, תאכל ותכלה הנפש ע"ז, והיינו שעיקר בואו של האדם לעולם הזה הוא עבור הגשמה ועניני רוחניות, ולא עבור הגוף ועניני עוה"ז, כי רק בשביל להנות מהעוה"ז לא ה' מן הצורך ולא היה כדאי להוולד ולעבור צער כל החיים, ואח"כ לבסוף למות, ולכן צריך שהגוף ישמש להגשמה שיהא עיקר עסקו ומחשבתו איך יכול לתקן שגמונו בתורה ותפילה ומעשים טובים, ולא להיפך שהגשמה ישמש להגוף שיהיה כל מחשבותיו וכוחותיו שקועים רק באיך יכול לשפר ולתקן מצבו ומעמדו הגופני יותר ויותר.

(תפילה למשה)

אין יותר קרוב מבנים

פי תשמע בקול ד' אלקים לשמור את כל מצותיו... פנים אתם לד' אלקיכם (י. יט - יד. א) כתב הגה"ק בעל לבני יששכר זי"ע: נראה לי לפרש טעם הסמיכות של 'ב' הפסוקים אלו דהנה כתב הרב הגדול מו"ה החיד"א ו'לה' מה שאמרו רז"ל שכלאכי השרת היו מקטרגים והיו רוצים לקבל התורה באו בטענת 'דינא דבר מיצרא' אשר רז"ל אסמכוה (ב"מ קח.) על המקרא 'ועשית הישר והטוב' וכו'. והנה כתב ב'שיטה מקובצת' מצינעא. דלגבי ב' לא שייך דינא דבר מיצרא, והרי ישראל המה בנים! ובוזה יתפרש סמיכות הכתובים הנ"ל 'כי תשמע בקול ד' אלקים וכו' לעשות הישר בעיני ד' אלקים, היינו דיני מצוות, הגם שאינו מצוה ממש ע"ז הוא מדות הישר שבתורה, ואם יקשה לך לפי"ז, אם כן טענת המלאכים טענה, שיש להם דין מצוות בקבלת התורה, והנה מה דמסמך כי תשמע וכו' לבנים אתם לד' אלקיכם ולגבי בן לא שייך דינא דבר מיצרא.

(ליקוטי מהרצ"א)

המוסיף גורע...

לא תסף עליו ולא תגרע ממנו (ג. א) הציווי שלא להוסיף ולא לגרוע מתנ"ך המצוות, מופיע בתורה שתי פעמים: בפסוק שלפנינו 'את כל הדבר אשר אנוכי מצוה אתכם אותו תשמרו לעשות לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו', ועוד מובא לעיל בפר' ואתחנן (ה. ב) 'לא תסף על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו' וראוי לבאר מדוע נכלל הציווי פעמיים? והוסיף והעיר כ"ק האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג זצ"ל (שו"ת דברי יציב, אורח חיים, סימן רעה) כי בעוד הגמרא בראש השנה (טז.) נוקטת בפסוק שבפר' ואתחנן, הרי הרמב"ם וכן שאר מוני המצוות נקטו את הפסוק שבפרשתנו פר' ראה! והוא מביא על פי הברייתא האומרת (ראש השנה כח.) 'מניין לכהן שעולה לדוכן שלא יאמר הואיל ונתנה לי תורה רשות לברך את ישראל, אוסיף ברכה אחת משלי וכו' תלמוד לומר לא תוסיפו על הדבר', וכתב (בספר 'דיומ תרועה') שמבחינתו לא למדנו שהאיסור הוא אפילו כאשר מוסיף מדעתו, שהרי לשונו של כהן זה היא 'אוסיף ברכה אחת משלי' - ובכל זאת נאסר, ונראה שחנלקו בכך הרמב"ם והסמ"ג. ונראה לומר, שלכן כפלה התורה את הציווי, כדי ללמד שהאיסור הוא אפילו אינו אומר שמה שמוסיף הוא מן התורה, וזאת למדנו מהריב"ב בפסוק בפרשתו, שנאמר 'את כל הדבר וגו'', לרבות שאפילו מוסיף דבר מעצמו, ומכיון שזה מעצמו - גם כן אסור!

כמו שהבן אינו צריך להקירות והוכחות על אביו כך יש להאמין בתמימות בהש"ת ללא חקירות והוכחות

פנים אתם לד' אלקיכם לא תתגדדו (יד. א) עפ"י מה שדרשו חז"ל פסוקים (ק"ט ע"א) ע"ה"פ (דברים י"א) ואת כל היקום אשר ברגליהם זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו, לפי"ז מי שמחוסר פרנסה הרי הוא נחשב כקיסע, והעצה לצאת מעניויו ושפל מצבו הוא, ע"י אמונה פשוטה, והנה 'אמונה' בגימט' ק"ב, וזה יש מרומז במשנה (שבת פ"ו מ"ח) 'הקיסע יוצא בק"ב של' והיינו 'הקיסע' רומז לעני כנ"ל, יוצא מעניויו 'בק"ב של' דייקא, ע"י האמונה הפשוטה, והנה ע"י אמונה פשוטה וזכה להיות בבחינת 'בנים' כדרך הבן שמרגיש קרבתו לאביו ואינו צריך לכן ראיות והוכחות 'רבנים' ג"כ בגימט' אמונה, וזה פי' הפסוק 'בנים אתם לה' אלהיכם' פי' ע"י אמונה הנכנס וזכים להיות 'בנים לה' אלהיכם' ולא להתגדדו" לא תעסקו בחקירה והוא מלשון 'חוכך בראשו' כי כן הדרך מי שמסופק באיזה דבר איז הוא חוכך בראשו.

(שארית מנחה - וישורוא)

העיקר לא לשכוח שהוא בן-מלך

פנים אתם לד' אלקיכם (יד. א) אמר הרה"ק מסלונים זצ"ל על הפסוק (משלי ג. יא) מוסר ד' בני אל תמאס, והכוונה היא 'מוסר' - המוסר הוא מה שהקב"ה אומר ליהודי: בני, הרי אתה בני חביבי ויקירי, אל תשכח שבן מלך אתה! ולכן על כוונתך נשמחך תחזור אלי הביתה, למקום שמשם יצאת קודם ירידתך לעולם השפל, לכן כאב הדואג לך אני אומר לך: תראה שאל תמאס! - אל תמאס עצמך בכלליותך ע"י חטאים' ותגורם להשגתך להתרחק ממקור מחצבתה' כי בן מלך צריך להיות נקי מכל שמץ של פגם' ומלבושיו צריכים להיות טהורים מכל רבב.

(תורת אבות)

כולם בנים לה! בין צדיקים ובין שאינם צדיקים

פנים אתם לד' אלקיכם (יד. א) הנה על הפסוקים בפרשת אמור 'מועדי ה' אשר תקראו אותם' דרשו חז"ל (ר"ה כה.) אתם אותם קרי ביה. אתם אפילו שוגגין, אתם אפילו מזידין. והנה כאן נאמר מפורש 'אתם' ובודאי יש לדרוש 'אפילו שוגגין ואפילו מזידין' עם כל זאת בנים אתם לה' אלקיכם.

(ריבנו אדמו"ר רבי יצחק מבאהוש זי"ע)

כמות שממנה מופריש מעשר בזאת השנה,

בשנה הבאה זו תהיה כמות המעשר שהופרשה

עשר תעשר את כל תבואת זרעך (יד. כב) דרשו רז"ל (שבת קט.) 'עשר בשביל שתתעשר'. ביאר רבינו הרה"ק מבארהייטשוב זי"ע דהנה כשאדם עושה צדקה איז הצדקה עולה למעלה לפני הקב"ה, והנה על דרך משל האדם הנותן זהוב אחד או מדה אחת תבואה מעשה או כשהצדקה עולה למעלה ומסתכלין זה המעשר מאין הוא בא, והלא בא מחמת שהיה לו עשרה זהובים או עשרה מדות תבואה, ונמצא אלו העשרה זהובים ועשר המדות כולם נכנסין במצוה זו, כי מחמת שיש לו עשר זהובים או עשרה מדות נותן א' זהוב או א' מדה ובוה זוכה לשנה הבאה שיתן י' זהובים י' מדות מעשר, שניה שיהיה לו מאה זהובים ומאה מדות תבואה, ונמצא שכל התבואה שהיה לו בפעם הראשון דהיינו עשר מדות שממנו נתן מדה אחת מעשר על ידי זה זוכה בשנה הבאה לתן מן מאה מעשר דהיינו שיהיה לו מאה מדות, והטעם לזה כיון שכולם נכנסין במצוה כנ"ל. וזהו 'עשר' כשתתן מעשר, 'תעשר את כל תבואת זרעך', לצנה הבאה תזכה שכפי התבואה שהיה לך בשנה שעברה יהיה עתה כל התבואה מעשר כנ"ל, וזהו הרמז 'עשר בשביל שתתעשר'.

(קידושתי לוי)

נתינת צדקה כמשנת הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'ביו זי"ע

עשר תעשר (יד. כב) דרשו חז"ל בגמרא (שבת קט.) עשר בשביל שתתעשר, ורמז לן באורייתא בפירוש שמעשר מועיל לעשירות, דכתיב (במדבר ג. יד) כִּף אֶת עֲשֶׂרָה זָהָב מִלֵּאָה פִּירוּשׁ, יד שנוטלת אחת מעשרה דהיינו מעשר, אותה הדין - זהב מלאה.

נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו (טו. י) ידוע דמצות צדקה היא גדולה מאוד מאוד ומצלת ומגינה מול הצרות ופורעניות. לזאת כל מקום שנוכר מצות צדקה בתורה הוא נכפל שני פעמים דהיינו 'עשר

תעשר' 'נתון נתן' וכדומה מחמת שהמצוה גדולה היא מאוד, והיצר הרע מתחזק להכשילו ולמונעו מקיום המצוה, על כן צריך הכתוב לכופלו לחזק הענין, וזהו כוונת המדרש (משלי ילקוט שמעוני סי' תתקסג) כפה פרשה לעני וכו' לא תירא לביה משלג כי כל ביתה לבוש שנים (משלי לא. כא) אל תקרי שנים אלא שנים' לא תירא לביה משלג' היינו לשון קרירות, מה קרירות אותך היצר הרע מהמצוה הזאת, 'כי כל ביתה לבוש שנים' - שנים, היינו כל מה שצוה התורה במצוות צדקה הוא כפול 'נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו' 'כי בגלל הדבר הזה יברכך ה'.

נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו (טו. י) רצה לומר שלא יהיה לך צער בלבבך שמה היתה נתינת הצדקה שלך שלא לשם שמים, אלא 'כי בגלל הדבר הזה' היינו, אפילו כשנתינת הצדקה היה בבחינת 'גלגל', שלא לשם שמים, אף על פי כן 'יברכך ה'.

והיית את שמה (טו. טו) אמר הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'ביו זי"ע: עצבות מסוגלת מאוד לקלקל את הפרנסה, ובגלל כן יראה כל אדם שיהיה לו 'שמהח'. ורמז זאת באורייתא 'והיית את שמה' סופי תיבות חתך הוא השר הגדול של פרנסה.

גם המעשים הקטנים בכוחם לעורר עלינו זכויות גדולות

עשר תעשר (יד. כב) בספר 'לקוטי רמ"ל' - מהרה"ק הרבי ר' משה ליב מסאסוב זי"ע איתא כי המדרש תנחומא דרש 'עשר תעשר וכו' הדא הוא דכתיב 'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים', וביאר בדרך משל: בפורים מנהג העניים לשלול לעשירים איזה דבר קטן משלוח מנות, וזה כדי להזכירו שישלח להם נדבה הגונה, כי בושים הם לתבוע בפה, כן אנחנו דלים בבניה ודעת ובמעשים טובים והעבודה והתשובה שאנו עושים אינם כמו שהיו צריכים להיות, אבל הן מזכירות שהש"ת יעשה צדקה עמנו וישלח לנו ישועה שלמה, וזהו כונת המדרש 'עשר תעשר הה"ד לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים' והיינו, לך ה' אנו מצפים שתעשה עמנו צדקה כמו שהיו צריכים להיות, וזהו כי אין לנו ולכן ניתנה לנו עצה, 'עשר' תן עשירית דבר קטן, ובוזה תזכר למעלה, 'בשביל שתתעשר', שתקבל ישועה עכ"ל מהס' הנ"ל. ומסיים הרה"ק מהוסיאטין זי"ע: הבה נעשה אותה תשובה שביכולתנו לעשות ואף כי מצער היא, כי איננה כמו שהיא צריכה להיות, נזכר לטובה למעלה, והש"ת ישלח לנו ישועה גדולה הישועה האמתית לכל ישראל.

(אהלי יעקב - הוסיאטין)

המפייס את העני מתברך כ"א ברכות

נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו פי בגלל הדבר הזה יברכך ד' אלקים בכל מעשך (טו. י) כתב הגאון הגדול רבי מאיר אריק זצוק"ל מבוטשאטש וטאראן יש לפרש על פי מה שאמרו חז"ל (בבא בתרא ג.) שרק הצדקה שנותן האדם ואינו יודע למי נותנה, והעני נוטלה ואינו יודע ממי נוטלה, היא הצדקה שעליה נאמר 'צדקה תציל ממות', ולפי זה אולי ירע לב האדם כאשר יודמן לו שצריך לתת לעני צדקה פנים אל פנים, שהרי בכך הפסיד הנותן לכאורה את סגולת ההצלה ממוות של הצדקה. ולא כך אומרת התורה, אלא □ 'ואל ירע לבבך בתתך לו' דהיינו כאשר נתת לעני עצמו, בחשבך שלא קיימת מצוה מן המובח, שכן מאידך יש בנתינה זו גם יתרון ותוכל להרויח בדרך זו מצוה נוספת: 'כי בגלל הדבר הזה', כלומר: בגלל הדיבור שתדבר אליו ותפייסו, יברכך ה', וכמאמר חז"ל (בבא בתרא, שם), שהמפייס את העני מתברך כ"א ברכות, בעוד הנותן לו סתם מתברך ב' ברכות, נמצא שתרויח בנתינתך לו עצמו ארבע ברכות.

(שו"ת אמרי יושר)

'לא יחדל אביון' - מן העכו"ם

פי לא יחדל אביון מקרב הארץ (טו. יא) הגה"ק הגר"ש מסעלהיש זצ"ל ביאר את פסוק זה, מה שמבקשים אנו ב'יהי רצון' שאחר אמירת תהלים: "...ולא יצטרכו עמך בית ישראל' לו לזה ולא לעם אחר" והקשה הא כתיב בתורה 'כי לא יחדל אביון מקרב הארץ' ואם כן האידן אנו מבקשים שלא יהיה אביון כלל? ותירץ דהקושיא זאת ויתרצה מרומז שפיר בזה: 'ולא יצטרכו עמך ישראל זה לזה, ולא' היינו דקשה הנ"ל הא כתיב בתורה ולא יחדל אביון? על זה מבקשים אנו 'ולא' דכתיב בתורה שיחול על 'עם אחר' היינו שיהיה מקוים בעכו"ם ולא בישראל.

סגולות הזכרת נשמות

איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך (טז, יז)

טעם הזכרת נשמות באחרון של ימים טובים

ובפרט בשבת וי"ט שאז הנשמות עולין עם תפלתן של ישראל, והקב"ה מאזין תפלתן של ישראל, וזה הטעם של הזכרת נשמות בשבתות וי"ט, כי הוא עת רצון לנודר בשבת וי"ט לצדקה בעד הזכרת נשמות ולהזכיר ולהתפלל עליהם שיהיו נפשות צרוות בצרור החיים, ומנהג יפה הוא להזכיר נשמות ולהתפלל עליהם, ובפרט שצריך להזכיר נשמות אבותיו ורבותיו בעבור שהרביצו תורה בישראל, והעמידו תלמידים הרבה. ולא יאמר בעבור שאני נודר צדקה בעד הזכרת נשמות שמא ח"ו יעכב בתשלומי הנדר שנדר ואז יתהפך אליו אותה הנשמה שנדר צדקה בעבורה למקטרג. מצאתי כתוב בשם מהרי"ל ז"ל ושמעתי טעם הגון למה מזכירין נשמות במדינות פולין באחרון של ימים טובים, דע כי אחת מעשרה ניסים שהיו במקדש הוא שכל ישראל היו נכנסים לבית המקדש ג"פ בשנה, בחג המצות, ובחג השבועות, ובחג הסוכות, והיו עומדים צפופים ומשתחוים ורוחים וזהו היה נגד הטבע, והענין כך כי כל רגל ורגל היו באים נשמת אברהם יצחק ויעקב לבית המקדש של מעלה עם כל נשמות הצדיקים והמקדש של מטה היה מסתלק והיה הבית המקדש של מעלה יורד למטה, ומקדש של מעלה הוא רוחני ולכן היה יכול לקבל כל כלל ישראל, ולכן עכשיו שחבר הבית בעונינו צריכין אנו להזכיר נשמות אבותינו הקדושים בכל רגל ורגל כדי שיהיה זכותם עומדת לנו ולזרענו עד עולם אמן.

(ספר קב הישר פרק פו)

יפריש מעות היוכור קודם יו"ט

נוסחא שבמחזורים אחר קריאת ההפטורה ביום הכפורים וכן בשאר רגלים בהזכרת נשמות יזכור אלהים את נשמת וכו' בעבור שאני נודר צדקה בעד הזכרת נשמתו וכו', וכבר כתבתי בגליון המחזור לא ידעתי אם בנוסח הזה בעבור שאני נודר צדקה וכו' מר בר רב אשי חתם עלי' הלא מבואר במשנה נדברים דף ט', ובגמרא וכן שם דף כ"ב, ובכמה דוכתי ובטור ושו"ע י"ד סימן רג דאסור לידור, ומה טוב לומר בעבור שבלי נדר אתן צדקה כמ"ש הטור ושו"ע הנ"ל, ואם פוסקין צדקה וצריך לפסוק עמהם יאמר בלי נדר וכו', ומה גם הנוסח צדקה בעדו ובשכר זה וכו' קצת אין לו מ וכן שאינו אומר אם פרוטה או דינר או פחות או יותר שיהיה לצדקה ומכיון שאומר צדקה סתם לא ידענו מה ה' לו בלב, ואם דברים שבלי כזה הווי דברים, וכו' וכו', ולכן לדעתי הקלושה טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר אלא יפריש מערב י"ט או מערב יו"כ כפי מה שידברנו לבו וכו"ט בשעת הזכרת הנשמות יאמר בעבור שאני נודר מעון שהפרשתי לצדקה [או לחלק לעניים] בעדו ובשכר זה וכו', ואז יהיה כנדבת כשרים, ודובר מישירים בהרי זו כנודע לבעלי מדע.

(מיני תרגומא לרבי ישעיה פיק, פרשת ואתחנן, ג)

דכל ישראל ערבים זה לזה הוא, ועל מנת כן נפדו שלא יהא בהם ובזרעם שופכי דמים, וזה עבר על כן נעשים גם המתים ערבים עליו ובשיליהי כריתות (כו). יש להוכיח כן וה"ר אביגדור אומר שאין טעם על מה סמכו ומה שאומר בדרש כפר לעמך ישראל שהמתים צריכין כפרה עד יוצאי מצרים דוקא ברוצח אבל לענין צדקה לא אשמועין מידי עכ"ל.

(בית יוסף או"ח סימן רפד)

למי ניתנת צדקת הזכרת הנשמות

אותם בני הישובים שבאים לקהלה לראש השנה ויום הכיפורים ומזכירים נשמות ונודרים צדקה, הואיל וחק קבוע הוא בכל המקומות [להזכיר נשמות] ונודרים צדקות אין כאן חשך כלל, כי בודאי יתנוה, וגם אין נותנים אותה לחבר עיה, כי אין צדקה זו באה מכח אותה העיר אלא מכח חק ומנהג, הילכך מוליכין הצדקה שלהם ליישוביהם ועושים בה כרצונם.

(בית יוסף על יו"ד סימן רנו)

טובה לנשמה

מה שנוהגין לפסוק צדקה עבור מתים בשעת הזכרת נשמות, מנהג ותיקין הוא, ומהני לנשמותיהם.

(רמ"א יורה דעה סימן רמש סעיף טז בהג"ה)

דעת האריז"ל בהשכבות

ענין ההשכבות שאומרים על נפשות הנפטרים כמנהג שלוחי צבור קהילות ספרד מנוחה נכונה כו', ה' מורי זה"ה מלעיג עליהם מאד, והיה אומר שלא היו מעלין נשמת המת, אבל לפעמים היו מורידין אם אין נפש המת ההוא ראוי לכך.

(שער המצות להאריז"ל פרשת ויחי)

לומר על כנפי השכינה ולא תחת כנפי השכינה

וכן ההשכבות שמשכיבים את המתים מנהג שטות הוא, ואינם מועילים כלל, ואפשר שמזיקים למי שאינו ראוי להם, ואף האומרים יזהר מלומר הלשון של תחת כנפי השכינה אלא לגה. אבל לישראל אן יאמר כן מורידו מגדולתו.

(משנת חסידים מסכת גמילות חסדים פרק ג)

עם ישראל אם זוכים הם ממש חלק ה', כמו שכתוב (דברים ל"ב, ט') כי חלק ה' עמו, וכמ"ש בכתבי האר"י ז"ל שאין לומר בנוסח הזכרת נשמות תחת כנפי השכינה שהוא סכנה לנשמת המת שהוא מורידו לבחינת מדרגות הגרים, אך שיש לומר למעלה מכנפי השכינה.

(מאור עינים פר' שמות)

הזכרת נשמות ביו"ט מטעם שקורין כל הבכור

מה שמזכירין נשמות ביום אחרון דפסח, הוא משום שרוצין לפסוק צדקה, מפני שקורין בו פרשת כל הבכור שכתובה בה איש כמתנת ידו וגו', וכיון שפסקו צדקה נהגו ליתן בעבור הזכרת הנשמות שיזכור אותם אלהים, ואגב יזכור אותנו עמם לטובה בזכותם, לכן מזכירים נשמות בכל הרגלים ביום שקורין בו כל הבכור, וביום כיפורים מזכירים מפני שהוא יום הדין אע"פ שאין קורין בו כל הבכור.

(לבוש החור או"ח סי' תצ סעיף ט)

מעלת פסיקת צדקה לטובת הנשמות

רגילין להזכיר המתים בשבת שלא ישובו לגיהנם, שכן איתא בת"כ 'כפר לעמך ישראל' אלו החיים, אשר פדית אלו המתים, מכאן שהחיים פודין את המתים, לכן אנו נוהגין להזכיר את המתים ביום הכפורים ולפסוק עליהם צדקה, שכן שנינו בת"כ יכול משמתו לא יועיל להם הצדקה. ת"ל 'אשר פדית' מכאן כשפוסקין צדקה בשבילם מוציאין ומעלין אותן כחץ מן הקשת, מיד נעשה רך ונקי כגדי ומטהרין אותו כשעה שנולד ומזין עליו מים טהורין מדלי וגדל ברוב הנאה כדג הנהנה במים, כך הוא טובל בכל שעה בנהרי אפרסמון ובחלב ובשמן ובדבש ואוכל מעץ החיים תמיד הנטוע במחיצת הצדיקים וגופו נוטה על כל שלחן של צדיק וצדיק וחי לעולם.

(מדרש תנחומא האזינו פרק א)

ענין הזכרת נשמות בשבת

כתוב עוד בשבלי הלקט (סי' פא) אחר קריאת התורה נהגו להזכיר נשמות ולברך העוסקים בצרכי ציבור, וכתב ה"ר בנימין לפי ששבת הוא יום מנוחה דוגמא לתעדי לבא, ויום שגם המתים נוחים בו ואינם נדונין ראוי להזכירם למנוחה ולברכה ולהתפלל עליהם וכו'. ומה שנהגו להזכיר נשמות ולפסוק צדקה בעד המתים שיועיל להם, מצאתי בשם ה"ר שניאור שמעתי שיש בדרש (ספרי סוף פ' שופטים) כפר לעמך ישראל אלו החיים אשר פדית אלו המתים [שמתכפרין בממון החיים, ובספרי (סוף פ' שופטים) אינו כן והכי איתא התם כפר לעמך אלו החיים אשר פדית אלו המתים] מגיד שהמתים צריכין כפרה נמצאו למדים ששופך דמים חוטא עד יוצאי מצרים. ונראה דעל זה סמכו העולם בהא דאמרינן פ"ק דקידושין (לא ע"ב) אומר הרי אני כפרת משכבו תוך י"ב חודש, שמע מינה דמתכפרים המתים בחיים בגופם, והוא הדין בממונם. ומה שדורש בספרי ששופך דמים חוטא עד יוצאי מצרים, נראה דהכי פירושו, שההורג הזה מגלגל בעונו חטא ועון ואפילו על אותם שמתו מאותו היום עד שיצאו ישראל ממצרים, דהכי פירושו דדריש בתר הכי אשר פדית ה' על כן פדיתנו שלא יהיה בינינו שופכי דמים כדמפרשין טעמא משום

סגולת מלכים - לחודש אלול

יכול לבטל גזירה רעה

הא לך סוד גדול. כל האומר מזמור זה מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכולה לבטלה ומבטל מעליו כל גזירות רעות וקשות ויוצא בדימוס זכאי בדיון.

וצריך להזהר מאוד ומאוד שיאמר זה המזמור בוקר וערב דבר יום ביומו מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה אזי הוא מובטח שיצא שנותיו וימיו בטוב ויערב לו ויכניע עיניו כל מיני מקטריגים.

(ספר שם טוב קטן [ליקוטים מדברי הארזי"ל, לרבי בנימין בינש הכהן, זולצבאך, תס"ן].

יש להעיר כי למנהג קהילות מסוימות אין אומרים זה המזמור כי טוענים שהמקור למנהג זה הוא בספר חמדת ימים שלא נתקבל בק"ק, אבל למעשה ספר חמדת ימים נדפס רק בשנת תצ"א, ומנהג זה כבר מובא לפניו בספר 'שם טוב קטן' הנ"ל הנדפס כבר בתס"ו, 25 שנה מקודם, המלקט סגולת מלכים

מעביר כל המקטריגים

סוד גדול האומר מזמור כ"ז מר"ח אלול עד אחר ש"ת ערב ובוקר אזי הוא מובטח שיצא ימיו ושנותיו בטוב ומעביר כל המקטריגים.

(ספר זכירה ועניני סגולות [לרבי זכריה מק"ק פלוגניאן במדינת דאמאט, המבורג, תס"ן])

לעצור המגפה

מזמור לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא וגו' כל פרטי היחוד הזה כך מצאתי כתוב וז"ל מי שיש לו ס"ת בביתו יפתח ההיכל ויעמוד נגד הס"ת ויאמר המזמור הזה ג"פ שכן צוו לחכם אחד בחלום שיאמר זה המזמור כי הוא מועיל לעצור המגפה גם יכתוב או כולו בגויל ס"ת בכתבת אשורית ובתנין כס"ת. ע"כ מצאתי מכתבת הרב הקדוש אבא מארי זלה"ה.

(ספר פתח עינים על סידור הר"ש - כוונת עליו לשבח)

ימצא חיים

להצלתה ולשמירה: 'אמר מזמור לדוד ה' אורי וישעי כלו אחר כל תפלה מהשמונה עשרה, מראש חודש אלול עד מוצאי יום הכפורים, וכן בהושענא רבא. וכן הוא מנהג בעיר הקודש חברון שהשליח צבור אומר אותו אחר שצונו לשבח וכו' בקול רם. ומה טוב לאומרו כל השנה אחר שמנה עשרה. ולפחות כל יום האומר בכונה אחר תפלת שחרית ימצא חיים.

(ספר עבודת הקודש [להרב חיד"א] סנסן ליאיר אות ה)

תשע מאות עשרים ושמונה (928), כגימטריה של "כתיבה וחתומה טובה".

(שער יששכר)

להוסיף מליצי יושר בשמים אשר ילמדו עליו זכות

קבלה מהמגיד מטריסק שקיבל מהמגיד מטשרנוביל שקיבל מהבעש"ט שקיבל מרבו אחיה השילוני

בענין התחלת ברכת כתיבה וחתומה טובה שכתב, זה לא זמן כתב לי ש"ב ויד"ג הרה"ח החו"ב שלשלת היוחסין מזה"ר ישראל ענגעלסבערג נ"י מלובלין (הבן יקר ליד"ג הרב הגאון החסיד מזה"ר יחיאל זצ"ל אבד"ק קאמירוב) שבעצמו שמע מפי הה"צ מרי"ם מקאמארנע זצ"ל בהיותו בלובלין. שקיבל מהמגיד הק' מטריסק זצ"ל שקיבל מזקינו מטשרנוביל שקיבל מהבעש"ט זי"ע שקיבל מרבו אחיה השילוני.

שמט"ו באב עד ר"ה שכמה פעמים שאחד מברך לחבירו בכתיבה וחתומה טובה כמו כן שיגיע ימי ר"ה אשר כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון במספר הזה יה' לו אז מליצים טובים בשמים אשר ילמדו עליו זכות.

וסיים הה"ק מקאמארנע זצ"ל ואני הוספתי כי חמשה עשר באב גימטריא כתיבה וחתומה טובה, עכ"ל ק"ק.

(קובץ הבאר [וורשה, תרצ"ח] שנה ה"ה עמוד מז אות ב)

ב' דראש חודש

סגולת אמירת מזמור לדוד ה' אורי וישעי בחודש אלול

במטה אפרים (סימן תקפ"א סעיף ו): נוהגין במדינות אל מראש חודש אלול ואילך עד יום הכפורים לומר בכל יום אחר גמר התפלה מזמור כ"ז בתהלים לדוד ה' אורי וישעי בוקר וערב. ושם באלף למטה אות ו' כתב: ויסוד המנהג ע"פ המדרש שוחר טוב, אורי בראש השנה, וישעי ביום הכפורים, ואחר כך כי יצפנני בסוכה שהוא רמז לסוכות.

פרשת רא"ה - רואים את הקולות

אמר כ"ק אדמו"ר מבאיאן שליט"א בשם זקנו הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן זי"ע כי 'ראה' הוא ר"ת ר'ואים א"ת ה'קולות, שכבר רואים את קול השופר שתוקעים בחודש אלול, וההתעוררות של 'אריה שאג' ו'עורו ישנים משנתכם', וסיים אינו דומה שמיעה לראיה, כי שמיעה יכולה להיות גם כשהוא רחוק מהאדם ומכוסה מעיניו, אך ראה הוא רק כשהוא קרוב לאדם ומגולה לעיניו, ורואים בחוש את הקולות, כך צריך להיות באופן של רואים את הקולות. והוסיף על דבריו כ"ק אדמו"ר שליט"א מבאיאן אולי אפשר לומר שרואים את הקולות, הכוונה שצריכים לראות את הקולות ולהכירו על האדם, שקול השופר פעל עליו, ועל ידי קול השופר נשתנה לטובה, ושיפר את מעשיו ותיקן את מידותיו.

(אמ"ק פר' ראה תש"ס)

פרשת רא"ה ר'אה א'לול ה'ולך הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין זי"ע אמר פעם אחת בפר' ראה: ראה איז ר"ת ר'אה א'לול ה'ולך כי לעולם קורין פ' ראה בשבת שלפני ר"ח אלול.

(ברכת אהרן)

כעין זה נאמר מפי חתנו אדמוה"ז מסאדיגורא זי"ע, כי פרשת ראה קורין תמיד בשבת מברכין, או כשחל בו ר"ח אלול, וזהו נוטריקון של 'ראה' ר'אש חודש אלול ה'יום, מפני שבשבת נכללו כל ימות ההשפעות הק' של כל ששת ימות החול.

(כתבי רמ"א פ"ישמון)

א' דר"ח אלול

כתב במטה אפרים (סימן תקפ"א סעיף ט): נוהגין כשכותב אדם לחברו אגרת שלומים מן ראש חודש אלול עד יום הכפורים, רמז לו בתחלתו או בסופו שהוא מעתיר עליו שיזכה בימי הדין הבאים לטובה להיות נכתב ונחתם בספר חיים טובים, ובאלף למטה שם אות יא: כן הוא בליקוטי מהרי"ל ובשם מהר"ש [גויסהטאט] וכן נהג מהרי"ל.

(מטה אפרים)

מתחילים לאחל כתיבה וחתומה טובה

כיון שיום ט"ו באב הוא תחילת וראשית לימי הדין והרחמים, יש הנוהגים שאם כותב אדם אגרת לחברו מוט"ו באב ואילך הוא מברכו ב"כתיבה וחתומה טובה", כנהוג אצל הכל מראש חודש אלול. הנוהגים כך מצאו אסמכתא נאה למנהג, בדבר של גימטריא: אותיות של "חמשה עשר באב", עולות בגימטריא

7172759@gmail.com

לקבלת הגיליון 'באר בשדה' היול' בס"ד מדי שבת בשבתו אפשר ליצור קשר במייל:

המשך באר חפרוה ממעמד 6

ביום מן הימים אז 'ופנית בבקר והלכת לאהלך' בחר לך בוקר אחד ותחליט על דבר חזרתך לביתך. והזהר לכל תגיע לכאן ולחשוב כל הזמן על הבית ועל חזרה להבית, כי אז חבל על כל הטרחה בבואך לכאן.

(רבינו הרה"ק מליעווא זי"ע)

העוסק בתורה תתברך פרנסתו

וברכה ד' אלקיה בכל אשר תעשה (טו. יח) פירש הרה"ק רבי מרדכי מנעשכין זצוק"ל, שנפסק בגמ' שעיקמת שפתיו הוי מעשה לענין מלקות (עי' סנהדרין סה.). בוודאי מדה טובה מרובה (סוטה יא.) שעיקמת שפתיו בתורה הוי מעשה לענין זה שיקיים בו 'וברך ה' אלקיה בכל אשר תעשה' שיחברך לך הפרנסה על ידי עקימת שפתיו בתורה ובתפלה וכו'.

וכשיעזור ד' אז פתח ופתח את ידך לאחיק' ואתה תהיה הנותן.

(מדרן רבינו הסב"ק מרדכי זי"ע)

הדרכה לחסיד הנוסע להסתופף אצל הצדיק

ופנית בבקר והלכת לאהלך (טו. יח) אמר רבינו הרה"ק מליעווא זי"ע בדרך צחות שכאן מרומז הנהגת החסיד בבואו אל הצדיק שמסתופף בצילו. הרי ק"ל שהנסיעה להצדיק היא כנגד עליה להגל בזמן שביהמ"ק היה קיים, וא"כ שייך האי ציווי גם היום, בהקשר לנסיעה להצדיק, ויש לדעת איפוא לשם מה צריך התורה לומר והלכת לאהלך, וכי ס"ד שישאר החסיד בסאדיגורא לעולם? אלא התוה"ק מורה דרך בזה ומלמדת להאדם דעת ואומרת לו: כל זמן שאחיה בסאדיגורא לא תחשוב כלל בשום דבר אחר וזולת מהו מטרט ביאתי לכאן, ורק

איך מפיסין את העני המתבייש לקחת צדקה

פי לא יחדל אביון מקרב הארץ על פו אנכי מצוה לאמר פתח תפתח את ידך לאחיק' (טו. יא) יש לדעת ולהבין מהו ה'לאמר' האומר כאן, למי יאמר? ולכאורה הול"ל על כן אנכי מצוה פתח תפתח, ויש לומר דהתוה"ק באה להורות בזה מה שאמרו חז"ל 'אמר רבי יצחק כל הנותן פרוטה לעני מתברך בששה ברכות, והמפיסו בדברים - היינו, מנחמו ומדבר על לבו דברי נוחמים - מתברך ב"א ברכות (כבא בתרא ט.). וענין הפיוס הזה מרומז כאן בפסוק והכי פירשו כי לא יחדל אביון מקרב הארץ' ולכן תתן צדקה לכל עני לפי כבודו, ואם אחד יתבייש לקחת 'על כן אנכי מצוה לאמר' לזה המתבייש דברי פיוס וניחומים, ומה יהיו הדברי נוחמים? תאמר לו כך: קח עתה לפי צרכיך,

מצבות מספרות

מאזנותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א
רב דקהר שטפניט

מצבת קברו של סיר משה
מונטיפיורי באחוות קברו
ברמסגייט

חבמי
רומניה

הנדיב הנכבד השר [סיר] משה מונטיפיורי ז"ל

נלב"ע ט"ו לחודש מנחם-אב תרמ"ה והוא בן מאה שנים
ונטמן באחוותו בחלקה אשר הועיד לו בחייו בעיר רמסגייט באנגליה

ראשי השלטון ברוסיה,
ברומניה, במרוקו
ובגרמניה, וסייע
ליהודים נרדפים בכל
רחבי העולם.

140 שנה

לשר משה מונטיפיורי
תרמ"ה - תשפ"ה

שנת ת"ה, כשנודע
למונטיפיורי על עלילת
דמשק, פעל בהצלחה
לביטולה, ואף קיבל מן הסולטאן
העות'מאני התחייבות בכתב ("פירמאן") להגנה על
יהודים. שש שנים לאחר מכן נסע להיפגש עם
הצאר ניקולאי הראשון, בניסיון שנכשל, לבטל
פקודת גירוש נגד יהודים במערב האימפריה
הרוסית, ולסייע לשיפור חייהם של כלל יהודי
רוסיה.

ואחיסמך לאחיו היהודים הנרדפים והנדכאים
בכל העולם כולו.

'לפני מלכים יתיצב'

במשך ימיו התמנה כראש עדת הספרדים
בלונדון והקים מוסדות רבים לצדקה וחסד,
בתקופה מסוימת כיהן כ'שריף' (סגן ראש העיר) של
לונדון, באותה שנה קיבל מבית המלוכה האנגלי
תואר 'אבירות'.

עושרו, ייחוסו, מעמדו, הופעתו המרשימה וקומתו
התמירה פתחו לו דלתות בכל אשר פנה, והוא
השכיל לנצל נתונים אלה לשתדלנות למען קהילות
יהודיות ברחבי העולם. מונטיפיורי התקבל אצל

השר משה מונטיפיורי ע"ה היה בן למשפחה
אמידה באנגליה, נולד ביום ט' מר-חשון תקמ"ה,
לאביו ולאמו בעיר ליבורנו שבאיטליה, היה זה
כשאמו נסעה לביקור משפחתי בעיר ליבורנו ושם
נולד. הילד משה גדל והתחנך בבית הוריו באנגליה
וכשיצא לעסקים נכנס למסחר בבורסה של לונדון
והיה אחד מ-12 הברוקרים היהודים, בשנת תקע"ח
נשא בת למשפחה אשכנזית חשובה, זוגתו העלמה
מרת יהודית כהן, בתו של ה"ה לוי ברנט כהן אחד
מהעשירים האגדיים של אנגליה, ובן משפחה של
משפחת רוטשילד.

בהמשך חייו עשה מונטיפיורי חיל בעסקיו יחד
עם אחיו אברהם וכן עם בני משפחתו העשירים
לבית רוטשילד וצבר הון תועפות, עד שבגיל
40 פרש מעסקיו והקדיש את חייו להיות לעזר

באר בשדה - שטפניט

הצלה מעלילות דם

ישנו ספר מהגאון המפורסם רבי חיים פלאג'י ז"ע בשם 'דרכי למשה', והוא דרשה על ההצלה מעלילות הדם ברודוס ובדמשק בשנת ת"ר, עם דברי הוקרה למשה מונטיפיורי, הספר כולל ספור עלילות הדם ובמרכזו דברי שבת לסיר משה מונטיפיורי ורעיתו יהודית שעל ידם היתה ההצלה של עלילת דמשק, כשחזר מונטיפיורי ממסעו בו הצליח לסכל את עלילת הדם בדמשק הוא עבר באזמיר שם גנש בו המחבר ואף קיבל ממנו תרומה הגונה לצרכי צדקה, בספר מתאר ר"ח פלאג'י את ביקורו של מונטיפיורי באזמיר ואת פגישתו עמו, רבי חיים קרא לספרו דרכי למשה' לכבודו של משה מונטיפיורי.

בשנת תרי"ט ביקר ברומא ועזר למשפחת מורטארה שבנם אדגרדו בן השש נחטף על ידי כמרים קתולים ועל אף התנגדותם של ההורים הוכנס תחת הדת הנוצרית. בין היתר פעל רבות כל אותן השנים בעניין ההתיישבות בארץ ישראל. כאשר יהודי מרוקו היו צפויים לפרעות, בשנת תרכ"ג פעל מונטיפיורי להשגת כתב הגנה ושוויון זכויות ליהודים.

למען ציון לא תחשה - בפעילות למען ארצינו הקדושה

מונטיפיורי ביקר בארץ ישראל שבע פעמים. החל משנת תקפ"ז, לאורך ימיו ושנותיו ועד זקנה ועד שיבה כאשר גם בגיל 90 לא חשך מכוחו ונסע לארץ ישראל לראות בעיניו מה ניתן לעזור לאחיו תושבי הארץ. בחלק מהנסיעות גם נטלה חלק זו' מרת יהודית ע"ה.

כבר בביקורו הראשון בארצנו הק' התקרב מאוד להרבנים ראשי העדות ואל כל אחבנ"י החרדים לדבר ה', ובהשפעתם היה לאיש שומר תומ"צ ומדקדק קלה כבחמורה כאשר מאז. הרי שבכל מסעותיו לקח עמו שוחט, וכן בביקוריו בארמונות מלכים הביא עמו אוכל וציוד וכלים משלו ונוהר בכל דקדוקי הכשרות.

נסיעות אלו היו רצופים בקשיים ובסכנות, הן בשל תנאי הביטחון והן בשל מצב החרדים. בתקופה זו שררו בארץ ישראל מחלות ועוני, וביקורו של מונטיפיורי תרם רבות לקיומן של הקהילות בארבע ערי הקודש: ירושלים, צפת, טבריה וחברון. ואף חילק כספים ביד רחבה לאחבנ"י הרעבים והנדכאים.

לעת מצוא

השר משה מונטיפיורי נלב"ע זקן ושבע ימים בשנת תרמ"ה והוא בן מאה שנים, ונטמן באחוזתו בעיר רמסגייט שם הכין לעצמו ולזוגתו שנפטרה כשלושים שנה לפניו חלקת קבורה, מענין שבנין קברו נכנה באותה תקופה שבנה את קבר רחל ובאותו סגנון.

לאחר פטירתו פרסם הרב הגאון אבנר כתב - אבדק"ק רומניק - סאראט (רומניה) דברי בכי ומספד בשם 'אבל משה' על מות רועינו משה עבד ה' מונטיפיורי, נדפס והתפרסם ברדאף תרמ"ה.

קביעת שם

רבים המוסדות שהוקמו על שמו והן מהווים יד ושם טוב לכל פעילותו הברוכה כל ימי חייו.

בארצנו הק' ישנם שכונות שונות ומוסדות ובתי חולים וכדו' הן בירושלים כגון: מזכרת משה, זיכרון משה, אוהל משה, ימין משה - וקריית משה, והן בכל ערי הארץ אשר נקראו על שמו וע"ש זו' יהודית ע"ה.

בניו יארק ישנו את בית חולים על שמו, וכן בית הקברות היהודי הגדול בעיר אשר נוקב בשמו 'בית החיים מונטיפיורי' שם נטמנו האדמו"רים הרי"צ מלובאוויטש וחתנו האדמו"ר רבי מנחם מנדל מלובאוויטש זי"ע ועוד מאות רבנים וכו'.

באר בשדה - שטפנשט

צורר היהודים הצאר ניקולאי ואח"כ ע"י ממשיכי דרכו.

צדיקי וגדולי אותם הדורות אשר בגודל קדושתם וחכמתם ראו את הנולד והבינו את גודל הסכנה על אחב"י הטמונה בביצוע הגזירות, כמו גזירות ה'קנטוניסטים', 'תחום המושב', 'גזירת הלבושים' 'חינוך מטעם' ועוד. בד בבד עם עוררם רחמי שמים בתפילה ובתחנונים נקטו גם את דרך השתדלות. גם מרן הסבא קדישא מרוז'ין פעל רבות בדרך זו באמצעות מקורביו ומעריציו גבירים ונגידים מאנשי שלומו אשר ע"י מסחרם היה להם קשרים עם גדולי השרים המקורבים למלוכה.

השתדלות הסבא קדישא מרוז'ין לביטול הגזירות

בשנת תר"ה שלח הסבא קדישא מרוז'ין את אנשי שלומו ה"ה הגאון החסיד רבי יעקב דוב בעריש אב"ד ראמאן והחסיד השד"ר רבי ניסן בק לאנגליה אל השר משה מונטיפיורי, שהיה קרוב למלוכה אנגליה שהשפעתה על הקיסר ניקולאי היתה רבה, בבקשתו שיזיל בטובו לנסוע אל עיר המלוכה פטרבורג להעביר את רוע הגזירות מעל אחב"י כאמור באגרת הסבא קדישא מרוז'ין ששלח אל רבי צבי לעהרין ביום כ"ז אייר תר"ה:

"מפני כי צעקת אחב"י אשר במדינות רוסיה אשר חשך משחור תארם ממצוקות חדשות העוברים על נפשותם אין יום כו' גדלה מאוד, ע"כ כאשר ידוע כי זה השר הנכבד האיש משה לו הכח לעמוד בהיכל מלך ושרים, אמרתי אשלחה אליו אנשי מדע ונבונים לב לעורר לבבו ולבקש ממנו שיעמוד לימין הנאנחים והאומללים לבקש ולחנן להקל מעליהם מעמסת מצוקתם.

השלוחים השיגו את מטרת שליחותם והשר משה מונטיפיורי נענה לבקשת הסבא קדישא מרוז'ין לעמוד לימין ולישע אחב"י תושבי רוסיה ופולין, ואף מסר בידם אגרת אל הסבא קדישא מרוז'ין, כאמור באגרת ששלח החסיד השד"ר רבי ניסן בק אל השר משה מונטיפיורי בשבוע לחצר הקודש סאדיגורא מיום ערב סוכות תר"ו:

"ובעת בואי לכאן תיכף מסרתי מכתבו היקר לכבוד אדומ"ר עטרת תפארת ישראל ראש גולת אריאל כמ"ה ישראל ש" לאו"ט, ומה מאוד תגל נפשו היקרה בראותו מעשי אצבעתיו היקרים ונועם אמרתו אליו, אשר נפשו היקרה חפץ בטובת אחב"י ודורש שלום לכל עמו בית ישראל".

כאמור חזרו השלוחים לחצר הקודש סאדיגורא ושם המשיכו בפעולתם ע"ד הגזירות ועמדו בקשרי מכתבים עם השר משה מונטיפיורי, באחד המכתבים תארו לפניו את מצבם הקשה של אחינו ברוסיה אשר אינו דומה שמיעה לראיה ושוב מבקשים ממנו להשתדל למלאות בקשת הסבא קדישא ושאר צדיקי פולין לפעול לעזרת אחב"י כאמור באגרת ששלחו השלוחים הגאון החסיד רבי יעקב דוב בעריש אב"ד ראמאן והחסיד השד"ר רבי ניסן בק אל השר משה מונטיפיורי מיום י"א מרחשון תר"ו:

"אולם צוק העת המציקים את אחינו ב"י היושבים ברוסיה לאנדי המה מנעו שמחת לבנו ולאבל נהפך מחוללנו, כאשר קיבל הדרת קדשו מכתבים מכל עיירות הגדולות מגבירי וגאוני רבני ארץ ממדינה הזאת, [ולא מתושבי רוסיה לאנדי כאשר סיפרתי לפני הדרת קדשו שאין לאל ידם לכתוב ואין לדבר מזה] בבקשה ותחניה גדולה להזכיר את כבוד הדרת קדשו בזה, והגם שאך היושבים ברוסיה לאנדי לעמוד על נפשם שיעזור להם בעת צרותיהם, יען כי אנכי ספרתי להם דברי קדשו שאמר לי בעת היחית תחת צל כנפיו וכי לבו בוער כאש ותשוקתו ואהבתו לעזר ישראל ולהיות להם לסעד בעת צרותיהם, וכן גם אנחנו באנו להזכיר את כבוד הדרת קדשו בזה, והגם שאך למותר שנבקש את הדרת קדשו בזה, ראשית כאשר בקשו והודיעו כבוד הרבנים גאוני ארץ ממדינה הזאת, והשנית כאשר ידוע לנו כי רצונו ומגמתו וחפצו בזה יותר מכולנו בעת כי זכינו להיות במכון

שער ספר כתבי זכרונותיו של השר מונטיפיורי

אחת מני גליות רבות שהונפקו לכבודו של השר

הושטת עזרה והצלה ליהדות רוסיה

בשנת תר"ו היה מצב היהודים באימפריה הרוסית ושלטון הרשע הכביד עילו בגזירות חדשות לבקרים, אחת הגזירות היתה 'החינוך מטעם' עד שמונטיפיורי נסע לרוסיה כדי לשנות את רוע הגזירה. במהלך ביקורו נפגש מונטיפיורי עם נציגי השלטון וניסה להשפיע עליהם לבטל את תוכנית 'החינוך מטעם' של השלטון הרוסי, אך ללא הועיל. התוכנית פורסמה בשנת תר"א, אולם מותו של ניקולאי הראשון בשנת - תרס"ו שם קץ לתוכנית ולהוצאתה לפועל.

מונטיפיורי ומרן מריז'ין זיע"א

הקשר של ר' משה מונטיפיורי עם רבותינו הק' מרן הסבא קדישא מרוז'ין ובנו הרה"ק מסאדיגורא. כאמור בימי רבינו הסב"ק הכביד ידם של שלטון הרשע ברוסיה אשר התנהלה באגרוף ברזל ע"י

שבת תפארת קדשו, וראינו טוב לבבו ומזגו לפני אחינו בני ישראל, ואף שמידת טובו נודע לכל, אולם אינו דומה שמיעה לראיה, אולם הצער והיגון ואנחה אשר כעת ברוסינגלאד, זאת הרהיבנו ולא נוכל להתאפק ולבוא עד הלום, לבקש גם אנחנו עבור אחינו ב"ל למלואת בקשת הרבנים גאוני ארץ מכמה עיירות, כפי מכתבם שנשלח לידי הדרת קדשו, ובפרט בקשת אדמו"ר שי' בזה".

השתדלות גדולי פולין

נסיעת הרה"ק רבי יצחק מוורקא לחצא"ק סאדיגורא

הרה"ק רבי יצחק מוורקא אשר אף הוא פעל רבות לבטל את הגזירות נסע לסאדיגורא אל הסבא קדישא מרוז'ין לטכס עצה ותושיה ע"ד ביטול הגזירות. דעת קדשו של הסבא קדישא מרוז'ין היתה להמשיך לנקוט בדרך השתדלות והיא שגדולי ומנהיגי הדור יצצו גם המה בהשר משה מנטיפיורי שיזאל בטובו לנסוע בכבודו ובעצמו לפטרבורג הבירה להתייצב ולעמוד לפני הקיסר להתחנן לפניו על עמו אחב"י להעביר מעליהם הגזירות הרעות, ובהיותו עדיין בסאדיגורא שלח הרה"ק רבי יצחק מוורקא אגרת אל השר משה מנטיפיורי בבקשתו שיזאל לנסוע לפטרבורג ע"ד הגזירות.

אגרת גדולי וצדיקי פולין אל השר משה מנטיפיורי

בשוב הרה"ק רבי יצחק מוורקא לביתו ערך עוד אגרת אל השר משה מנטיפיורי כאשר מצרף בזה את גדולי וצדיקי פולין המפורסמים הרה"ק רבי יצחק מאיר בעל ה"חידושי הרי"ם" מגור, הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא, הגאון רבי יעקב אב"ד ווענגראב, והגאון רבי שמואל אב"ד שעדליץ - ביום י"ז אלול תר"ה מק"ק ווארשא:

ב"ה, יום ואו עש"ק תבוא תר"ה פה ק' ווארשי יצ"ו.

שובע שמחות טובות וברכות לשר וגדול בישראל שוכן בלב ימים ושמו הטוב עד קצוי ארץ יגיע באור חמכתו חשכת תבל יגיע יחבוש לנשכרי לב רכאי רוח ישיע על אויבי ד' יתגבר יריע גם יצריח בכל אשר יפנה ישכיל ויצליח כבוד שמו מאוד נעלה לשם ולתהילה מו"ה משה מנטיפיורי נ"י שיחי' לאוי"ט.

אחז"ש הטוב, באנו להשלים דברי מבוקשינו אשר כבר מילתינו אמורה ונשלחה ליד כבוד השר האדון נ"י מק' סאדעגאר ע"פ עצת כבוד הרב הק' רשכבה"ג נזר ישראל קש"ט מו"ה ישראל נ"י משם שיחי' לאוי"ט אודות נסיעתו הטובה והיקרה לפ"ב לבקש מהקיר"ה לבטל הגזירות הקשות ר"ל מבני עמו ממדינתנו פולין וממדינות רוסיא, השי' ירומם קרנו ויצליח דרכו לכל טוב לישועות ישראל להחזקת הד"ת הק' ולהצלת נפשות. והנה מבואר בהמכתב מבוקשינו הנ"ל אשר נשלח משולחנו ציר נאמן למחיצת השר האדון נ"י להציע כל הענינים לפני כבוד השר האדון נ"י, ושיתן לו הסכמתו שיסע המשולח הנ"ל ג"כ כעת לפ"ב לטובה, והנה מהראוי ה' לשלוח לרו"מ כבודו נ"י אנשים גדולי ישראל ממדינתנו לפי כבודו, אולם מה נעשה כי הוא בלתי אפשרי מגודל הפחד מפה וד"ל, לזאת בחרנו את כבוד מוכ"ז מק' קראקא איש מופלג נבון ונאמן ושמו מו"ה ישראל בינגעפלד, והוא איש משכיל ובקי בטיב עניני מדינתנו, ומסרנו לידו מכתבים בביאור היטיב כל מבוקשינו, ומקווים אנתנו שע"י יצמח ישועות ישראל בזכות תפילות רבים א', השי' יאריך ימיו ושנותיו ובענינים ויצליח דרכו לכ"ט.

אלה דברי הרבנים הנבררים מכל מדינות פולין.

נא' הק' יצחק במהרה"ש ז"ל אב"ד דק' ווארקא והגליל ראשי הרבנים

הק' יצחק מאיר במהרה"י ז"ל בק' ווארשי [-החידושי הרי"ם מגור]

הק' חיים מאיר יחיאל אב"ד דק' מאגעלניץ וקאזעניץ

הק' יעקב במו"ה יהודא ליב ז"ל אב"ד דק' ווענגראב

הק' שמואל במהרה"י אב"ד דק' שעדליץ

[במאמר המוסגר צויין, כי בהערות בספר שם מובא כדלהלן: ראה בספר "ההסתיידות" להר"א מרקוס עמ': "רבי יצחק מורקי תלמידו של רבי בונם מפשיסחא ששמש כאדמו"ר לקהל מעריצים רב בפולין, נסע אל רבי ישראל לסדיגורא ותאר לפניו בצבעים קודרים את המצב לאמתו, הציע לו רבי ישראל לפנות אל אדם אחד בקרקו ו לשגר אותו אל השר משה מנטיפיורי, למען יפעיל את השתדלות הממשלה האנגלית אצל הקיסר ניקולאי לטובת היהודים. הוא בחר בישראל בינגעפלד שנפל חלל אחר כך בשנת תר"ט בעת המלחמה ההונגרית].

הסבא קדישא עורר גם את יתר גדולי וצדיקי הדור שיבואו גם המה במכתבים אל השר משה מנטיפיורי לעורר לבו עבור אחב"י במדינות פולין ורוסיא, כאמור במכתב ששלח הרה"ק רבי אריה לייביש מווישניצא בעל "אריה דבי עילאי" אל הרה"ק רבי שלום מקאמינקא מיום ד' חשון תר"ו:

בעזה"י יום ג' פ' לך תר"ו לפ"ק.

שלום וי"ר לכבוד מחו' הרב הגאון הגדול מופת הדור מפורסם בישראל נ"י ע"ה פ"ה כק"ש מפארים מו"ה שלום יצ"ו אבד"ק קאמינקא.

מכתבו הנכתב ע"י הב"ד ביום ד' דעשי"ת הגיעני ע"י השר"ב המופלג מ' ישראל ליב מק' ... בחוה"מ

מרכבת השר מונטיפיורי עמה נסע למסעותיו למען הצלת אחב"י

השטר הישראלי שהונפק לכבוד השר מונטיפיורי שנשאר גם לאחר שהלירה הוחלפה בשקל

סוכות העבר מודיע שכפי דעת ורצון מאוה"ג בוצינא קדישא האמיתי יחיד בדורינו מרוז'ין אשר דירתו כעת בק"ק סאדיגורא, לערוך ערך מכתב מליצה עבור אחינו בנ"י במדינת רוסיא לפני מעלת השר הנכבד כבוד תפארת שמו מ' משה מאנטיפיורי נרו יאיר הקרוב למלכות שבק"ק לונדן, ולאשר אגרתו הגיע לידי בחוה"מ שלא ניתן לכתוב לא יכולתי להשיב מאומה, וגם אחר עבור החג מאשר היו הדברים מופלאים בעיני על מאור הגולה בק"ק ס"ג המפורסם הנ"ל אשר תפארת חמכתו נשמע עד להפליא, לא יכולתי להלום את כוונתו לצוות על פחות הערך כמוני לערוך דברים אל היקר למאוד והוא שר משרי המלוכה בק"ק לונדן, לזאת אמרתי להיות מתון עם התשובה לכבודו הרמה עד יהי לי איזה חקירה ודרישה בזה, והנה כאשר דמיתי

כן הי' שהיה בכאן משובתי ש"ק העבר מחו' הרב הגאון הגדול מופת הדור המפורסם האבד"ק צאנו ודברתי עמו מזה ואמר לי שכאשר הי' הוא בעצמו בק"ק סאדיגורא דיבר עמו מאור הגולה בעצמו מענין המבוכה ההוא, אמנם באופן אחר דהיינו שאמר שמהראוי לחכמים המפורסמים שבמדינתנו לשת עצה ותחבולה בענין הלו, אבל לא הזכיר כלל מענין מערכת מכתב להשר הגביר הנ"ל, והנה אם כח"ר בעצמו אפשר ששמע ממנו בענין הזה אז בוודאי אין הכוונה רק שיעטרפו החכמים הנקובים למפורסמים שבמדינתנו שנים עשר או ט"ו אנשים לערוך מערכת בקשה להשר ההוא עבור אחינו שבמדינת רוסיא, ואם כזה יפול הדבר אז בוודאי את פקודתו אשמור.

הכ"ד אהר' הרו"ש בלב שלום ונ"ח.

נאום הק' ארי' ליב ליפשיץ מיעריסלאב

נסיעת השליח הר' ישראל בינגעפלד אל השר משה מנטיפיורי

גדולי פולין בחרו את הר' ישראל בינגעפלד מקראקא איש מוכשר ונבון ובקי בנימוסי וחוקי המלכות, שיסע בשליחותם לאנגליה אל השר משה מנטיפיורי, בד בבד פנו שוב גדולי פולין אל הסבא קדישא מרוז'ין שהיתה לו השפעה גדולה על השר משה מנטיפיורי שיפנה אליו פעם נוספת אודות הנסיעה לפטרבורג, ואכן ביום כ"ב אלול תר"ה ימים ספורים אחר ששלחו גדולי פולין את אגרתם אל השר משה מנטיפיורי, שלח הסבא קדישא מרוז'ין עוד אגרת אל השר משה מנטיפיורי לעורר אותו ע"ד הנסיעה לפטרבורג ובה מוזכר גם את אגרת גדולי פולין:

ע"כ עתה באתי עוד הפעם לדבר על לב, אל ישמע לקול המולת מלחשים הבודים מלבם דברים אשר לא כן, ויאמנו דברי כאשר יתן הוד זיו מעלתו מקום לדברי הנאמרים באמת ובתמים לטובת הכלל ופרט, לשים פעמיו לבא ולעמוד בארמון המלך קיסר רוסיא, וד' יהי בעזרו לפעול ישועות בקרב הארץ, אז ידע ויבין הדבר לאישורו עד כמה גדלה נפלאותיו ...

הנה כבר בא במכתב ראש לכל מדינת פולין כבוד הרב הצדיק וגאון עולם מו"ה יצחק אב"ד דק' ווארקא, לבקש רחמים מאת פאר גדולת מעלתו להיות להם לפה ולמליץ לפני הקיסר רוסיא, ועתה בחרו להם איש אחד מקראקא ושמו מו"ה ישראל בינגעפלד, אשר נתן מקום להם לבוא ולעמוד לפני הוד זיו רם ונישא פנים אל פנים, וכן דרשו פני בתפילה ובתחנונים לדרוש מאת פאר זיו גדולת מעלתו למען יהי טובו ליתן מקום לדברי שאלת.

ע"כ אנכי כאחד מהם לדרוש את פני הודו לבל יאמר נואש לדברי המשולח הזה כי עיני בני ישראל תלויים אליו ואל הדרת פאר מעלתו ומיחלים ומצפים לישועת משה, אם כי עת צרה הוא ליעקב, ממנו יושועו, להרים נס על העמים ואל יתייאש עוד מהישועה כי ידעתי משפטי המדינה ההיא וקרובה ישועתם לבא ע"י השתדלות, אף כי גור ואמה ההוא אמר ולא יעשה ודיבר ולא יקימנה או ירחיק עדותו לזמן הרבה כן היה כמה פעמים, אך לזה צריך השתדלות.

בשליח שנת תר"ה יצא השליח הר' ישראל בינגעפלד לאנגליה, ובאמתחתו אגרות מהסבא קדישא מרוז'ין וגדולי פולין. בהיותו באנגליה שלח בקשה לחצר הקודש בסאדיגורא כי עפ"י דרישת השר משה מנטיפיורי ישלחו אליו העתקה מהגזירות, ואכן בחצר הקודש סאדיגורא השתדלו ביגיעה רבה להשיג העתקה מהגזירות. החסיד השד"ר רבי ניסן בק שפעל הרבה בשליחות רבו הסבא קדישא מרוז'ין ע"ד הגזירות הוסיף לעמוד בקשרי מכתבים עם השר משה מנטיפיורי ובאגרת ששלח אליו ביום כ"ח טבת תר"ו מתייחס גם הוא ע"ד בקשת השר לקבל את העתקה מהגזירות:

זו, ואמר לנו אני יודע אשר הממשלה מרמה אותו בדבר זה, עכ"ל השי"ת יעזור ויבטל הגזירה, וכן היה והמתקן בסיפורו את הגזירה."

עוד אגדות הסבא קדישא אל השר משה מונטיפיורי

ע"ד הגזירות על אחב"י במדינות רוסיה ופולין

ב"ה, יום ד' כ"ב אלול שנת ה'ר"ת עולם לפ"ק, פה"ק סאדאגורא.

העושה עש כסיל וכימה ייטיב לו הכתיבה והחתומה אל אילנא רבא העומד בארץ אנגליטרא וחזותי יהל ויגיה לסוף כל ארעא וכשמן הטוב שמעו הטוב תורק ויביע ה"נ כבוד השר והטפסר אדיר שבאדירים גביר שבגבירים מבחר עצומים מעשיו נפלאים איש על דגלו אליו פונים וכל מעשיו לשם שמים רודף צדק ומחזיק כל בדק נור הזמן והדורים כבוד שם תפארתו מו"ה משה מונטיפיורי נרו יאיר ויזרח עד ביאת דאין ומורת.

הנה נא הואלתי לדבר לעורר לבבו הטוב, למען יאבה הוד פאר גדולתו, למחול על כבודו הרמה והנשאה, להשתדל לטובת אחינו בני ישראל הנחונים בצרה. ע"כ עתה באתי עוד הפעם לדבר על לבו, אל ישמע לקול המולת מלחשים הבוידים מלבם דברים אשר לא כן, ויאמנו דברי כאשר יתן הוד זיו מעלתו מקום לדברי הנאמרים באמת ובתמים לטובת הכלל ופרט, לשים פעמיו לבא ולעמוד בארמון המלך קיסר רוסיה, וד' יהי בעזרו לפעול ישועות בקרב הארץ, אז ידע ויבין הדבר לאישורו עד כמה גדלה נפלאותו.

ולולא אשר אחינו ב"י במדינת רוסיה השחיר פניהם כשולי קדרה מרוב צרות ותלאות, הוה על הוה, ונפשם בכפם להוציא בלעם לחוץ, מכ"ש לספר בשער בת רבים גודל מכאובם פן יגיע הדבר למלכות, ע"כ ידיהם אסורות מלבא במכתב ואין לאל ידם להשמיע צערם, כמעט לא הספיק לו עת וזמן לעיין בכל קמטי כתביהם אשר יקבצו או ינהרו אליו לאלפים ולרבבות, וכעב תעופינה לבא בחצרותיו, אך מלכם בראשם ובקצפו להכותם נקלה רבה, יומם וליילה לא ירגיע, ואם הגוי והממלכה לא יעבדו יאבדו וילכו שחוח מדוכה ומעונה ביסורים, ונפש עליהם תאבל, ואקוה כי ממדינה זו בימים לא כבירים ירפקו על דלתותיו ג"כ לחלות ולחנן שקידתו עבור הכלל אחב"י לטובה, ולמען יהי להם לעזר ולסעד בבית המלכות.

הנה כבר בא במכתב ראש לכל מדינת פולין כבוד הרב הצדיק וגאון עולם מו"ה יצחק אב"ד דק' ווארקא לבקש רחמים מאת פאר גדולת מעלתו להיות להם לפה ולמליץ לפני הקיסר רוסיה, ועתה בחרו להם איש אחד מקראקא ושמו מו"ה ישראל בינענפעלע, אשר נתן מקום להם לבא ולעמוד לפני הוד זיו רם ונישא פא"פ, וכן דרשו פני בתפלה ובתחנונים לדרוש מאת פאר זיו גדולת מעלתו למען יהי טובו ליתן מקום לדברי שאלתו, ע"כ אנכי כאחד מהם לדרוש את פני הודו, לבל יאמר נואש לדברי המשולח הזה כי עיני בני ישראל תלוים אליו ואל הדרת פאר מעלתו, ומיחלים ומצפים לישועת משה, אם כי עת צרה הוא ליעקב, ממנו יוושעו, להרים נס על העמים, ואל יתיאש עוד מהישועה כי ידעתי משפטי המדינה ההיא וקרובה ישועתם לבא ע"י השתדלות, אף כי גור ואמר, ההוא אמר ולא יעשה ודיבר ולא יקימנה, או ירחיק עדותו לזמן הרבה, כן ה' כמה פעמים אך לזה צריך השתדלות, וכל ישראל שמו פניהם אל ישועתו ע"כ הנה ישעו בא שכתו אתו ופעולתו לפניו יהי.

הב"ד המדבר בצדקה ולטובת ישראל מזוקקה ולחיי עולם חקוקה.

ישראל במהרה"ר שלום

*

נסיעת השר משה מונטיפיורי לעיר פטרבורג

בקשות הצדיקים אכן פעלו על לבו של השר משה מונטיפיורי, ובחודש ניסן תר"ו אור מתניו ונסע לעיר פטרבורג ונתקבל לפני הקיסר וגדולי השרים והתחנן לפניהם על עמו אחב"י להעביר מעליהם הגזירות הרעות, אך מן השמים נגזרה הגזירה ולא הועילה השתדלותו, וחשכו עיני ישראל מרוב הצרות והעניינים של מלכות הרשע, עד מיתתו של אותו רשע הצאר ניקולאי בפורים שנת תרט"ו, ואז נתבטלו תוקף הגזירות.

הגאון החסיד רבי אליהו לערמאן בעל ה"מכתבי

השר מונטיפיורי עם חליפת הפרווה בערוב ימיו והוא בן מאה

אליהו" מביא במכתבו מה ששמע מהסבא קדישא מרוז'ין בש"ק פרשת בהר תר"ו בהיותו בעיר בראשטוב אודות הגזירות וע"ד נסיעת השר משה מונטיפיורי לפטרבורג:

"בה"י זה אתחיל לספר ואעיד עדות לפני הסולח ומכפר, אשר אני הכותב השפל והנמוך וכיתי להיות אצל אדמו"ר הק' והטהור בעיר בראשטוב שבת ראשונה אשר היה בשם בלא הב"ב, רק בנו הקדוש

פנים בית הכנסת שבאחוזת קברו ברמסגייט

והטהור הר"ש ז"ע, וכאשר בא ביום ק' שבת קודש להפתח להכנס לישב על המזבח השלחן הטהור אשר לפני ה', נשאר עומד על הפתח ואמר להמשמש המקורב, אשר רצוני לבל יאשר בפה כי אם החסידים שבאו מארץ רוסיה ... ונתנו לו קדושה דיומא, ונתן לכל אנשים בידו הקדושה, ואחר הקידוש התחיל לדבר מהגזירות אשר ה' נשמע אז בארצינו, אשר מי שאינו יכול בעשית מלאכה לפרנסה שלו, רק פרנסתו מאויר הארץ גרש יגרש מהמדינה. ואח"כ סיפר מו"ה משה מאנטפיארי אשר היה אז בפטרבורג לבקש מהממשלה לבטל הגזירה

ב"ה יום ב' כ"ח טבת תר"ו לפ"ק פה סאדיגורע.

אורך ימים ושנות חיים יוסיפו מהשמים לכבוד ידיד ד' וידיד כל ישראל ה"ה השר הטפסר אשר כל מגמותיו לטובת ישראל נודע שמו בכל קצווי ארץ כל העמים ירננו וישבחו לאיש הלז ואמרו כולם ישמח משה במתנת חלקו אשר בחר להיות למושיע לעמוד לפני עדת ד' ולהיות עומד לימינם לחזק אותם בנחלת ד' מי זה משה אשר מן השמים נמסר אליו להיות למליץ עבור אחב"י וכל אשר הוא עושה ד' מצליח בידו כבוד שמו מוהר"ר משה מנטופורי יאריך שנים על ממלכתו עד ביאת הגואל אמן.

איחורתי עד כה בסאדיגורע עפ"י פקודת אדמו"ר הרב הצדיק ש"י לאו"ט בעת שנתקבל מכתב לשלוח העתקות מהגזירות אשר נתחדש ברוסלאנד, ושלה אדמו"ר לשם לקבלם לקיים פקודת השר הנכבד והיקר, ומחמת חמת המציק מורא עלה בראשם אולי יתוודע מאיזה מקום ניתנו בוודאי יגיע להם שבט מוסר אשר אין ביכולת להעמיד, ומוכרח ה' לעשות בכל הפעולות לקבלם בכדי למלאות רצון השר הנכבד והתעכב הדבר עד היום, ועתה נשלח העתקות כאשר יהי למראה עיניו ובו יראה ויבין אשר המושלים עושים יותר מהכתוב כאן ונוגע לד"ת הקדושה כאשר ראינו בעינינו אשר בתחילה בא בפה רך רק לשנות מלבושים יהודים וליילך במלבוש נכרי, ואח"כ ציוה בענינים אשר נוגע לד"ת הק', וגם השאלין נוגע לד"ת כי לא עמדו על המטרה, ועתה נתוודע לעין כל כל חפצו, הגם שלא שלח העתקות מהם מחמת שנתלבש בהפקדות דברי זרה היינו שישלמו מהלבושים כל איש בכל שנה וילך בדרכי יהודי, ובתוך זמן מה באו המושלים והזהירו באין אופן לילך במלבוש יהודי רק במלבוש נכרי ולא יועיל תשלומין, ועתה ע"ז בכל יום מתחדש גזרות משונות אשר מוזהרים אנו מפי התלמוד ודחה"ק אשר חשכו עיניהם מראות כל אחד בוכה למשפחתו אשר יד המושלים נתגברו וניתנו ישראל למוכים ע"ז, ומחמת שכתב בפקודתו תשלומין לא שלחו העתקה וגם בזה לשלוח עמינו להארץ שממה להיות בשם עובדים אדמה ארץ אשר לא עבר שם איש אשר כמה מאות פרסאות אשר אין בכוח לסבול ולשמעו זאת, רק בפקודתו לא כתב דווקא רק באופן תשלומין והמושלים אצים למהר פקודתו וליילך לשם הלא למשמע אופן בכיות אחב"י דאבה נפשינו, גם ע"ז לא שלח העתקה כי מכתב שליח להחליף פקודתו עשרת מונים, והנה על השאר נשלח העתקות ממנו יראה ויבין מרירות וחושן אשר מן פרסאות מהגבול לא ידורו יהודים אשר כמה עיירות נוגע יותר מאלף עיירות ונוגע להיהודים עד מיליאן או יותר אשר ממש שליש רוסלאנד וכולם עיירות מלאים טוב ולומדי תורה וגבירים וממש יחסו וישברו כ"א ואינו יודע לפנות אין סומך ואין עוזר הכלל מרה והנה אודת הכפרים אשר ממש חצי מדינה גרש ואינם יודעים מה לעשות נפשם בחוצות נשלחו אינו לנו אשר כזאת אירע בימינו וכבר כתבו מזה, נא ידיד ישראל השר הנכבד עתה בא העת לקנות העולם הבא ולהעמיד לימין אחב"י בלי עיכוב עפ"י חכמתו, ונא לשלוח תשובה אם בא לידו כי לא דבר קטן הוא, דברי עבד מעבדיו ועיני ישראל אליו תלויות כותב בפקודים.

ניסן במו"ה ישראל בק שד"ר מירושלים תות"ב ב' בימינו אמן

ומוכרחים הי' אחב"י לדפוס בדבר השאלין כרצונו והחליף עשרת מונים

בהגיע העתקה מהגזירות לידי הסבא קדישא מרוז'ין שלח אותם אל השר משה מונטיפיורי כאמור באגרת ששלח הסבא קדישא אליו ביום ב' שבט תר"ו:

"והנה שלחתי על הפאסט העתקות מהגזירות כרצונו הן מאותן שכבר יצאו בהמדינה, ועוד יש גזרות אשר עדיין הם מונחים תחת יד המושלים ולא ניתנו להעתיק כי כך חק".

ב"ה, יום ה' ב' ימים בירח שבט תר"ו, לפ"ק סאדיגורעי.

למי חמדת ישראל לאיש אשר עומד לימין אלפי רבבות עמינו בית ישראל איש אשר חפצו ומגמתו להרים קרן ישראל איש אשר רוצה לראות במהרה בישועת ישראל ה"ה ניהו כבוד השר והטפסר בחיר ד' שמו נודע בכל קצווי ארץ אשר עיני העדה וראשי בית ישראל שואלין ודורשין בשלומו וכלם אמרו בפה אחד זה איש משה עבד ד' יאריך שנים על ממלכתו ויזכה לראות בביאת הגואל כבוד שמו מו"ה משה מונטיפיורי נרו יאיר.

אחד"ש וחקר כבודו כראוי, אודיע שחיבות ועריבות אמרי נועם במכתבו מן ב' מקץ הגיעני ביום ג' ער"ח מקראקא מהמשולח הנשלח על ידי הרבני מו"ה ישראל בינינפערל קבלתי מהפאסט וקראתי אותו באהבה עזה, ונתתי שבת והודאה לאל כל חי אשר שלח ברצונו לעמוד בהיכל המלך לחנן אלפי רבבות אחב"י הנתונים בצרה, ומגלגלין זכות ע"י זכאי שעל ידו יהי עזר ותושיה כמאמר ויקם משה וישיען.

והנה שלחתי על הפאסט העתקות מהגזרות כרצונו, הן מאותן שכבר יצאו בהמדינה ועוד יש גזרות אשר עדיין הם מונחים תחת יד המושלים ולא ניתנו להעתיק כי כך חק.

ומי יודע אם אחב"י יוכלו לעמוד בהם כי כל הגזרות נוגעים לדתה"ק, הגם שיש בתוכן גזרות לפי דבריו נראה לטובת כמו השאלין, אבל אני הצופה מרחוק אשר הוא קולע להמטרה לנגוע ולעבור מדתה"ק להוציא מדת יהודית ובפרט בעו"ה בעתים הללו אשר פריצי ישראל חפצים, כי ראינו כעת בגזרה קלה אשר נתנו לשנות מלבושי יהודי ואשר המושלים עושים בזה נוגע לדתה"ק ובפרט בגזרות אחרות וקצר היריעה מלכתוב.

והנה מכתבו סגור אצלי ואת רצונו שמרה נפשי וע"י לא יתוודע, וגם להכותב הלז צייתי לבל יוציאו על דלתי שפתיו.

וכעת אני מבקש מול השר הנכבד לצוות לעושי רצונו להודיע לי במכתב לאיזה מקום יכול אני לשלוח מכתב קודם נסיעתו, כי יש אתי דברים נחוצים להודיע אליו קודם נסיעתו.

ואם יהי נסיעתו דרך וויען עיר המלוכה ויתראה עם השרים הגדולים, נא לדבר עבדך שלא יקבלו מלשינות מאנשי רשע שונאי ד' ותורתו, הגם שב"ה לב מלכים ושרים ביד ד' וגמלו עמי חסד עד עתה, עכ"ז אם יראו שאדם גדול כזה עומד לימיני יבשו שונאי ד', כי אין בי כח הסובל אשר מרגנים ומלחשים ושלוה בכל עת דברי שיטנה, והמכתב אשר שלח השר הנכבד לבראן ראטשילד עבדך לא עשה בזה, ואם מזה יהי לו עיכוב בנסיעתו אין רצוני כי כללות ישראל יקר בעיני מרוחי ונפשי.

דברי המעתיך בעד אריכות ימים ויהי עשיותו בהצלחה ומן השמים יהי בעזרו להחיות עם רב.

אגרות אדמוה"ז מסאדיגורה זי"ע אל השר משה מונטיפיורי ע"ה

משהושלה אדרת ההנהגה על כתפי רבינו אדמו"ר הזקן מסאדיגורה זי"ע המשיך בפעילות להצלת והרווחת אחינו בני ישראל ברוסיה וגם הוא כמו אביו הסב"ק זי"ע שיגר מספר מכתבים לשר הנכבד להמריצו ולעודדו לפעילותו הרבה.

אגרת אדמוה"ז מסאדיגורה אל השר משה מונטיפיורי

ע"ד הגזירות על אחב"י תושבי רוסיה

ב"ה, שנת ע"ת לחנו"ן לפ"ק פה ס"ג.

אחד"ש לאיש גדול ורם בענקים אמרתי לפרש שיחתי ורבות אנחותי מצרות אחב"י אשר נתקיים בהם ומצאוהו צרות רבות ורעות, ואל מי אפנה לדבר את כל מר לבי אם לא לכבוד הדרת גדולתו אשר כך מקובלני מבית אבי אדמו"ר הרב הצדיק

קדוש ישראל זצללה"ה גודל החיבה והאהבה אהבת ישראל אשר כבוד הדרת גדולתו אוהב את כל ישראל בלב ונפש וכאשר שמן תורק שמו איש משה שר מונטיפיורי נ"י, והגד הגידו לנו את רוב השתדלותו והתאמצותו לטובת תשועת ישראל, ואשר כבודו הגדול בעצמו ובכבודו כתת רגליו לבא לעיר מלך מצרים, ועד מלך האדיר החסיד השולטן מארץ טורקיא בעיר הבירה עוב"י קושטא יע"א, וחפץ ד' בידו הצליח ויוציא ממסגר נפשם, וכן אשר נתקבל לפני הדר"ג דברי משאלות כבוד אבי אדמו"ר זצללה"ה ובגופו טרח ויגע לעיר פעטרבורג וממונו נדב ונסע לקראת תשועתן של ישראל.

והנה כאשר אנכי יושב סמוך להספר בין מדינת רוסיה למדינה זו, ואנכי הוראה צעקתם ומכאובם והגזרות אשר מחדשים עליהם בכל עת ובכל שעה, ואין עומדין באותו המעמד אשר עמדו בעת אשר כבודו הגדול היה בעיר פעטרבורג לבקש על נפשם,

מצבתו ומצבת זוגתו ע"ה

תמונתו שהופצה ברבים ליום הולדתו המאה

בנין בית הכנסת שצמוד לאחוזת קברו

כי מאז ירדה קרן ישראל עד עפר ח"ו באו במים אדירים עד נפשם ללעג ולקלס המה בארצותם, ישראל המצויינים בתורה מצויינים המה היום בגזרות רעות וצרות רבות, עד כי ח"ו יכירו וידעו ויחשבו כל יושבי תבל כי ישראלים המה באלה המשפטים עקלקלים נשפטים, ולא כיתר הגוים אשר בצדק ובחוקי המדינות המה נשפטים, ואלו הוה ידע אבונא קדישא בהאי צערא הי' מהפך העולם לבקש תרופת עזרת ישראל.

והנה אנכי חס לבי בקרבי בהגיגי מאין יבא עזר, והאלקים אנה לידי עצה, ועצת ד' היא תקום לדרוך בעקבי אבותי הק' אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ואוהביו, ויצאתי במכתבי זה לשחר פני משה ענו מאה, כי בכל מקום אשר מצאנו גדולתו מצאנו שם גם ענוותנותו, ואמרת אספרה כמו קצר המצע מהשתרע, אפס קצהו אספרנה מצרות ישראל היהודים תושבי ארץ רוסיה, מחסום שמו לפיהם ידיהם בכבל טמנו ורגליהם בנחשתים אסרו, לא יהגו בגרונם מקוצר רוח ומעבודה שהיא זרה להם ואינם יכולים להשמיע קולם קול יעקב, עת צרה היא ליעקב, מיום היותם בגולה לא מצאו אותם צרות ורעות רבות כאשר מצאום כהיום הזה, וצרות אחרונות משכחות את הראשונות, אם כי ידעתי כי בודאי יודע כבוד הדרת גדולתו מצרות אחב"י ושומע כבודו צעקת בני ישראל, אבל אינו דומה שמיצה לראיה, ידעתי אם הי' כבודו הגדול רואה צרות ישראל במדינת רוסיה היה קם להושיעם בגופו ובנפשו, וכעת הזמן גרמא להציב גבולות עמים למסר בני ישראל, ותשועתם לנצח על שמו הגדול יקרא לכל העמים.

אלה אזכרה ואשפוך עלי נפשי, בהביטי כי בעשר מעלות אחורנית ירדו ישראל, בבוקר יאמרו מי יתן ערב מפחד לבבם אשר יפחדו, כי ירדו בעוה"ר מטה מטה, הן תחילת גזירתם הי' אשר יסורו עטרת תפארת ישראל ויהיו שוים ככל הגוים, וינתנו לאנשי חיל שוה בשוה ככל הגוים אשר בארצותם, ויטו שכמם לסבול עול הגזירה, והם יושבים על התורה ועל העבודה זו תפלה, וברבות הימים נתקשתה גזירתם ונחתם גור דין חדש, שיתנו ישראל אחד מני אלף יותר מן הגוים לאנשי חיל, עד אשר ירדה קרן ישראל מטה, ובחשבונו עלו מעלה בלקיחת אנשי חיל עד עשרת מונים ונותנים עשרה מאלף, והגוים אינם נותנים כי אם שבעה מאלף, גם במדינת באסאראביע זה שנה וחצי אשר התחיל לקחת מן היהודים אנשי חיל, ומן הגוים אינו לוקח מהם כלום, אדרבה פקודתו על הגוים דשם אם ימצאו איש יהודי בהחבא יביאו אותו למקום המשפט אשר שם הרשע, וישיגו בעד כל נפש אשר יחטפו משאותו כדי המלך מאת שרי המלוכה, עוד פקד כי מחויבים היהודים ליתן מכסות נפשות לאנשי חיל לזמן ידוע ומוגבל, ואם יעברו היהודים ולא יביאו בניהם לזמן המוגבל חייבים המה ליתן קנס בעד כל נפש ארבעה נפשות, בכמה מקומות לקחו לאנשי חיל מן היהודים בתורת קנס הנ"ל, אנשים כאלו אשר היו מוכרחים לעזוב בתים ומשפחתם נשיהם בניהם ובני בניהם כדומן על פני השדה בלי משען לחם, ולא בדקו בשנותיהם ואפילו בני ארבעים וחמשים שנה, תפסו אותן וגלחו את שערות ראשם וישלחום אל ארץ גזרה לעזאזל המדברה, במקום אשר אין זכר לתורת ד' ולישראל עמו, ונתקיים בהם גזירת עירין במילואה הנאמרה בתוה"ק יוליד ד' אותך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך, תוקף הגזירה ההיא נפלה על הטף מבני ישראל נערים וילדים, כפרעה שגור על הזכרים, ומבית הספר המה נגררים כבן שש או שבע מובחרים לעבודת המלך בני ציון היקרים לזבל השדה המה דומים, בהשתלחם מבית התלמוד תורה ומבית אביהם וחדר הורתם, וגם זכר וסימן אסור להמצא בידי הילדים ההמה לדעת אשר מילדי העברים הם.

ידע כבוד מעלתו הרם, אשר זאת חקרונה בבידור ע"י אנשים נאמנים כי כן הוא, ועיקר כוונתו הוא להשמיד ח"ו את כל היהודים מנער ועד זקן לבל יזכר שם ישראל עוד חלילה, ומיום שהתחיל ליקח

ישראל ברוסיה לתרום שקליהם לאה"ק כאשר בשאר מדינות בלי מורא ופחד.

ומני אז שהתחילה המחלוקת הידועה בין העמים ונתנם מלך רוסיה למדינת וואלאחיי, נתן גם שם פקודה לקחת היהודים לעבודת המלך ולגרשם מהכפרים.

יהי נא חסד ד' על כבוד גדולתו ויאזור כגבור חלציו לעשות עצות בנפשו מאין יבא עזרת ישראל, ולא קם כמשה איש אשר רוח בו להושיע את ישראל, ואם המציל נפש אחת מישראל שכרו גדול כש"כ אם לאלפים ולרבבות, יעשה ד' תשועה לישראל על ידי כבודו הרם להוציאם מחושך וצלמות, בוודאי שכרו גדול יהי ברב טוב הצפון ליראייו בגניז אוצר המלך מלכי המלכים הקב"ה להטיב לו בזה ובבא.

ואנכי על משמרת מציאתי א"ע מחויב בדבר להודיע צערם לרבים, ובפרט כי מי זה ואי זה הוא אשר חפץ ביקרם יקר תפארת ישראל יותר מהדרת גדולתו, ואיככה יוכל כבודו לראות ח"ו באבדן מולדתו, וע"כ לפני מלכים ושרים יתיצב נא להפיל תחנתנו מצרה לרוחה ומאפלה לאורה, כי שמענו אשר כל מלכי ארץ שלמים הם אתנו ודורשים טובת אחב"י בכלל ובפרט, ואוהבים את בני ישראל כי מה מצאו בהם עול מיום גלותם מעל אדמתם עד הנה, המרדו חלילה במלכיהם ושריהם, המה יביטו יראו בספר דברי הימים למלכים ולא מצאו בהם עון, כי מזהירים המה על ידי נביאיהם וחכמיהם להתפלל בעד שלום מלכיהם במדינות מגוריהם בכל תפוצות הגולה, כמאמר חז"ל היו מתפלל בשלומה של מלכות, אמנם כן למרות זה הם נשפטים עתה במדינת רוסיה כמשפט המורדים חלילה.

יאוין נא כבודו השר הגדול צעקת בני ישראל כי גדלה עד השמים וכשל כח הסבל, ובישועת ד' ע"י משה בחירו כבודו הרם, או יפצחו פיהם ברנה להודות ולהלל להש"ת על גאולתם ועל פדות נפשם, כולם ברנה יודו ויברכו ויספרו את כל אשר קראם בגלות המר הזה ותשועתם לנצח על ידי ועל שם כבודו הגדול יקרא לכל העמים, ויקם משה ויושיעם, והי' כאשר ייטיב ה' עמנו ויגיענו לגאולה שלימה בקרב הימים וישלח לקץ הימין משיחנו, יזכה כבודו הגדול להסתופף בצל הצדיקים מחכי קץ ישועתו לצאת לקראת משיח מלכנו, וירמוזו עליו דין הוא אשר בשבין תקיף על מי מנוחות נהלנו בהשתדלותו אצל מלכי האדמה.

ואנכי על משמרת אעמודה ואפרוש כפי אל השמים ואקרא בקול דממה דקה קול יעקב, ואתחנן אל ד' אנא ד' הושיעה נא למשה עבדך ועשה נא למען שמך, והיה נא מצליח דרכו ברכו בכל משעוה אל כל אשר יפנה יצליח, וזכות הרבים אחב"י וזכות אבותינו וצדקתם יהי בעזרתו.

כה דברי ידידו המחכה לתשובתו להתבשר בקרב מאתו כי הטה אזניו לקול שוועתנו ותחנתנו בעד כללות ישראל, והמצפה לראות בקרב בנתנת ציון וירושלים, המעטיר בעדו וחפץ בהצלחתו וטובתו כל הימים, להתברך בברכת כהנים ממעון השמים, יאריך ד' ימיו ושנותיו אותו ואת כל אשר לו ויגדלו וינשאוהו וירכיבוהו על במתי ארץ בהצלחה רבתי.

דברי החותם יום שהוכפל בו כי טוב טו"ב ימים לחודש אשר משה ידבר והאלקים יענו בקול שנת ק"ץ משיח"ב ב"ן דו"ד לפ"ק.

אברהם יעקב במהרה"י ישראל *

ישאו הרים שלום וברכה לכבוד הדרת גדולת ידיד נפשי עוז הגביר המפורסם שר וגדול היהודים תהלתו בקהל חסידים רודה ומושל מקים כל ברך כושל תהלתו מלאה הארץ איי הים ואפסים מגדול עוז לאשר בה' חוסים כש"ת מוה"ר סיר משה מונטיפיורה נ"י.

אחדש"ה באהבה, מי יעיר קנאות מי יבנה חומות בצורות ונפלאות מי יעמוד לנס עמו לדלות מעומק התלאות מי פעל פעולות נוראות הלא זה

בידך אפקיד רוחי בעת אישן ואעירה בשער הכניסה לבנין קברו ברמסגייט

מבנה קברו נבנה כתעתיק לבנין קבר רחל שגם נבנה על ידי השר מונטיפיורי

אחוזת קברו ברמסגייט, בנין בית הכנסת ומשמאל אחוזת הקבר המשפחתית של מונטיפיורי

ותפילין, ואם המצא תמצא בידו טו"ת ענוש יענש, עוד לא עזבו מחשוב מזימות עצה ותחבולות להכרית ולהכחיד ח"ו שם ישראל, וכל מקום תדרוך כף רגלו רק רע כל היום על אחב"י.

על אלה אני בוכי, בעלות על לבי היהודים הנמלטים מפח יוקשים ועלו בעז"ה לארץ הקדושה, לבלות ימיהם בקדושה ולהיות יושבים שמה על התורה ועל העבודה שבלב זו תפלה, גם שמה ידו תמצאם, ונתן פקודה חמורה לכל שריו ועבדיו לחפש בחיפוש פן ימצאו אנשי ישראל אשר שולחים נדבתם לפרנס יושבי עניי ארץ הקדושה ות"ה, או יקרב משפטם לפני יודעי דת ודין בסתה, ויבררו השרים מי המה הנותנים ומי האוספים כולם יעמדו במשפט, ונפל פחד על היהודים עד כי חדלו להביא שקלי הקודש, ואם מעט נשארו אשר במסירת נפשם יביאו מתנת לבבם תרומת הקודש ליושבי ארץ הקדושה, הימצא להם אף ללחם צר ומים לחץ, והרעב כבד בארץ מאה, וצעקתם באה אלי, במריצת מכתביהם שופכים עלי נפשם ומבקשים לחם לכלכל בני ציון היקרים, כאשר אבי רכב ישראל וקדושו וצללה"ה הי' משיגה עליהם בעיני פקיהא, ואם כי גם אנכי חלילה לא העלמתי עיני מהם מלהשיג עליהם, וקבלתי עלי עול המשרה והאמרכלות לדרוש טובתם תמיד, אבל מה נאמר ומה נדבר כי תכפו הצרות על היהודים אשר ברוסיה בנפשם ובממונם, עד כי לא יוכלו לתרום שקלי הקודש מעות אה"ק, ולא אוכל להחיותם שם ברעב, היש מכאוב כמכאוב, קול דמי אחינו צועקים אלי מן האדמה אדמת הקודש ואין להושיעם להם. לזה גם את זאת ישים נא כבודו על לוח לבבו כאשר אנכי יודע כי חזית הקודש בערה בו יבקש נא למצוא בעור הש"ת תרופה גם לאנשי אה"ק, ולהחזיר עטרה ליושנה שיתנו רשות לבני

אנשי חיל מאחב"י כבר כלה זמן השעבוד הנזכר בכתב הגזירה, ואעפ"כ אפי' אחד מני אלף לא יצא עוד מעת התחלת הגזירה לחפשי לביתו, כי נכה ינכה לו בעלילות מצעדי גבר משנות עבודתו והימים הראשונים יפלו, וזה זמן לא כביר אשר באה פקודה מבן המלך בכורו, אשר הנערים שיתנו היהודים לאנשי חיל ייסרו אותם בשוטים ובעקרבים עד שימירו דתם חס וחלילה, ואספו על פקודה זו ילדים למאות ולא לפנים בני ששה ושבע שנים שנלקחו לאנשי חיל, ויסרו אותם במכות אכזריות מי באש ומי במים ומי בחרב, עד כי כמה מהם לא יכלו לעמוד בנסיגונם והמירו דתם ר"ל, ואת אשר חזק ד' את לבבו מסר נפשו על קדושת השם, אוי לאזנים שכך שומעו, או לעינים שכך רואות, אלה הצאן מה חטאו ומה עשו אשר מבית הספר לטבח יוכלו ויומנתו על קדושת השם, קדושים המה גם אותן ילדים אשר לא עמדו בנסיגון והמירו וכו' כי מה דעתם ומה שכלם של אנוסים האלו, ואם גדולים בני דעה היו, כבר אמרו חז"ל אילמלי נגדוה לחנני' מישאל ועזרי' וכו' כי יסורים ומלקות קשין ממיתה וכו', אף כי ילדים קטנים ורכים כאלה.

עוד גזירה קשה נתחדשה עתה, אם ימצאון יהודי בלא מכתב-פס ויוצא חוץ לתחום העיר אף במקום שהוא מתגורר שם מנעורי, אם אך מקום כתיבת מולדתו הוא עיר אחרת, אחת דתו לעבודת המלך, ומעתה אלה מצפון ואלה מכיתים יביאו השוטרים ילדי עברים להקריבם כקרבן עולה על במות אויבנו, יש אב אחד אשר מארבע הרוחות בא הרוח רעה ואספ ילדיו והקטרים כולם המזבחה, לזבח חטאתם אשר מצא אותן בלא מכתב-פס, גם אבותיהם אם ימצאו אותם באשר חטא על הנפש ונסע חוץ לתחום העיר, אם לא עברו עוד שנותיו במנין המוגבל להיות מובחרים לעבודת המלך היינו עד חמשה ועשרים שנה, נמנה הוא במספר חוב העיר אשר מגיע ממנה מכסת נפשות לכמה אלפים לעבודת המלך, ועולה האומלל ההוא בחשבון לנכות את בני עירו, ואם כבר עברו שנותיו והוא בן חמשים אינו עולה למספר בני עירו וקרבן מובחר הוא לעבודת המלך.

ומעתה החובות ממסים וארגוניות מאבי אביהם אשר בארץ המה יושבים, גורמים אשר היהודים נאסרים בחבלים יוכלו לצאת החוצה למצוא לחם לפי הטף אשר נמלטו מפח יוקשים, ומעתה נבוכים המה בארץ במסגרים באין מצאו מרגוע לנפשם העיפה, אם הילדים הולכת בחוצות העיר עטופה ברעב ומקוננות כאבלה על כי שכלה בניה, ובקולה תצעק אשר טפחתי ורביתי אויבי כלם, והנה בא המושל לנגדה ומראהו כנחלי אש וחוטף אותה על שאינה הולכת פרוצת ראש, וקורע ממנה בגדי על שאינה הולכת כחוקות הגוים, ונותן אותה בבית הסוהה ושמה יושבות בנות ישראל בגדיהם פרוצים וראשם פרוצ ומחכים עד שיוציאו משפטם, בכמה מקומות מצאו נשי ישראל שאננות בלי פריעת ראש ומשפחתן שועים וקציני ארץ, ויתנו עליהם עונש עבודת הולכת אבנים ומשאות ותקון הדרכים, עבודה אשר מעורם לא הסכימו בה. האנשים אשר אין להם חטא ועון ועול הניל, ויוצאים מביתם לבקש לחם חוקם לפי הטף, מסחר לפרנס את בני ביתם, טרף ושללו ופותר אין להם כי במה יתפרנסו, לישב בכפרים אסורים המה פן ימכרו יי"ש, והמסחר ביי"ש אסור ליהודים אפי' במגע ובמשא ומכ"ש במקח וממכר, ואסור להם לשכור פאבריקעס מעשיית יי"ש הנקראים במדינתנו "גוראלניס", ידם מוכרחת להיות מסולקת מזה מכל וכל, הן במקח וממכר והן בשכירות, ומעתה נפשות ישראל עטופים ברעב ובעיורים ובחוסר כל דחוקים במצרים, יגעתי באנחתי אזני כבדו משמוע צרות ישראל, מיום גלותם מעל אדמתם לא הגיעו לצרות רבות כאלו אשר אפס קצתם כתבתי לכבודו, ויותר ממה שכתוב כאן וכו'.

עוד דוגמא אחת אתאר לכבודו הרם, אם יסע יהודי במקום למקום אסור לו לקחת עמו טלית

מסאדיגורה זי"ע שהושב בבור הכלא בטשרנוביץ עקב עלילה שפילה של שונאי ישראל שם נמק חודשים ארוכים מתוך יסורי גוף ונפש, עד לגאולתו בכ"ג לחודש תמוז תרי"ז.

היה זה אחר מאמצים מרובים כאשר עלה בידי החסידים הפוזרים בכל רחבי העולם ובפרט החסידים תושבי ארץ הקודש שהרבו בפעולות רבות למען הצלת רבינו זי"ע אחד מהפעילות המרכזית והמועילה היתה להפעיל את גדול שתדלני עמנו באותה תקופה ה"ה סיר השר משה מונטיפיורי לבוא לאוסטריה ולעשות בעיר המלוכה וינה למען שחרורו של רבינו, למרות גילו המופלג של השר טילטל עצמו מאנגליה לאוסטריה ואכן מאמציו והשתדלותו נשאו פרי ועשו רושם כביר על ממשלת אוסטריה שהביעו את אימנם בהצהרתו שכל הענין היא בלבול ועלילה, וחיוו את דעתם בתשובה לפני ממשלת הצאר כי כל ההוכחות אינם אלא השערות בעלמא, וביום הרביעי כ"ג לחודש תמוז תרי"ז יצא רבינו עם חסידיו לחפשי מבית המאסר.

אמנם גם כעת לא תמו סאת תלאותיו ורבינו נפל למשכב באופן מסוכן עד שתודה לקל, באופן ניסי ופלאי הבריא וקם מחוליו, והאריך שנים.

מכתב תודה לשר רבי משה מונטיפיורי

כאמור רבינו לא שכח את מיטיביו וכאשר קם ממטת חליו שלח אגרת נרגשת מלאה תודה וברכה אל השר משה מונטיפיורי ביום כ"ו טבת תרי"ח, ואלו תורף דבריו במכתב האמור:

"ולבעבור גלוי וידוע את שם הדרת גדולתו, כי חפץ חסד הוא ודורש טוב לבית ישראל, ולוחם מלחמת האמת למען ישר צדק ואמת, הרהיבו בנפשם עוז בני ביתי יחדיו כל אנשי שלומינו דפה ואנשים המסתפחים בארצות החיים ובהר"ה ירושלים, ושחרו ובקשו את כבודו הגדול להיות משגב לי ולמליץ טוב בעדי להוציא ממסגר נפשי, והן בחסדו הטוב ענה ואמר, הנני הנני, ושם דרכו ופנה סובב הולך לעיר מלוכה ווינא עם נות ביתו תחיה, וברוך ה' השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, וביום ד' כ"ג תמוז נקראתי דרור אנכי וכל הנלוים אתי, וברכתי ברכה הראוי מתיר אסורים.

ולאשר חובה עלינו לבלתי נהיה כפוי טובה, לתת תודה ותשואת חן לכל דורשי ומבקשי טוב לעשות, רצתה נפשי להריץ מכתב תודה להדרת גדולתו, אולם מאת ה' נהיתה זאת, כי נחליתי ונפלתי על ערש דוי, ולא יכולתי להרים ידי, ואחת דברי המליץ, מה שהרצון חושק אפיסת היכולת עושק, והן היום מזמור לתודה, אשר פדה נפשי ויחלימיני ברוב רחמי וחסדיו, נעיתי לשלם תודה ותשואת חן במכתב שלומים להדרת גדולתו, ואחרתי עד כה לסבת חלתי, לא תקום פעמים צרה, ואך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי, והנני הנני, בברכת תודה לשם הדרת גדולתו עם נות ביתו תחיה, אין כחי אלא בפי לברכס תחת טוב לבכם, יזכו לרב טוב הצפון, נעימות כימינם נצח, ותחזינה עיניהם בגבול בנימין בצלצח, בחדות ישועות יעקב, משה ידבר ואלהים יענגו, הכהן לאורים ותומים יעמוד, יבנה בית מועדו, כהן ילבש מדו, להקריב התמיד במועדו."

[תמונות ומקורות: ארכיון מכון תורת אמת שטפנשט, ארכיון הרב בעריש יום, ארכיון הרב אברהם רבטשפר, הרב אפרים גולדשטיין אנודת 'אהל צדיקים' לחכמי אנגלאנה, הרה"ג אבד"ק וואנאש שליט"א אנציקלופדיה לחכמי אנגלאנה, הרה"ח רבי דוב בער רבינוביץ משב"ק העומד על הפקודים בחצוה"ק באיאן בספרו המצויין 'אגרות הרה"ק מרדכי' ובניו זי"ע, הרה"ח משה ברילן]

גלוית השר הצדיק משה מונטיפיורי

משה מונטיפיורי בן מאה

השתדלן מונטיפיורי בגלויה שהנפיקה הממשלה האנגלית לכבודו

משה האיש אשר כל ימיו חרף את נפשו על כבוד ה' ועל כבוד עמו עדת ישראל הקדושה בכח שפתיו יגבר נכבדות בו מדובר וקורא לו פורץ גדר עמוד מבצר ידבר בעדות ה' נגד מלכים ולא יבוש וידו לא תקצר אנא גם היום ישא נפש אוהב ישראל הושט לנו שרביט חסדך מטרת חפצנו הוצא לאור ועצת ה' היא תקום.

הן זה מקרוב נבהלה נפשנו אל פקודה כי באה דבר מלכות מן שבעה עשר לחודש הראשון למנינם, על תינוקות של בית רבן לבטלם מתורה שבע"פ במדינתנו עד מלאו להם שנים עשרה שנה, ואף גם זאת רק אחרי כי למדו ארבעה קלאסען דייטש, גם על המורים ומלמדים ינטה קו.

אש תוקד בקרבנו כלכל לא אוכל, ונפשי יודעת מאוד כי הוא ח"ו עקירת דת הקדושה, ערות ערות עד היסוד להפריע את עם בני ישראל משרשי האמונה, וראש מוסדות פנת דת תורתנו הקדושה הוא כל הבן הילוד על ברכיה, והוא נער לא ימיש מחקיה, גם כי יזקין לא יסור ממנה, כל מבקש ה' ליראה ולאבהה ולדבקה בו ימלא בטנו מפרי עץ הגן, עץ החיים, ואכל ושבע ודשן כל ימי הנעורים עד אשר יצא מאפו ריח הילדות והשחרות, ונחה עליו רוח דעת ילך במשרים, כי אז בבואו אל דעת נושבת ורוח מטוהרה ותורת חסד על לשונו, יוכל לתת חלק גם אל שאר החכמות והלשונות, ואז אלו ואלו בידו מתקיימות, אבל איך נמסור עתה את מבחר ימי הנעורים, שנות כנוס כל הדורים, אל התפל צעיר התועלת, טרם יתחקה רגלי בנינו על שרשי האמונה המסורה לנו מחכמינו הקדושים, טרם ידע הנער קרוא אביו שבשמים איך נשים בצוארו רחים.

ואם אמנם אמת יהגה פי צדיק ראש החכמים הרמב"ם ז"ל, כי כל החכמות ללב מבין בתורת ה' נחוצות כולם רק לרקחות ולטבחות, אבל לא לנשאים לכל לראש, ואיך שפחה תירש גברתה, אילת אהבים ויעלת חן, לאמר לה משפט הבכורה, היא תצא ראשונה וגברתה אחריה באחרונה.

ובפרט כי עינינו הראוהו, אשר אם אך במיטב הנעורים לא יוסיף הנער דעת את אלהי אביו לעבדהו, יוסיף מכאוב אחרי כן ולא יחפוץ עוד בתבונה, זה יאמר לא לחכמה לבי פנוי, ועומק המושג לא אוכל לכוונה, וזה יאמר עוללים ויונקים בצוארי, ובין כך וכך תהיה ח"ו האמת נעדרת, תורת אלקים חיים, אשר היא חיינו ואורך ימינו אחרי הדלת והמזווה.

לזאת אנא ידידי השר אשר כבר יצא שמו מצדיק הרבים המזהיר ככוכבים לעולם ועד, הן עתה בנסותו את ידו להמליץ טוב בעדנו, ובעים רוחו, רוח עצה ובינה המתנוסס בקרבנו, יגלה לעיני העמים והשרים, כי לא זה הדרך ישכון אור להצלחת ישראל, ולפני מלכים יתיצב לגולל מעלינו הגזירה ההיא המדאבת נפשנו, המכאבת רוח שלומי אמוני ישראל, עוד יגדל ויתנשא זכרון תהלתו לכל היהודים לדור דורים, וזכרו לא יסוף מזרעם, וחפץ ה' בידו יצלח לתורה ולתעודה, ולו תהיה צדקה לפני ה', ינון בשיבה טובה דשנה ורעננה ותשגא אחריתו, ועינינו תראינה בישועת כלל ישראל.

כנפש ידידו דו"ש באהבה מחכה לתשובתו היקרה, ומעתיר בעדו כל הימים ובעד כלל ישראל.

אברהם יעקב במוהר"ר ישראל ז"ל

*

גאל ה' את יעקב

אחת הפרשיות הסוערות בקורות השנים היתה כידוע סיפור מאסרו הנבוז של רבינו אדמוה"ז

פעילותו העניפה למען יהודי רומניה

בשנת תרכ"ז מונטיפיורי אף נודע והתפרסם בפעילותו הנמרצת והאדירה עבור יהודי רומניה בכלל ועבור הפליטים שהתיישבו ברומניה בעת האחרונה, הוא פעל גדולות ונצורות למען יהודי רומניה ובמקומות רבים אחרים. גם כשהיה כבן תשעים המשיך מונטיפיורי לצאת בשליחותן של קהילות יהודיות נרדפות. בפעולותיו למען יהודי התפוצות פעל מונטיפיורי מתוך

הרגשת אחווה עם כל היהודים בעולם, ועל-פי העיקרון של ערבות הדדית כלל יהודית - "כל ישראל ערבים זה לזה".

הצלת הרב המלבי"ם ברומניה

היהדות התורנית ברומניה מעולם לא ליקקה דבש, וכל תקופה מסוימת פרצו להם פרשיות סוערות ומכאיבות, אחת הפרשיות היותר כואבת ונמבזה היתה עלילת שקר וכזב שהביאה לסילוקו וגירושו בבזיונות של הגאון המלבי"ם זצ"ל

מכסא רבנותו של עיר הבירה בוקרשט, חיילי השלטון בהשפעתם של שונאי ה' ושונאי התורה הרפורמים שר"י באו באחת השבתות השכם בבוקר הקיפו וכתרו את ביתו של המלבי"ם והציאוהו ביד חזקה מביתו ואסרוהו בבית הסוהר כשמצפה לו משפט מוות.

לולא בא לעזרתו רבינו הרה"ק האדמוה"ז מסאדיגורה זי"ע שמיהר לשגר שליחים אל השר משה מונטיפיורי לבוא לעזרת רבה של בוקרשט, ואכן סיר משה מונטיפיורי מיהר להגיע לרומניה ויצר קשר עם הנסיך הרומני השולט ושכנע אותו כי כל העלילות בשקר יסודם, הנסיך השתכנע ולמרות שמצידו הוא היה משחרר את המלבי"ם לחלוטין הרי שבהשפעת שונאיו של הרב, פסק כי הרב המלבי"ם ישוחרר

מכלאו ויגורש אל מחוץ לגבולות רומניה. ואכן כך נעשה לו, והרומנים גירשוהו אל מחוץ לגבולות רומניה מתוך בזיונות ויסורים.

יצויין כי בקרב סוחרי יודאיקה נמצאת מחברת מעניינת בשם 'קול רינה וישועה' י"ל בלונדון תרכ"ז, ותוכנה שירי הודיה לשר משה מונטיפיורי לאחר הצלחתו במסעו לרומניה שמשון ראזוק... השירים נדפסו

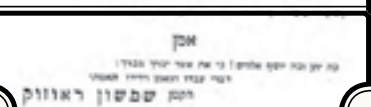
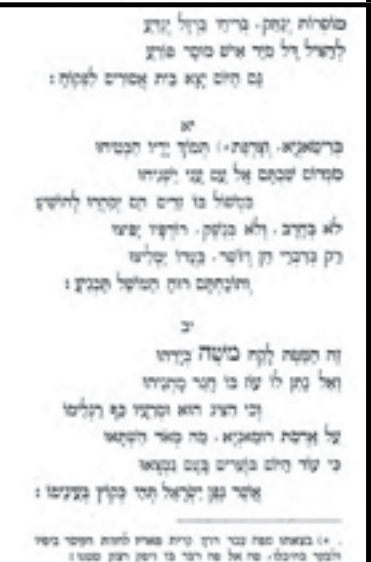
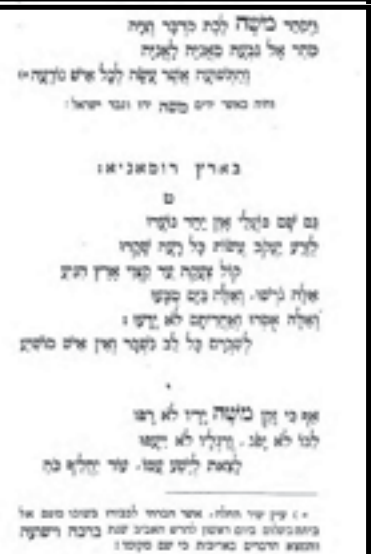
בעברית ובאנגלית כשחלק מהחברת בעברית וחלק באנגלית עם שער נוסף באנגלית, החלק העברי נדפס באותיות מנוקדות עם הסבר קצר בתחתית העמוד, השירים מתארים את פעולתו של משה מונטיפיורי בארצות שונות, וכולל שיר ארוך על הצלחתו ברומניה בה ביקר בשנת תרכ"ז, והצליח לקבל כתב הגנה ושוויון זכויות ליהודי רומניה.

שער 'אבל משה' הספד רבי אבנר כתבן אבד"ק רומניק סאראט ברומניה לזכרו של השר מונטיפיורי

בארכיון מכונינו גם אוגדן מכתבים בין מונטיפיורי למלך רומניה קארול בו הוא מבקש את הגנת יהודי עמו והמלך קארול הרומני משיבו ביראת הכבוד

'קול רינה וישועה' שירי הלל למונטיפיורי על פעילותו למען יהדות רומניה

ראיון שערכנו עם הרב אפרים גולדשטיין יו"ר ארגון 'אהל צדיקים' אנגליה, הארגון שאחראי על ציוני צדיקים באנגליה:

ר' משה תפס יוזמה דיבר עם מי שדיבר ושיחד את מי שהיה צריך לשחד וביוזמתו הגבירו את הכותל ב- 12 נדבכי אבן רגילים [בניגוד לגודלם הענק של אבני הכותל הרגילים מימי ביהמ"ק מה שניתן לראות ביום], ומאז שרר השקט והשלום למתפללי הכותל בלא שיופתעו ע"י הערבים ובלא שזרקו עליהם אבנים ואשפה מהר הבית, ואכן מאז רבתה קדושת הכותל ונשמרה.

האגדה הירושלמית מספרת כי באחד מביקוריו בירושלים בא להתארח בביתו של רבה של ירושלים 'חכימא דיהודא' רבי שמואל סלנט, והוכן בעבורו כסא לשבת אלא שהכסא היה מעץ מחופה ביריעת קש, מונטיפיורי שהיה בעל גוף גדול התיישב על הכסא שהוצע לו אבל היריעה לא עמדה במעמסה והוא נפל אל תוך מושב הכסא, הרב סלנט שהבחין במבוכתו פתח ואמר

אצל יעקב אבינו כל האבנים טענו 'עלי יניח צדיק ראשו' ומה עשה הש"ת נעשה נס וכל האבנים נהיו לאבן אחת, כנראה שגם כעת כל החורים שביריעת הקש רצו להיות למושב השר וה' עשה שכל החורים התאחדו ונהיו לחור אחד...

נאמר עליו כי בתקופה בחייו היה משנה למלך אנגליה, ובכל מקום שהלך ליווה אותו משמר המלכות.

זוג' ע"ה מרת יהודים נשאה עמו בעול ואכן ברבים מהמקומות אף מונצח שמה לזכרון עולם, עליה מסופר כי פעם בהפלגתם באניה קמה רוח סערה ואיימה להטביע את האונייה.

לר' משה היה תמיד באמתחתו 'מצה שמירה' בארנקו, ואז הזכירה לו אשתו שזה הזמן להשתמש בסגולה. וכך עשה, הוא זרק את המצה למים ושקטו המים.

הצוואה שלהוותינו לא מתקיימת...

בקטעים מסויימים בצוואתו יש התייחסות למה שיעשה ברכושו לאחר מאה ועשרים שנה כגון: להחזיק כולל, ושוחט, באחוזות קבורתו ב'רמסגייט' ולהחזיק אותם כל ימי חייהם. אך כבר לפני חמישים שנה ה'קומיטי' [החברה המנהלת] הפסיקו את הדבר, וסגרו את הכולל המקומי. האחראים העליונים את הכסף של הקרן, ובלחישת מגלה לנו הרב גולדשטיין סוד כי יש להם כעת בבנק קרן עם 5 מיליון פונט לתחזוקת הקבר.

הרב גולדשטיין שפועל בשנים האחרונות למען הציון ב'רמסגייט' מספר לנו כי בע"ה הצליח להסדיר ש'אהל הקבורה' ובית המדרש באחוזת - שבעבר ידוע כי היו בו למעלה ממאה ספרי תורה - נרשמו כ'הקדש עולמי' שלא ימכר ולא יחורב.

אותם שרידים מ'קבר רחל' בבנין קברו ולהציבם כאן לזכרון באנדרטה מיוחדת.

על פעילותו של מונטיפיורי לטובת אחבנ"י בארץ הקודש ועל תחנת הרוח - שלא טחנה קמח

ידיו של ר' משה רב לו בבנין ירושלים ושכונותיה מחוץ לחומות. מה שידוע כי קיימת ליד ירושלים שכונה על שמו בשם 'מין משה' וכאן ממוקמת 'תחנת רוח' ששימשה ל'טחינת קמח', אך זקני ירושלים יודעים לספר כי מעולם לא השתמשו בה בתחנה הנ"ל לשמה, והסיפור המסופר הוא כי יהודי ירושלים התלוננו בפניו שאין אוכל, ואין מספיק קמח לאפיית לחם מאחר והמחירים הרקיעו שחקים

האחוזת שבנה מונטיפיורי ליד קברו וצוואתו שהמקום יפעל עולמים עם לומדי תורה בבחינת הושיב ישיבה על קברו

ביוזמת הישמעלים האחרים - הערבים שהפקיעו להם מחירים. והנה באותו רגע שתחנת הקמח שבנה מונטיפיורי התחילה לפעול, קיבלו הערבים רגלים קרות בידועם כי יותר לא יקנו היהודים את קמחם, ומיד הם הוזילו משמעותית את המחיר ואפילו הנמיכו אותו מהשער הקודם, ובשל כך כבר נהיתה התחנה מיותרת ולא היה כדאי להפעילה וכך עזר בעקיפין עזרה רבה לבני העיר והציל את ירושלים מחרפת רעב.

בונה ירושלים - מציב גבול אלמנה

ר' משה הרבה לבקר בירושלים ע"ה"ק בכדי לעמוד על העזרה הדרושה בכל המובנים ובכל האמצעים העומדים לרשות ובפרט שהיו בעלויות גבוהות אך אצלו 'אין כסף נחשב פימיי... למאומה', ואת כל אשר לו היה מוכן לתת עבור ירושלים וארץ ישראל ובניה.

בבואו באחת מביקוריו להתפלל ב'כותל המערבי' הבחין כי הערבים מרבים להציק ליהודים ע"י זריקת אבנים ואשפה ממעל ל'כותל' מאזור הר הבית, ואז

היכן אנו פוגשים אתכם יום לאחר ה'ארציט' של הנגיד והנדיב העולמי סיר משה מונטיפיורי?

לעת עתה אנו חונים למנוחת הנפש בעיירה רמסגייט, שר' משה מונטיפיורי רכש בתוכה אחוזה רחבת ידיים וכאן קבע את מגוריו, וכן הקים במקום בית כנסת גדול ואחוזת קבורה לו ולזו' מרת יהודית ע"ה, העיירה שוכנת על חוף הים והיא סך הכל מרחק שעתיים מלונדון, והמקום מהווה מוקד משיכה לתיירים ונופשים ברובם מאחינו בני ישראל מאנגליה ומחוצה לה.

ואכן רבים מאחבנ"י מנצלים את חופשתם במקום ובים ט"ז מנחם-אב יום ה'ארציט' של ר' משה מונטיפיורי ז"ל מתקיימת בכל שנה עליה המונית

לקברו לפי הערכתי השתתפו השנה בעליה ההמונית בסביבות אלף איש. הסיבה של העליה ההמונית היא כ'מידה יהודית' ותורנית של 'הכרת הטוב' בגין זכויותיו הרבים בארץ הקודש ומחוצה לה, וגם לרבות, פעילותו המאומצת להצלת יהודים ברוסיה וברומניה ומרוקו ושאר מדינות. ובעסקיו והשתדלויותיו הציל יהודים רבים משפך דמם, כך שיש בזה ענין חשוב של 'הכרת הטוב'.

מה אתם יכולים לספר לנו על אחוזת הקבר?

ר' משה מונטיפיורי נפטר

לפני 140 שנה ונטמן בחלקת הקבר שכרה לעצמו ולזוגתו מרת יהודית ע"ה שנפטרה 30 שנה לפניו והוא האריך ימים עד גיל מאה.

מעניין לציין כי מבנה הקבר בצורתו החיצונית מהווה כמו תעתיק לבנין 'קבר רחל'. שהרי כידוע ומפורסם כי ר' משה בנה ושיפץ ושדרג את אהל קברה של אמנו רחל ע"ה בדרך אפרתה בואכה בית לחם. הוא הוא המבנה שמיסודו קיים ועומד עד היום הזה בצורתו ומתכונתו לפי רעיונו של ר' משה מונטיפיורי ע"ה הוא מצבת קברת רחל עד היום.

ולכן ר' משה כאשר רצה להקים שם ושארית לו ולזוגתו ע"ה באשר לא הותירו אחיהם ילדים בנה באותו מודל בדיוק של קבר רחל.

מה עוד מציין את 'קבר רחל' במקום?

באחוזת הקבר מחוץ לאהל, יש עמוד מאבנים שהובאו מקבר רחל. ועוד חלקי בנין שהובאו ל'רמסגייט' בעת ששיפץ את 'קבר רחל' באותה תקופה, ר' משה בקש מעובדיו הנאמנים שישלבו

אינדקס 'סגולת מלכים'

כ400 מאמרי סגולות שנתפרסמו בגליונו 'באר בשדה', גליונות 500 - 1 הסגולות נערכו על פי סדר ונושא מתוך פרשיות השבוע ומועדי ישראל

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
34	104	ויצא	מלוה מלכה
35	105	וישלח	פרשת וישלח ליוצא לדרך
36	106	וישב	סגולות חנוכה
37	107	מקץ	סגולות חנוכה 2 - נר במוצ"ש - נר לרבי מאיר בעל הנס
38	108	ויגש	קריאת שמע
39	109	ויחי	ברכת אבות על הבנים
40	110	שמות	פסוקים לשמות אנשים - מהות השם - זכירת השם לעולם הבא
41	111	וארא	סגולות למקשה לדבר
42	112	בא	מציאת חן
43	113	בשלח	שירת הים - נשיאת חן 2
44	114	יתרו	עשרת הדברות - תוספת שבת
45	115	משפטים	סגולות להולך ולשמירה בדרכים
46	116	תרומה	צדקה - מתוך ספר מעיל צדקה
47	117	תצוה	אבני החושן - אבנים טובות
48	118	כי תשא	פרשת הקטורת
49	119	ויקהל - פקודי	נחושת - כלי נחושת - נטילת ידים
50	120	ויקרא - החודש	סגולות מלח
51	121	צו - שבת הגדול	הרהורים רעים ומחשבות זרות
52	122	חג הפסח	מצה ואפיקומן
53	123	תזריע - מצורע	זרע של קיימא
54	124	אחרי - קדושים	לבישת בגד פשתן
55	130	בהעלותך	פתיחת הארון
56	131	שלח	סגולות ציצית
57	132	קרח	תפילה בציבור
58	133	חוקת	בארה של מרים
59	134	בלק	סגולות לברך ולהתברך
60	135	פנחס	סגולות אליהו הנביא
61	136	מטות - מסעי	גורל
62	137	דברים	להסרת פחד
63	138	ואתחנן	סגולות לשמירה
64	139	עקב	ברכת המזון
65	140	ראה	שמחה
66	141	שופטים	להצלחה במשפט
67	142	כי תצא	להשבת אבידה
68	143	כי תבוא	עניית אמן
69	144	נצבים - ערב ראש השנה	תשובה
70	145	וילך - שבת שובה	כתיבת ספר תורה
71	146	סוכות	זיכרון
72	147	בראשית	שם ומזל
73	148	נח	יין ואמירת לחיים
74	149	לך לך	עשירות ומעשרות
75	150	וירא	הכנסת אורחים
76	151	חיי שרה	זיווגים
77	152	תולדות	זש"ק - זרע של קיימא לילד

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
1	16	ויקהל - שקלים	סגולות מטבעות שמירה
2	22	מצורע - שבת הגדול	סגולות חודש ניסן
3	23	פסח ושב"פ	המשך סגולות חודש ניסן
4	24	קדושים	שבת שאחרי פסח - ל' ניסן
5	26	בהר	פסח שני - ל"ג בעומר - ל"ד בעומר
6	29	חג השבועות	סגולות הבעש"ט
7	37	מסעי	מ"ב מסעות
8	45	נצבים - ראש השנה	ראש השנה
9	46	וילך - יום כיפור	יום הכיפורים
10	47	חג הסוכות	סוכה - ארבעת המינים - שמע"צ ושמח"ת
11	49	נח	סגולות הרה"ק מרוז"ן - ג' חשון
12	56	וישב - חנוכה	חנוכה
13	57	מקץ - חנוכה	חנוכה 2
14	62	בא	פרשת המן
15	63	בשלח	שבת שירה - ט"ו בשבט
16	64	יתרו	סגולות יין - קידוש - הבדלה
17	67	תצוה - זכור - פורים	חודש אדר - פרשת זכור - פורים
18	71	צו - שבת הגדול	ליל הסדר - פסח
19	72	חג הפסח	שיר השירים
20	73	שמיני	שבת אחר פסח - חלות מפתח
21	74	תזריע מצורע	ספירת העומר - חודש אייר
22	75	אחרי קדושים	חודש אייר 2 - י"ד אייר רבי מאיר בעל הנס - פסח שני
23	76	אמור - ל"ג בעומר	ל"ג בעומר
24	78	במדבר - חג השבועות	סגולות ספר תהלים
25	79	נשא	ברכת כהנים
26	88	ואתחנן - נחמו	ט"ו באב
27	95	ראש השנה - תשע"ח	ראש השנה - סכין - תפוח
28	96	יום כיפור	שנים מקרא ואחד תרגום - ערב יום כיפור - חומש ורש"י
29	97	סוכות - וזאת הברכה - שמח"ת	סגולות מסכת סוכה - נענועים
30	98	בראשית	שבת בראשית
31	101	וירא	שלישי למילה
32	102	חיי שרה	אריכות ימים - ואברהם זקן בראש חודש
33	103	תולדות	ויתן לך במוצאי שבת

באר בשדה - שטפנשטי

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
78	153	ויצא	חלומות ופתרונן
79	154	וישלח	תפילת ותיקין
80	155	וישב וחנוכה	יום הולדת
81	156	מקץ	יציאה מבית האסורים
82	157	ויגש	סגולות אות ה'
83	158	ויחי	עין הרע
84	159	שמות	שובבי"ם
85	160	וארא	טבילה במקוה
86	161	בא	פדיון הבן
87	162	בשלח	פרנסה
88	163	יתרו	רפואה
89	164	משפטים	סעודת מצוה
90	165	תרומה	שמן למאור
91	166	תצוה	גארטל - אבנט
92	167	כי תשא	י"ג מדות הרחמים
93	168	ויקהל	למנצח בצורת מגורה
94	169	פקודי	חנוכת הבית
95	170	ויקרא	הלומד ילד והמסתעף
96	171	צו	לימוד בלילה
97	172	שמיני	כשרות המאכלים - או דגים
98	173	תזריע	וואך נאכט והמסתעף
99	175	מצורע	לשון הרע - שתיקה - בולם פיו
100	176	פסח	סגולות ערב פסח
101	177	אחרי	הכנה למצוה
102	178	קדושים	פת שחרית - לא תאכלו על הדם
103	179	אמור	י"ב חלות - לא פורסם
104	180	בהר	ומקדשי תיראו-לא נעשה
105	181	בחקתי	חיות רעות
106	182	במדבר	גיל עשרים
107	183	נשא	יום החופה
108	184	בהעלותך	סגולות 'שום'
109	185	שלח	פירות ארץ ישראל
110	186	קרח	נפילת אפים
111	187	חוקת	שריפה-אש וכו'
112	188	בלק	קריאת שמע שעל המטה - השכמת שחרית (כג, כד)
113	189	פנחס	למגיפה
114	190	מטות	כעס
115	191	מסעי	שלום ומחלוקת
116	192	דברים	לימוד בעיון ובקול
117	193	ואתחנן	מזוזה
118	194	עקב	ארבעים יום
119	195	ראה	כאב עינים
120	196	שופטים	בטחון
121	197	כי תצא	שילוח הקן
122	198	כי תבוא	ראשית
123	199	נצבים	ניצוח אויב ושונא
124	200	וילך - שבת שובה	חזרה בתורה
125	201	האזינו - וזאת הברכה	חשישת האזנים - אין סגולה כתורה סגולת המסכתות
126	202	בראשית	מקשה לילד
127	203	נח	גשמים
128	204	לך לך	אמונה
129	205	וירא	ביקור חולים

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
130	206	חיי שרה	חברון ומערת המכפלה
131	207	תולדות	תינוקות של בית רבן
132	208	ויצא	כותל המערבי
133	209	וישלח	קבר רחל
134	210	וישב	הצלחה
135	211	מקץ	לחם - פת
136	212	ויגש	שערי דמעות
137	213	ויחי	משניות
138	214	שמות	אסיפת חסידים - האספו - תאספון, זיץ
139	215	וארא	כישוף
140	216	בא	תפילין
141	217	בשלח	שלא לדבר בעת התפילה
142	218	יתרו	כיבוד אב ואם
143	219	משפטים	כויה
144	220	תרומה	צדקה
145	221	תצוה	שטריימל
146	222	כי תשא	קידוש לאחר השעה שבע מזל מאדים
147	223	ויקהל - פקודי	מגיפה - קרונה
148	224	ויקרא	לימוד התורה
149	225	צו שבת הגדול	ניסן ושבת הגדול
150	226	פסח תש"פ	ערב פסח וליל הסדר
151	227	שמיני	חלות מפתח
152	228	תזריע מצורע	צרעת
153	229	אחרי מות קדושים	אייר
154	230	אמור	י"ב חלות
155	231	בהר-בחקתי	שמיטה
156	232	במדבר	מלבושי ובגדי צדיק
157	233	שבועות	סגולות הבעל שם טוב - נלקח מעלונים קודמים
158	234	נשא	החזקת תלמידי חכמים
159	235	בהעלותך	בצל
160	236	שלח	ראשית השכמת הבוקר
161	237	קרח	מיתה משונה
162	238	חוקת	נחש
163	239	בלק	שינה
164	240	פנחס	קנאה
165	241	מטות-מסעי	דם
166	242	דברים	חומש דברים
167	243	ואתחנן	ענוה
168	244	עקב	שמיעה וכאב אזנים
169	245	ראה	קללות
170	246	שופטים	לימוד זכות
171	247	כי תצא	עליית נשמה
172	248	כי תבוא	צד ימין ושמאל
173	249	נצבים-וילך	פרשת נצבים הכנה לראש השנה
174	250	ראש השנה	סגולות ראש השנה
175	251	האזינו	קריאת פרשת האזינו
176	252	סוכות	נענועים
177	253	בראשית	נהרות - גביע הנהרות
178	254	נח	אחדות
179	255	לך לך	זיכוי הרבים
180	256	וירא	צחוק ושמחה
181	257	חיי שרה	שדכן
182	258	תולדות	צעקה

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
236	318	יתרו	לימוד הלכות שבת
237	319	משפטים	שמירה מד' אבות נזיקין
238	320	תרומה	שולחנו של אדם
239	321	תצוה	חיבוט הקבר
240	322	כי תשא	פדיון נפש
241	323	ויקהל	שבת שקלים
242	324	פקודי	בגדי כהונה מכפרים
243	325	ויקרא	מחיית עמלק גוג ומגוג ורוסיה
244	326	צו	בגדי שבת
245	327	שמיני	הספד
246	328	תזריע	סנדק
247	330	יום טוב פסח	ליל הסדר
248	331	קדושים	דן לכף זכות
249	332	אמור	כל מלאכתך עשויה בשבת
250	333	בהר	מורא מקדש מעט
251	334	בחקתי	עמל התורה
252	335	במדבר	יוחסין
253	336	נשא ויו"ט שבועות	ברכת כהנים
254	337	בהעלותך	נר נשמה
255	338	שלח	קיפול הטלית
256	339	קרח	שלא להחזיק במחלוקת
257	340	חקת	אפר
258	341	בלק	השכמת הבוקר - להתעורר בבוקר
259	342	פנחס	ערב ראש חודש
260	343	מטות	עור
261	345	דברים	תשעה באב שחל בשבת
262	346	ואתחנן	עם סגולה
263	347	עקב	לחם
264	348	ראה	חודש אלול
265	349	שופטים	תמימות - תמים
266	350	כי תצא	נישואין
267	351	כי תבוא	קדחת - חום גבוה
268	352	נצבים	ראש השנה, שופר, סכין, תפוח בדבש
269	353	וילך-שובה-יום כיפור	כוונה באיה מקום כבודו
270	354	האזינו - סוכות	ערבות
271	356	נח	המתקת הדינים על ידי צירופי אותיות
272	357	לך	קבר רחל
273	358	וירא	מים אחרונים
274	359	חיי שרה	תפילת מנחה
275	360	תולדות	עדשים
276	361	ויצא	נשיקה
277	363	וישב	עצבות
278	364	מקץ	זאת חנוכה
279	365	ויגש	להינצל בשעת סכנה
280	366	ויחי	זאב
281	368	וארא	צפרדעים
282	369	בא	חצות הלילה
283	370	בשלח	דברים קשים כקריעת ים סוף וט"ו בשבט
284	371	יתרו	רעידת אדמה
285	372	משפטים	גניבה
286	373	תרומה	חודש אדר
287	374	תצוה - זכור	פורים וזש"ק מרבי חיים קנייבסקי

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
183	259	ויצא	הודאה
184	260	וישלח	עלות השחר
185	261	וישב	שמירת וקדושת העינים
186	262	מקץ	בעזרת השם - אם ירצה ה'
187	263	ויגש	ימי הנעורים
188	264	ויחי	כאבי שיניים
189	265	שמות	דיבור בנחת
190	266	וארא	פנימיות התורה
191	267	בא	כלבים
192	268	בשלח	הכנה לשבת קודש
193	269	יתרו	קדושת השבת
194	270	משפטים	חלב, ועניני חלב בחג השבועות
195	271	תרומה	זהב
196	272	תצוה	כיסוי הראש
197	273	כי תשא	צפרניים
198	274	ויקהל פקודי	ראש חודש ניסן
199	275	ויקרא	ונשלמה פרים שפתינו
200	276	צו-שבת הגדול	זריזות
201	277	שמיני	זקיפת הידים בתפילה
202	278	אחרי - קדושים	לא תלין פעולת שכיר
203	280	אמור	ספירת העומר וחודש אייר
204	283	חג השבועות	סגולות הבעל שם טוב
205	284	נשא	מכירת מחלות לשונאי ישראל
206	285	בהעלותך	ראש חודש
207	286	שלח	צל
208	287	קרח	לימוד מדרש
209	288	חוקת	מים
210	289	בלק	קברי צדיקים
211	290	פנחס	בין המצרים
212	291	מטות מסעי	נדרים
213	292	דברים	תשעה באב
214	294	עקב	שמיעה וכאב אזנים
215	295	ראה	ברכות והיפוכם [קללות]
216	296	שופטים	אריכות ימים
217	297	כי תצא	חודש אלול
218	298	כי תבוא	הכרת הטוב
219	299	נצבים - ראש השנה	קירוב הגאולה
220	300	וילך - יום כיפור	חשישת הרגלים
221	301	האזינו - סוכות	דבש
222	302	בראשית	עשבים
223	303	נח	זית
224	304	לך	פדיון שבויים
225	306	חיי שרה	קבורה בארץ ישראל וקניית קבר מחיים
226	307	תולדות	המתפלל בעד חבריו
227	308	ויצא	תפילת ערבית
228	309	וישלח	שמש
229	310	וישב	הלוית אורחים
230	311	מקץ	חנוכה גילוח שער
231	312	ויגש	פסיעה גסה
232	313	ויחי	יששכר וזבולון
233	314	שמות	בכי
234	315	וארא	לשון הקודש
235	316	בא	קידוש לבנה

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
339	440	בהעלותך	נרות בית הכנסת
340	441	שלח	סגולות רפואה
341	444	בלק	שחיטה
342	445	פנחס	כסא של אליהו הנביא
343	447	דברים	שבת חזון
344	449	עקב	ברכת המזון
345	450	ראה	רחמנות
346	451	שופטים	סוסים
347	452	כי תצא	השבת אבידה
348	454	נצבים וילך	ליקוי לבנה
349	455	ראש השנה- פרשת האזינו	מנחה של ערב ראש השנה
350	456	יום כיפור	תקיעת שופר ביום כיפור
351	457	חג הסוכות	גוי סוכה
352	458	בראשית	שבת בראשית
353	459	נח	סגולות הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין
354	460	לך לך	ברית מילה
355	461	וירא	עקידת יצחק
356	462	חיי שרה	עולה לגדולה מוחלין עונותיו
357	463	תולדות	מחילת עונות
358	465	וישלח	ניחום אבלים
359	466	וישב	גפן
360	467	מקץ - חנוכה	יוסף הצדיק
361	469	ויחי	גד גדוד יגודנו
362	470	שמות	אמירת ויהי נועם
363	471	וארא	שחין
364	472	בא	תפילין
365	473	בשלח	שבת שירה - ט"ו בשבט
366	474	יתרו	שלום זכר
367	476	תרומה	הרוצה להחכים ידרים והרוצה להעשיר יצפין
368	477	תצוה	חודש אדר וימי פורים
369	478	כי תשא	תחפושות בפורים
370	479	ויקהל-פרה	סגולות פרשת פרה
371	480	פקודי	סגולות פרשת החודש
372	481	ויקרא	שבת ערב פסח
373	482	חג הפסח	אפיקומן
374	483	שמיני	חלות מפתח
375	484	תזריע - מצורע	נגע-ענג הפיכת נגע לענג
376	486	אמור	סגולות רבי שמעון בר יוחאי
377	487	בהר - בחוקותי	ריבית
378	488	במדבר - חג השבועות	תרי"ג מצות
379	489	נשא	מכירת מחלות לשונאי ישראל
380	490	בהעלותך	רקיקה
381	491	שלח	להינצל בעת מלחמה
382	492	קרח	סגולות לקירוב הגאולה
383	494	בלק	קביעת עיתים לתורה
384	495	פנחס	אמירת פרשת קרבן התמיד
385	496	מטות מסעי	סגולות ים המלח - סגולת קוצים - סגולת אחדות
386	497	דברים	סגולות ליום תשעה באב
387	498	ואתחנן	סגולות ט"ו באב - סגולות לזיווג הגון
388	499	עקב	סגולות שכר מצוה בהאי עלמא
389	500	ראה	סגולות הזכרת נשמות

סידורי	מספר גליון	הפרשה	ענין הסגולה
288	375	כי תשא - פרה	סגולות רבי חיים קנייבסקי
289	376	ויקהל פקודי החודש	סגולות רבי חיים קנייבסקי
290	377	ויקרא	נטילת ידים שחרית
291	378	צו - שבת הגדול	סגולות רבי חיים קנייבסקי
292	379	פסח	סגולות רבי חיים קנייבסקי
293	381	תזריע מצורע	סגולות רבי חיים קנייבסקי
294	382	אחרי קדושים	סגולות רבי חיים קנייבסקי
295	384	בהר בחוקתי	סגולות רבי חיים קנייבסקי
296	386	חג השבועות	בעל שם טוב
297	387	בהעלותך	פתיחת הארון קודש
298	388	שלח	הפרשת חלה
299	389	קרח	תפילה בציבור
300	391	בלק	ברכת צדיק
301	392	פנחס	שומע חרפתו
302	393	מטות מסעי	ערי מקלט
303	395	ואתחנן	ט"ו באב
304	397	ראה	בשר
305	397	ער"ח אלול	סגולה פלאית השתתחות על ציון רבי וואלף מבאר
306	399	כי תצא	בכור
307	400	כי תבא	זכרון דברי תורה
308	401	נצבים וילך	מספר 400
309	402	ראש השנה	פרנסה בראש השנה
310	403	האזינו שבת תשובה	תפילת נעילה
311	404	סוכות	גשמים בסוכות
312	407	לך לך	מלחמה
313	409	חיי שרה	זיווג הגון
314	410	תולדות	בר מצוה, מקשה לילד, ויתן לך במוצאי שבת
315	412	וישלח	ותיקין
316	413	וישב	חנוכה וזאת חנוכה
317	414	מקץ	יציאה מבית האסורים
318	416	ויחי	עיטוש
319	418	וארא	מקוה
320	419	בא	ערלה וקבורתה בעפר
321	420	בשלח	שבת
322	421	יתרו	כבוד חמיו, עשרת הדברות
323	422	משפטים	תשלום מעות בקיום מצות
324	423	תרומה	משה רבינו
325	424	תצוה	פורים קטן
326	425	כי תשא	רבי אלימלך מליזענסק
327	426	ויקהל שקלים	סעודה שלישית
328	427	פקודי	חודש אדר
329	428	ויקרא	תענית אסתר, פורים, משתה היין, פרשת זכור מחיית עמלק
330	429	צו	בגדי שבת
331	430	שמיני	חודש ניסן
332	431	תזריע	זרע של קיימא
333	432	חג הפסח	מטה משה רבינו
334	433	אחרי מות	חלות מפתח
335	435	אמור	ספירת העומר וחודש אייר
336	436	בהר	סגולות ל"ג בעומר
337	438	במדבר	חג השבועות - שטיחת עשבים וענין זריקת שושנים על ספר תורה
338	439	נשא	ברכת כהנים

אינדקס מצבות מספרות

רשימת 500 מאמרי מצבות מספרות מחכמי רומניה ועוד צדיקים שפורסמו בגליון 'באר בשדה' גליונות 500 - 1

(כשהבאנו בגליונו מספר פעמים ציינו במספר הגליון את רשימת הגליונות בהם הוזכר אותו צדיק)

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"צ
העלאת קבר הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט - מוסף יובל	148	כ"א תמוז תרצ"ג
יובל חמישים להעלאת ארונו של הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	189	כ"א תמוז תרצ"ג
זכרונות וסיפורי ישועות מהרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	289	כ"א תמוז תרצ"ג
גבורות מתתיהו - תולדות רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	392	כ"א תמוז תרצ"ג
גליון הילולת רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	240	כ"א תמוז תרצ"ג
הרה"ק ר' מאיר מאפטא בעל האור לשמים	36	כ"ה תמוז תקפ"ה
רש"י הק'	37	כ"ט תמוז ד' תתס"ה
רבי נתן שפירא בעל המגלה עמוקות	38	י"ג אב שצ"ג
הרה"ק ר' מרדכי בנעט	39	י"ג אב תקפ"ט
הרה"ק ר' אהרן מבעלזא	40	כ"א אב תשי"ז
הרה"ק אליעזר זוסיא מסקולען	499, 348, 41	ער"ח אלול תשמ"ב
הרה"ק ר' שלום יוסף מרוזין	42, 92, 93	י"א אלול תרי"א
הצדיק הנסתר ר' אברהם פיש	43	י"ג אלול תשנ"ח
הגה"ק ר' יהונתן אייבשיץ	44	כ"א אלול תקכ"ד
ר' משה יעקב רביקוב הסנדלר הקדוש	66, 48	כ"ב תשרי תשכ"ז
סיפור הצלת ציינו הק' של הסב"ק מרוזין	49	ג' חשון תרי"א
ר' חיים מרדכי רוללער בעל הבאר חיים מרדכי	50	ט' חשון תש"ז
זכרון להולכים - רבי שמואל אהרן לידר	50	א' חשון תשע"ז
בנין האהל החדש על ציון אדמו"ר הראשון משטפנשט ביאס רומניה	50	י"ד כסלו תרכ"ט
חנוכת אהל אדמו"ר הראשון משטפנשט ביאס רומניה	58	י"ד כסלו תרכ"ט
הרה"ק רבי דוד שלמה אייבשיץ בעל הערבי נחל	51	כ"ב חשון תקע"ד
הרה"ק ר' דוד מפלוישט	52	כ"ז חשון תש"א
הרה"ח ר' ישראל בק	53	ער"ח כסלו תרל"ה
בנו ר' ניסן בק	53	י' כסלו תר"ג
הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט	54	י"ד כסלו תרכ"ט
הרה"ק ר' חיים חזקיה מדיני בעל השדי חמד	55	כ"ד כסלו תרס"ה
הרה"ק ר' חיים מטשערנוביץ בעל הבאר מים חיים	56	כ"ז כסלו תקע"ג
הרה"ק האביר יעקב מסאדיגורה	57	ה' טבת תשכ"א
הגה"ק ר' מנחם נחום יאסער ליברוהן אב"ד יאס	469, 58	י' טבת תש"ז
הגה"ח ר' יוסף ברייאר רבה האחרון של שטפנשט	59	ט"ז טבת תשמ"מ
ר' נתן אדלר בעל הנתינה לגר רבה של לונדון	60	כ"ט טבת תר"נ
הרה"ק הרבי ר' משה לייב מסאסוב	61	ד' שבט תקס"ז
רבי שלום שרעבי הרש"ש הק' (בעל סידור הרש"ש)	62	י' שבט תקל"ז
הרה"ק רבי חיים פאלאגי	63	י"ז שבט תרכ"ח
קבר יתרו בכפר חייטים	64	
רבינו הש"ך	65	א' אדר תכ"ג

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"צ
מצבת קדשו של מרן אדה"ז אדמו"ר הראשון משטפנשט	3, 54	י"ד כסלו תרכ"ט
מצבת הרמב"ם בטבריה	8	כ' טבת ד'תתקס"ה
מצבת הרה"ק ר' שלום משאץ בלונדון	8	כ"ב טבת תשי"ח
הרה"ק ר' ישראל חריף מסטאנוב	9	כ"ט טבת תקמ"א
הרה"ק ר' דוד מלעלוב	10	ז' שבט תקע"ד
הרה"ק ר' יואל טוביאס ראש הישיבה דפיאטרא ניאמץ	11, 269	י"ח שבט תרפ"ו
הגאון ר' יעקב לנדא רב העיר בני ברק	12	כ"ו שבט תשמ"ו
רבי יהודה זרחיה סגל רב שכונת קרית שלום בת"א	13	ט' אדר תשס"א
מרן החיד"א	14	י"א אדר תקס"ו
הגאון רבי גרשון לפידות	15, 273	י"ז אדר תשט"ז
הרה"ק ר' גרשון מקיטוב	16	כ"ה אדר א' תקכ"א
הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאלוב	17	ז' אדר ב' תקפ"א
הרה"ק ר' אליהו הכהן האיתמרי בעל השבט מוסר	18	ח' אדר ב' תפט
הגה"ק ר' שמעון סופר גאב"ד קראקא	19	י"ז אדר ב' תרמ"ג
הרה"ק ר' אהרן ד"ר גארדיא	20	כ"ז אדר תק"ע
הגאון ר' שמואל קעלין בעל מחצית השקל	21	ר"ח ניסן תקס"ז
רבי ישעיה הלוי הורוביץ השל"ה הק'	22	י"א ניסן ש"צ
רבי משה האלשיך הק'	23	י"ג ניסן ש"ס
רבי נחום הסופר מטאכוב איש הפלא	24	ל' ניסן תקע"ה
מקום ציינו של התנא האלקי הרשב"י והעליה למיזן הק'	26	ח"י אייר - ל"ג בעומר
ר' יוסף דוד הכהן אב"ד יאסי	27, 282	כ"א אייר תקפ"ח
רבי משה סלמון אב"ד מזילאה	27, 234	ג' סיון תשט"ז
רבי אלעזר אזכרי בעל החרדים	28	שנת ש"ס
אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע	29	חג השבועות
ר' מנחם נחום מאיצקאן שטפנשט	31, 80	כ"א סיון תרצ"ג
הגאון ר' שמשון אהרן פולנסקי אב"ד טעפליק	32	כ"ח סיון תש"ח
רבי מרדכי מאיר מיכלוביץ - לפטירתו		י"ז סיון תשע"ז
מצבת י"ב אלף קדושי יאסי - הפוגרום ביאסי	33	ד-ו תמוז תש"א
הרה"ק ר' יוסף אלתר מראדוביץ צפת	34	ח' תמוז תרל"ט
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	35	כ"א תמוז תרצ"ג
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט - תיאור ההסתלקות, ומאמר גבורות מתתיהו	134	כ"א תמוז תרצ"ג

באר בשדה - שטפנשט

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א"צ
רבינו ה"ט"ז	65	כ"ו שבט תכ"ז
הגאון רבי יוסף ראז'ין העילוי מראגנשוב	66	י"א אדר תרצ"ו
מצבת מרדכי ואסתר	67	
ה"פחד יצחק" מבאיאן	68	י"א אדר תרפ"ז
הגה"ק רבי ישעיה שור זצ"ל בעל ה'כליל תפארת' אבד"ק יאס והמדינה	69, 376	כ"ז אדר תרל"ט
הרה"ק האוהב ישראל מאפטא	72	ה' ניסן תקפ"ה
קבר החתן והכלה בחצר בית הכנסת אפטא בעיר יאס	72, 145, 223	
הג"ר יהודה כהנא הלר בעל קונטרס הספקות	73	כ"ז ניסן תקע"ט
הרה"ק מוהר"ח וויטאל - מיקום הקבר היכן?	74	ל' ניסן ש"פ
רבי יוסף תאומים בעל הפרי מגדים	75	י' אייר תקנ"ב
המקובל רבי יוסף ולטוך	76	כ' אייר תשמ"ג
הצדיק המקובל הנסתר רבי חיים יצחק אייזיקזאן מהארלי	77, 384, 439, 52	א' סיון תרכ"א
רבי שלמה טוביאס אב"ד צ"ק-סערדע	78, 233, 386, 489	י"ב סיון תש"ד
הרה"ק רבי מנחם נחום מרגליות מיאס שטפנשט	79	י"ג סיון תש"ט
הרה"ק ר' חנוך העניך מדורוהי	80	י"ט סיון תשכ"ד
הגאון ר' שבתי סגל הי"ד אב"ד בוהוש	80	כ"ח סיון תרס"ג
הגה"ח ר' מרדכי דוב ברייאר אב"ד שטפנשט	81	י"ט סיון תרפ"ח
החזן הנפלא הרה"ח ר' יוסף רונבלט	82	כ"ה סיון תרצ"ג
הרה"ק ר' אהרן משה טויבש אב"ד יאס בעל הקרני ראם	83	י"א סיון תרי"ב
הג"ר נחום שמריהו שכטר אב"ד דארבאן	84	י"ז תמוז תשכ"ז
הילולת רבי אברהם מתתיהו משטפנשט	85	כ"א תמוז תרצ"ג
הג"ר חיים יהודה לעביל אב"ד פיאטרא ניאמץ	86	כ"ה תמוז תרצ"ו
הג"ר שמואל שמעלקא טויבש אב"ד יאס	87	ח' אב תרכ"ה
רבי צבי גוטמן אב"ד בוקרשט	88	י"ט אב תשל"ג
הגה"ח ר' שרגא פייביש גולדנברג משב"ק הצדיק משטפנשט	89	א' אייר תש"ה
הרה"ק ר' נחום דוב מסאדיגורה	90	כ"ז אב תרמ"ג
הג"ר אלטר אליקים שפירא ראב"ד טשערנוביץ	91	ח' אלול תרצ"ו
הרה"ק ר' משה יהודה לייב מפשקאן	92	י' אלול תש"ז
הג"ר משה זאב קיטאי אב"ד פיאטרא ניאמץ	93	י"א אלול תר"נ
רבי אלטר עיבר וינטראוב אב"ד ואסלוי	94	ט"ז אלול תשי"י
הג"ר אברהם אריה לייב רוזן אב"ד מוינשט	95	ב' תשרי תשי"ב
הרב דוד משה רוזן רב הכולל של רומניה	95	כ"ה אייר תשנ"ד
הג"ר אורי לאנדמאן מפאדאלוי	96	ג' תשרי תרע"ז
הרה"ק ר' מרדכי מנדבורנא	97	ט"ו תשרי תרנ"ה
הג"ר שמשון אהרן דרברמדיקר אב"ד בוהוש	98	כ"א תשרי תרצ"ג
האדמו"ר הג"ר דוד אייזיקזאן מראמאן	100	א' חשון תרס"ה
רבי יוסף לנדא - אב"ד יא"ס בעל ברכת יוסף	101	כ"ד חשון תרי"ד
רבי יצחק מאיר מארילוס - אב"ד באקוי ובוקרשט	102	ו' חשון תשמ"ז
רבי יחיאל מיכל דניאל מיאס	103	ער"ח כסלו תר"ח
רבי דוב יצחק רבינוביץ אב"ד פיאטרא	104	י"ג כסלו תשמ"ג
רבי בצלאל זאב שפרן אב"ד באקוי ושטפנשט	105	י"ד כסלו תר"צ

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א"צ
רבי דוד טווערסקי האדמו"ר מבוהוש	106	כ"א כסלו תרצ"ד
רבי משולם ראטה אב"ד צ'רנוביץ	107	כ"ו כסלו תשכ"ג
רבי אליעזר וואלף מבוטשעטש	108	ג' טבת תרי"ב
רבי משה ווייס בטלן	109, 111, 265	כ"א טבת תשל"ב
רבי חיים יצחק פאקער מיאסי	110, 111	י"ח טבת תרע"ב
רבי יואל ב"ר יחיאל אשכנזי	112	כ"ה טבת תש"ג
רבי יוסף יוסקא סגל הורוויץ מוולטשיסק יאס	113	ט' שבט תקס"ז
רבי גדליהו אהרן רבינוביץ מליניץ פאדולוי קבר יתרו (נבי שועב)	114	ט"ו שבט תרל"ח
רבי יהודה לייביש לנדא אב"ד סאדיגורה - יד יהודה	115	כ"ב שבט תר"ס
רבי יעקב מאיר שפילמאן אב"ד בוקרשט, טל אורות	116	כ"ו שבט תרמ"ח
הרה"ק רבי שלום יוסף משפיקוב	117	י"ד אדר תר"פ
רבי בן ציון רחמן אב"ד גובוסעליץ אביו רבי חיים רחמן אב"ד גובוסליץ קבר מרדכי ואסתר	118	ט"ו אדר תשמ"ט ה' שבט תש"ב
רבי משה בריז"ל אב"ד בערא מח"ס טעמי זבחים	119	כ' אדר תרע"ח
הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקוירא	120	ב' ניסן תשכ"ח
רבי חיים הלוי רבינוביץ מיאס רבי מרדכי מויזניץ מונס-לפטירטו	121	י"ג ניסן תש"ב
רבי יצחק משה מיאס קבר רבי משה אפרתי בבוטושאן	122	י"ז ניסן תרכ"א
רבי מרדכי מויזניץ מונסי	123	ער"ח ניסן תשע"ח
רבי יוסף מאיר מספינקא	124	ו' אייר תרס"ט
רבי הלל פוסק מטטרבונר אקרמן תגלית-רבי שלום תאומים קבר	125	י"ב אייר תשי"ג
רבי שלום תאומים	126	ט"ו אייר תקפ"ח
רבי ישראל ברגר אב"ד בוקרשט ופיאטרא	127	כ"א אייר תרע"ט
רבי יוסף אהרן רובינזון מבוטשעטש דורוהי- יד יוסף	128	ר"ח סיון תרע"ג
רבי חיים שמואל שור	129	ד' סיון תרצ"ו
רבי מרדכי יוסף משה מוסקוביץ משאץ בוטושאן	130	י"א סיון תרפ"ט
רבי שמעלקא אשכנזי-לפטירטו	131	כ' סיון תשע"ח
רבי מאיר מקרעטשניף	132	א' תמוז תרס"ח
רבי אהרן משה מגזע צבי	133	ז' תמוז תר"ה
רבי אליעזר טווערסקי מפאלטישאן	134, 392	כ"א תמוז תשל"ו
הרה"ג ר' משה יוסף סגל-לפטירטו, ואביו נגיד מולדובא רבי חיים שלום סגל	136	כ"ה תמוז תשע"ח ג' ניסן תשנ"א
רבי אלכסנדר יהודה שפרן רב הכולל דרומניה	137	ב' אב תשס"ו
רבי יונה צלר - ט' אב תש"ס - מבארם של חסידים	137, 292	ט' אב תש"ס
רבי מנחם נחום מבאיאן צ'רנוביץ	138	י"ט אב תרצ"ו
רבי יוסף נפתלי שטרן מסערעט	139	י"ד אב תשל"א
רבי אליעזר האגר הדמשק אליעזר	140	ב' אלול תש"ו
רבי מאיר אייזקסון מראמאן	141	ל' אב תש"ס
רבי אברהם יהושע העשיל פרידמן מאדוזר	142	ט"ו אלול תרצ"ט- ת"ש
רבי חיים רבינוביץ מבוקרשט-סדיגורה	143	כ"א אלול תשי"א
רבי יהושע פאליק זאב וואלפסון מפאליטשאן	144	כ"ו אלול תרע"ה
רבי שמואל טוביאס אב"ד פיאטרא ניאמץ רומניה	145, 251, 404, 456	י"א תשרי תשנ"ד
רבי טוביה אריה טוביאס אב"ד בערא	146	כ"ד תשרי תר"צ

תאריך י"א	מספר הגליון	שם הצדיק	
כ"ג תמוז תרס"ב	190	רבי אהרן שמחה לעבל מבאקוי	189
כ"ה תמוז תרצ"ו		רבי חיים יהודה לעבל מפיאטרא	
ר"ח אב תרמ"ג	191	רבי שמואל הערנפלד מבעטלאן	190
י"א אב תשי"א	192	רבי דוד טאבאק - צ'רנוביץ	191
ב' אב תרע"ז		רבי נפתלי גולדברג מבוטושאן-בלשון חסידים	
י"א אב תש"מ	193	רבי אברהם משה באב"ד גורא הומורא	192
כ"ג אב תשל"ו	194	רבי יעקב צבי שמוקלער בוטושאן	193
כ"ז אב תרמ"ו	195	רבי יהודה לנדא שו"ב סדיגורא	194
י' אלול תרנ"ו	196	רבי יצחק אדמוה"ז מבוהוש	195
כ"ד אב תרע"ח	197	רבי אברהם יוסף איגרא מבוטושאן זישלין	196
כ"ג אלול תשל"ו	198	רבי יצחק שפירא גאלאץ	197
כ"ט אלול תשל"א	199	רבי ישראל רבינוביץ מסקאליע קישינב	198
כ' תשרי תשל"א	201	רבי יעקב ספר ניגרעשט	199
כ"ד תשרי תשנ"ו	392, 202	רבי חיים זאנוויל אברמוביץ מריבניץ	200
ב' חשון תשמ"ח	203	רבי יוסף לרנר איוועשט	201
ד' חשון תקפ"ה	204	רבי משה אפרתי מבוטושאן	202
כ"א חשון תש"ג	205	רבי ישראל אברהם שטיין מפאלטישאן רבי משה אפרתי - המשך	203
י"ח חשון תשי"ז	206	רבי יעקב מהוסיאטין האהלי יעקב	204
א' כסלו תרס"ב	207	רבי משה האגר מראדוויץ	205
י"ד כסלו תרכ"ט	411, 208, 465	הילולת רבי מנחם נחום משטפנשט	206
י"ג כסלו תש"א	209	רבי יחיאל מיכל האגר מהורדנאק צרנוביץ	207
כ"ט כסלו תש"ט	413, 210, 467, 414	בנו רבי ברוך האגר קוצמן צ'רנוביץ רבי ישראל מהוסיאטין - שיח חסידים	208
כ"ה כסלו תשנ"ב	211	רבי חיים מאיר כהנא צ'רנוביץ	209
ח' טבת תשנ"ה	212	רבי ישעיה פייער בערלאד	210
ח' טבת תרמ"ד	213	רבי יעקב קאפיל ליכטנשטיין מבעטלאן ראדוויץ	211
ט"ו טבת תשל"ח	214	רבי חיים מרדכי מנדבורנה סערעט	212
ג' שבט תרע"ד	215	רבי דוב בער רבינוביץ פאלטישאן יאס	213
ט' שבט תשס"א	216	רבי דוד מסקוירא בורו פארק	214
ט' שבט תשמ"ו	217	רבי שמואל אבא צימרינג כץ ביולאר בוקרשט	215
י"ח שבט תשמ"ד	218	רבי מנחם מנדל זלמן ניאמץ	216
כ"ח שבט תרצ"ו	219	רבי שלום יוסף מסדיגורה צ'רנוביץ	217
ב' ניסן תרצ"ו	220	שבעים שנה להעלאת קברו של האהבת ישראל מו"י'ניץ	218
ט"ו אדר תשמ"ד	221	אדמו"ר רבי מרדכי פרנקל מבוטושאן אדמו"ר מקלויזלאנד - לפטירתו	219
ל' שבט תש"פ	222	רבי זיידא מאיר שמעלנער	220
י"ט אדר תשכ"ג	224	רבי יהודה לייביש הורנשטיין פאלטישאן	221
כ"א אדר א' תרמ"ט	225	רבי משה יצחק לופוביץ בוקרשט	222
ז' ניסן תשמ"ה	225	רבי צבי שינקר ר"י בית דוד - לפטירתו	223
ג' ניסן תש"פ	226	חופה בבית הקברות - סגולה לעצירת מגיפה	224
ב' אייר תשנ"ז	227	רבי שלום דרמר אב"ד ניאמץ ק. גת	225
ט' אייר תרפ"ו	229	רבי משה האגר משאץ	226
ט"ו אייר תקפ"ח	230	רבי שלום תאומים אבד"ק שטפנשט	227
כ' אייר תר"נ	231	רבי נחום דוב בן יצחק דוד מפאלטישאן קברי תאומים ור' אלקנה חנווני בבית העלמין שטפנשט	228
כ"ז אייר תש"ד	232	רבי אליעזר וואלף מקרעטשניף	229

תאריך י"א	מספר הגליון	שם הצדיק	
כ"ה תשרי תק"ע	147	רבי לוי יצחק מברדיטשוב	149
			150
ז' חשון תשמ"ו	149	רבי משה לינשה אב"ד בוטושאן	151
כ"ד חשון תרנ"ה	150	רבי ישראל גוטמן אב"ד סקולען ויאס	152
כ"ח חשון תרצ"ה	151	רבי בן ציון כץ אב"ד צ'רנוביץ	153
כ"ו חשון תשמ"ג	152	רבי אברהם אביש קאנער טשעחויב בוטושאן	154
	153	מוסף 150 שנה לרמ"ן משטפנשט יאס	155
ח' כסלו תשל"ג	154	רבי מתתיהו יחזקאל גוטמן אב"ד הוש וליאובה המשך מוסף להרה"ק רמ"ן משטפנשט	156
כ"ו כסלו תרל"ט	155	רבי יצחק שמשון הורוויץ מייזליש אב"ד צ'רנוביץ	157
ד' טבת תשל"ח	156	רבי שמואל יוזפוב מבוטושאן	158
ז' טבת תש"ב	157	רבי שעפטיל דוידזון - דומברובן רבי יצחק צבי משה מוזס מקראלי לפטירתו	159
ח' טבת תרע"ג	158	רבי בנימין אריה וויס צ'רנוביץ רבי יצחק צבי משה מוזס מקראלי - לכולות השבעה	160
ט"ו טבת תשכ"ה	159	רבי שמואל מאיר הכהן הולנדר - צ'רנוביץ	161
כ"ט טבת תשל"ג	160	רבי אברהם ברנדווין מפיאטרא	162
ו' שבט תרס"ט	161	רבי חיים טויבש מבוטושאן	163
י"ח שבט תרפ"ה	162	רבי שמעון שלמה וורטהיים מבענדער	164
כ' שבט תשי"א	269, 163	רבי אברהם שלום ברנשטיין	165
כ"ה שבט תרפ"ט	164	רבי שלום גוטמאן גוטמן מיאס	166
ג' אדר תרי"ח	165	רבי יעקב דובעריש מראמאן אדמו"ר מוזטשקא - לפטירתו	167
ח' אדר תרס"א	166	רבי שמואל שמלקא רובין מסערעט	168
כ' אדר א' תשמ"א	167	רבי אריה דוב-לייבוש בער הלפרט מוואסלוי	169
כ"ז אדר תרצ"ז	168	רבי מרדכי זוסיא טווערסקי מהוצעליס יאס	170
כ"ז אדר א' תרנ"ד	169	רבי יצחק אייזיק שור מבוקרשט	171
ה' אדר תש"מ	170	רבי משה יוסף רובין מקומפלינג	172
י"ז אדר ב' תש"ל	171	רבי אליהו שולזינגר מצ'רנוביץ רבי אפרים גוטמן - לפטירתו	173
כ"ב אדר ב' תרפ"ט	172	רבי גמליאל רבינוביץ קישינב	174
כ"ד אדר ב' תשע"ט	173	מורינו הגאון הרב משה יהודה לנדא אב"ד בני ברק - לפטירתו	175
כ"ה אדר ב' תשע"ט	173	אדמו"ר הישועות ישראל מסקולען - לפטירתו	176
כ"ה אדר ב' תשע"ט	174	גליין אבל לפטירת רבי ישראל אברהם מסקולען	177
ג' ניסן תש"מ	175	רבי אברהם יעקב ליבוביץ אב"ד יאס	178
ט"ו ניסן תשנ"ו	176	רבי חיים פנחס דרברמדיגר וואשקוביץ	179
כ"ה ניסן תרפ"ד	178	רבי שלמה אלכסנדר סופר מסערעט	180
ט"ו אייר תקפ"ח	181	רבי שלום תאומים אבד"ק שטפנשט	181
ר"ח סיון תרפ"ח	182	רבי אברהם מנחם שטיינברג מבראד	182
י"א סיון תרפ"ט	183	רבי מרדכי יוסף משה מוסקוביץ מבוטושאן	183
י"ז סיון תשמ"ח	184	רבי שמעון אפרתי מבענדער	184
כ' סיון תרע"ח	185	רבי יונה קאפליווטצקי קאפרעשט רבי יוסף כהן מבוטושאן - בלשון חסידים	185
כ"ה סיון תר"א	186	רבי דן מראדוויל	186
ח' תמוז תרל"ג	187	רבי משה אריה לייב אלטר מבאקוי הילולת הרשב"י אבד"ק בוהוש	187
י"א תמוז תש"א	188	רבי יהודה לייב צירלסון אבד"ק קישינב	188

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א
רבי משה סבר - בענדער	234	ט' סיון תשכ"ז
רבי יהודה מנחם סגל לנדא בוטושאן	235	כ"א סיון תר"פ
רבי שמואל דויטש בוקרשט	236	י"ד סיון תשמ"ה
רבי יעקב שמשון שפירא שאץ	237	כ"ב סיון תש"ח
רבי מנחם מענדל באב"ד	238	כ"ה סיון תר"צ
רבי אביגדור שור	239	י"ג תמוז תרפ"ט
רבי נתן נטע האנובר אב"ד יאס	241	כ' תמוז תמ"ג
רבי אפרים פישל רוזנגורט	242	י"ט תמוז תש"א
בתו פרומה רוזנגורט בהרב בידרמן	242	י"ז תשרי תשמ"ג
רבי חנוך העניך דוב זילברפרב מבוטושאן קוידניב	243	ח' אב תשל"ח
רבי אליעזר דוד פרידמן-להסתלקותו	243	ג' אב תש"פ
רבי יצחק מבוהוש - זכרונות המשב"ק רמ"ש סלמון	244	י"ד אב תשנ"ד
רבי חיים יצחק דייטש	245	כ"ד אב תשכ"ג
רבי ישראל משה האדמו"ר מסאדיגורה	245	כ"א אב תש"פ
רבי שלמה חיים האדמו"ר מסאדיגורה	246	כ"ו אב תשל"ב
רבי רפאל אהרן ראטה האדמו"ר משומרי אמונים בני ברק	246	כ"ג אב תש"פ
רבי לוי יצחק שטיינמץ	247	י"ב אלול תשמ"ב
רבי ישעיה ראובן קלינגר אב"ד סיווען ובנו רבי שמואל אהרן	248	י"ח אלול תרמ"ה
רבי זאנוויל אברמוביץ - ריבניץ	249	כ"ג אלול תשס"א
רבי אפרים הורביץ אב"ד פאליטשאן	250	א' דר"ה תרכ"ה
רבי יוסף שלמה דילמדיגו - הישר מקאנדיה	252	י"ד תשרי תט"ו
שמחה יונה חולין אב"ד וואלנטיין	253	ה' תשרי תרצ"א
רבי אריה לייב מלאנצוט קישינב	254	א' חשון תקפ"ד
רבי משה חיים לאו אב"ד שאץ	255	י"א חשון תש"ג
רבי משולם פייביש וואהרמאן	256	י"ז חשון תש"ז
רבי מנחם חכם גלאץ אור עקיבא	257	כ"ד חשון תשס"ז
רבי אברהם צבי הלוי אב"ד ניאמץ	258	ה' כסלו תרנ"ד
רבי מאיר אלמאש פאפער	259	י"ג כסלו תרב
רבי משה יהושע לנדמן	260	י"ד כסלו
רבי לייב דרמר אב"ד באקוי	261	כ"ט כסלו תשס"א
רבי דוד צבי שנייבלג אב"ד ויז'ניץ	262	ז' טבת תשכ"ח
רבי אברהם יעקב מסאדיגורה האביר יעקב - תיאור ההלוויה	263	ה' טבת תשכ"א
רבי שלום טויבש אב"ד בוטושאן	264	כ' טבת תרמ"ט
רבי אורי שרגא פייבל טויבש אב"ד יאס	264	י"א טבת תרס"ח
רבי יצחק אייזיק רולר אב"ד פונזשט	265	כ"ד טבת תרע"ז
רבי אברהם שמואל בנימין סופר בעל שו"ת דברי סופר	266	כ"ד טבת ת"ש
רבי יצחק יוסף רוקח אדמו"ר ביאס	267	י"ז שבט תרי"ח
רבי אברהם ברוך רוזנברג מסוליצא אב"ד גמזו	268	כ"ה שבט תשס"א
רבי מרדכי שלמה מביאין - שיח חסידים רי"ז סלמון	270, 374, 375	ה' אדר תשל"א
רבי יצחק אייזיק רוזנבוים מקליבלנד	270	ל' שבט תש"פ
רבי איסר אברמוביץ אב"ד ניגערשט	271	כ"ז שבט תרצ"ה
רבי צבי לייבוויץ ראש ועד חסידי שטפנשט	271	ט' אדר ב' תשע"ד
רבי מרדכי אברהם ווינער אב"ד טקוטש	272	י"ג אדר תש"י
רבי שמה יואל לקסנר [רובינשטיין] אב"ד טרנוניאמץ	272	י' אדר תרכ"ד
רבי אליהו ספר רב דניגרשט	274	ד' ניסן תש"ע
רבי דוב בער בורנשטיין אב"ד בוטושאן	275	י"ג ניסן תשל"א

שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א
רבי שמואל יחיאל יונגרייב מבוטושאן	276	ו' ניסן תרכ"ב
רבי טוביה אריה טוביאס	276, 377, 431	ג' ניסן תשפ"א
רבי אריה לייב מוואלטשיק אב"ד יאס	277	כ"ז ניסן תקע"ג
רבי אליעזר חיים מיאמפאלי	278	ה' אייר תרע"ו
רבי שמואל הורוויץ מוואחניוקא אב"ד יאס	279	י"א אייר תר"ה
רבי פתחיה לידא אב"ד יאס	280	י"ט אייר תקי"א
רבי מאיר שמרלר אב"ד גורה הומורא	281	י"ט אייר תש"ב
רבי אברהם רוזנברג מטערסיף	283	כ"ט אייר-א' סיון
רבי משה יונה צווייג אב"ד אטיק מוגילב	285	ט"ז סיון תשכ"ג
רבי דוד צימרינג מראשי ישיבת בית אברהם שטפנשט וישיבת קישינב	286	ל' סיון תשל"ל
ר' יוסף צבי מיסקי חתנו-חורגו של הרה"ק מסקולען	287	כ"ה סיון תשמ"ו
רבי משפחת וסרמן	288	
רבי יחיאל וסרמן רב בחולון	288	ח' סיון תשמ"ח
רבי אהרן יצחק וסרמן רב ביהכנ"ס הדר כרמל בחיפה	288	א' דר"ח תמוז תשל"ח
רבי פנחס אליהו וסרמן אב"ד דורוהוי	288	ט"ז טבת תשנ"ז
רבי אלתר ישראל וסרמן רב שכונת נוה דוד חיפה	288	י"ב סיון תשמ"ד
רבי יצחק אייזיק רוזנבוים מוזטשקא	290	י"ד תמוז תש"ס
רבי אברהם יוסף חנוך קליינמן שו"ב דפלויעשט	291	כ"ג תמוז תשנ"ח
רבי פנחס זילברמן מצפת	291	י"ג תמוז תשפ"א
רבי משה אהרן גולדרינג אב"ד פאקשאן	293	י"א אב תר"נ
רבי חיים בכור ביזראנו רב הקהילה הספרדית בבוקרשט	294	כ' אב תר"צ
רבי אלטר אהרן אריה מוסקוביץ מפאדולוי	295	ז' אלול תר"ע
ובנו רבי בן ציון מוסקוביץ	295	י"ט אלול תש"ד
רבי חנוך שפרן אב"ד ביולאר ובוקרשט	296	ו' אלול תשי"ט
רבי אבנר כתבן אב"ד ראמניק סאראט	297	י"ד אלול תרנ"ח
רבי בן ציון מוסקוביץ מיאס	298	ר"ח אלול תש"ד
רבי יעקב קאפיל האגער מיאס	298	ר"ח אב תש"כ
רבי יהודה ליבוש לנדמן	299	כ"ד אלול תש"ז
בנו רבי צבי לנדמן	299	א' סיון תשכ"ג
חמיו רבי ישראל אשכנזי מאלעסק	299	י"ד אייר
חנוך הענדיל שוחט שכטר	300	ה' תשרי תרפ"ז
זקנו רבי הענדיל שוחט מקיטוב	300	
רבי חיים יצחק אייזיק הלפרין מבוטושאן	301	ט"ז תשרי תרכ"ד
רבי אהרן אריה כץ	302	כ"ו תשרי תשמ"ט
רבי אברהם שניאורסון	303	ב' חשון תרצ"ח
קדוש ישראל מרוז'ין - בפיהם של צדיקי דורו בפי ישרים תתרום	303	ג' חשון תרי"א
רבי חיים מרדכי רולר אב"ד ניאמץ	304	ח' חשון תש"ז
ר' משה געטער - זכרון להולכים	304	י' חשון תשפ"א
רבי אברהם אלחנן מייזלמאן פאלישער רב ביאס	305	י"ז חשון תרפ"ט
ר' קלמן שטעקל - ימים מקדם	305	י"א חשון תשפ"א
רבי פנחס משה בורשטיין אבד"ק סערעט	306	כ"א חשון תרס"ו
רבי דוד שלמה אייבישץ זצ"ל, בעל ה'ערכי נחל'	307	כ"ב חשון תקע"ד
מר אאורל ווינר נשיא הפדרציה של הקהילות היהודיות ברומניה - זכרון להולכים	307	כ"ה חשון תשפ"ב
רבי יצחק פרידמן מרימנוב-סאדיגורה	308	י"א כסלו תרפ"ה

מספר הגליון	שם הצדיק	תאריך י"א"צ
366	ר' פנחס ספקטור - פניע חזן טשרנוביץ	כ"ח אלול תשי"א 352
367	רבי שמואל וואהל	א' דר"ה תרל"ו 354
368	רבי אריה לייבוש מלצנהוט וקשיניב	ר"ח חשון תקפ"ד 356
369	רבי ישראל הגר מרדוביץ	ג' חשון תש"ג 357
370	רבי אליהו יוסף רבינוביץ מבאפלא	י"ג חשון תרע"א 358
371	רבי זלמינא הכהן אב"ד יאס	כ"ט חשון תקי"ב 359
372	רבי בצלאל כ"ץ חכם באשי ביאס רבי יום ליפא לנדא אב"ד גאלאץ	כ"ה חשון תק"ד 360
373	בית העלמין העתיק טאטאראש ביאס	361, 394
374	רבי ישראל צבי הגר שו"ב ושליח חב"ד בבוקרשט	ט"ו כסלו תשמ"ז 362
375	רבי שבתי סגל ראש ישיבת באר מים חיים בטשרנוביץ	כ"ב כסלו תשי"ח 363
376	רבי שמואל לרנוביץ מיאסי	כ"ג כסלו תרמ"א 364
377	רבי דוד כהן 'סבא דוד'	ז' טבת תשס"ח 365
378	רבי מנחם מנדל גוטמן רב בעיר יאס	י"ז טבת תשמ"ט 366
379	רבי יוסף נאכט מיאס ומנו"כ בירושלים	ח' טבת תרנ"ג 366
380	רבי משה יעקב ווייס גאב"ד נווה אחיעזר	י"ח טבת תשע"ב 367
381	רבי טודרוס הכהן ממוינשט רב דראש פינה	כ"ו טבת תרע"ח 368
382	רבי אברהם יעקב דרבמדיגר אב"ד ואדמו"ר מגאלאץ	י"ב שבט תשכ"ד 369
383	רבי יוסף יוסקא מוואלטישקס אב"ד יאס	ט' שבט תקס"ז 369
384	רבי חיים זאנוויל ב"ר משה הראשון [זקינו של האדמו"ר מריבניץ]	י"א שבט תרנ"ד 370
385	רבי דוד הלפרין	י"ח שבט תרנ"ד 371
386	ר' יעקב גלר מנציח יהדות רומניה	כ"ב שבט תשפ"ב 371
387	רבי יוסף מונזון	י"ח שבט תרמ"ב 372
388	רבי דוד בורשטין אב"ד ראדוויץ	ב' אדר תרכ"א 373
389	רבי מרדכי אברהם ווינער זצ"ל אב"ד טעקוטש	י"ג אדר תשי"י 374
390	רבי יצחק אייזיק סיגלר מניאמץ	כ"ה שבט תשפ"ג 374
391	רבי יוחם הירשקוביץ אב"ד הינטשעטש ודובוסארי	י' אדר א' תרס"ח 375, 376
392	הרב אפרים לנדא אב"ד בוקרסט	כ"ב אדר תשי"י 376
393	חתנו הרב ד"ר מאיר הלוי	א' אייר תשל"ב 376
394	רבי שמואל הלוי הורוויץ אב"ד בורדווען	י"ג ניסן תשנ"ד 378
395	הרבנית מרת שרה מרוזין	אחרון של פסח תר"ז 379
396	רבי אברהם יהושע העשיל ממעז'בז טארנופול שטפנשט	ד' ניסן תש"ג 380
397	רבי ישראל שלום יוסף הפאר ישראל מבוהוש	כ"ג ניסן תרפ"ג 381
398	רבי מרדכי לאנדמאן אב"ד אדו"ד	ער"ח אייר תשי"ט 382
399	ר' משה אליעזר קלארפעלד משב"ק שטפנשט	ח' אייר תרע"ב 384
400	רבי משה יוחנן שנפלד אב"ד מיהאי פאלווא	כ' סיון תרע"ג 388
401	רבי איתמר מנדבורנה	כ"ב סיון תשל"ג 389
402	רבי יחיאל מקרילעוויץ	ט' תמוז תרע"ו 390
403	רבי משה אריה לייב אלטר אב"ד באקוי	ח' תמוז תרל"ג 391
404	משמשי הרה"ק משטפנשט	392
405	המשב"ק רבי פסח לייב שווארץ	י"ד אדר תרצ"ט 392
406	המשב"ק רבי גרשון ריינס	ד' חשון תשכ"ט 392
407	המשב"ק רבי שרגא פייבוש גולדנברג	א' אייר תש"ה 392
408	המשב"ק רבי שלמה גבאי	ח' תשרי תרנ"ט 392
409	המשב"ק רבי צבי אריה תאומים	י' אייר תרע"ו 392
410	המשב"ק רבי וועלוועל [אברהם זאב] גבאי	י"ב טבת תר"ס 392

מספר הגליון	שם הצדיק	תאריך י"א"צ
320	רבי יקותיאל שמואל שמעלקא מסאסוב	י"ח כסלו תרכ"ב 309
321	רבי נפתלי יעקב הכהן זצ"ל אב"ד קירליבאבא	ט"ו כסלו תשל"ב 310
322	רבי משה מרדכי זלמן מטולדיש	כ"ו כסלו תש"ג 311
323	רבי דוב בער אורנשטיין זצ"ל אב"ד בויאן, בנו רבי מרדכי אורנשטיין מבאיאן טשרנוביץ	312
324	נכדו רבי ישראל אורנשטיין	312
325	רבי יקותיאל זלמן יהודה לייב ברו"ל מנהיג עדת החסידים בטבריה	ז' טבת תרי"ג 313
326	הרב נפתלי מנחם וולדמן	י"ד טבת תשכ"ד 314
327	יעקב יוסף גוטמן בני רבי צבי גוטמן גרצחו בפרעות בוקרשט	כ"ב טבת תש"א 315
328	רבי חיים דוד דרברמדיקר	כ"ח טבת תשל"ג 316
329	רבי יעקב יצחק וואהרמאן מפאלטשען ויאסי	י"ב שבט תרמ"ה 317
330	רבי מרדכי אריה הורביץ אב"ד באנילה	כ"ב שבט תשכ"ח 318
331	רבי שלום גוטמן אב"ד יאס	כ"ה שבט תרפ"ט 319
332	רבי אהרן זעליג טירער אדמו"ר בדורוהוי	כ"ט שבט תרצ"ט 320
333	בנו רבי יחיאל טירר	י"ט שבט תשנ"ט 320
334	רבח ישכר דוב שפירא מקעכניא	י"א אדר א' תשי"ז 321
335	רבי דוב בעריל דרומער אב"ד דורוהוי	כ' אדר תרפ"ט 322
336	רבי יהושע פאליק גרינברג רא"ש השוב"ם בבוקרשט	כ' אדר תשמ"ז 323
337	רבי יעקב לעווער - בלאנק	כ"ד ? תרצ"ג 323
338	רבי חיים רבינון אדמו"ר מדורוהוי	ה' אדר תרצ"ה 324
339	רבי ישראל יעקב לייפער מחוסט	ט' אדר ב' תרפ"ט 325
340	רבי יצחק מבאיאן	י"ז אדר תרע"ז 326
341	רבי חיים דוד סאנט דומ"ץ בבוטשאן	כ"ג אדר תשכ"ג 327
342	רבי זאב וואלף טירניער אב"ד שאץ	כז אדר ב תשי"ט 328
343	רבי יצחק וויינטרויב דומ"ץ בסאדיגורה	ר"ח ניסן תרפ"ט 329
344	רבי משה דוד שפירא אב"ד גאלאץ	י"ג ניסן תר"ג 330
345	אפרים זאב זיידא הערלינג, ואחיו חיים מאיר הערלינג	ג' אייר תש"א 331
346	בנימין זאב וילנר מו"צ פרומושקא	י' אייר תשל"ח 332
347	רבי ישראל אשכנזי מאלעסק קישינא	י"ד אייר תרצ"ה 333
348	רבי אהרן מבערע	כ"ה אייר 334
349	רבי יצחק אייזיק גוטספעלד שו"ב ויוניצא	כ"ח אייר תרס"ז 335
350	רבי יהודה אריה ליבוש פרנקל מבוטשאן	ב' סיון תרע"ז 336
351	רבי יעקב ישראל וישרון רובין מסוליצא	י"ד סיון תש"ד 337
352	רבי שבתי מראשקוב	כ"א סיון תקכ"ה 338
353	רבי משולם זלמן פרנקל מדורוהוי	כ"א סיון תשנ"ה 339
354	רבי יחיאל העשיל מקרילוביץ	ט' תמוז תרע"ו 340
355	רבי יהודה לייב צירלסון	י"א תמוז תש"א 341
356	רבי יצחק חכם דארבאן חולון	כ"א תמוז תשנ"ג 342
357	רבי יעקב קאפיל האגער מפאשקאן יאס	ר"ח אב תש"כ 343
358	רבי יצחק מסקוירא קשיניב	ג' אב תש"א 344
359	רבי שמואל שמעלקא טויבש	ח' אב תרכ"ה 345
360	רבי אלעזר יאללעס	י"ב אב תשל"ו 346
361	רבי יצחק מבאהוש	י"ד אב תשנ"ב 346, 396
362	רבי שלמה ניו מסאדיגורה	כ"ו אב תשל"ב 347
363	רבי חנוך העניך דוב אשכנזי	כ"ח אב תשל"ג 349
364	רבי משה יהודה לייב מפאשקאן	י' אלול תש"ז 350
365	רבי אברהם יהושע העשיל מאדו"ד	ט"ו אלול תרצ"ט 351

	שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א"צ
411	רבי נפתלי הלפרט אב"ד סאטמאר	393	כ"א תמוז תשמ"ח
412	רבי יעקב טויבש	396	ח' אב תר"נ
413	רבי ישכר בער דאכנער שפירא מבאניא	398	ח' אב תשנ"ב
414	כ"ק אדמו"ר מרחמסטריווקא ארה"ב	399	ער"ח תשפ"ג
415	רבי פנחס חיים הורביץ בעל פתחא זוטא מקוסוב וגרוסוורדיין	400	ט"ז אלול תרח"צ
416	רבי שמואל מהאנגו	401	ח' אלול תר"ע
417	רבי משה אריה פריינד, האניאד, סאטמאר, ירושלים	402	כ' אלול תשנ"ו
418	רבי מנחם מנדל מבוהוש	403	י"א אלול תש"ד
419	רבי ישראל נאנ"ארא אבד"ק עזה	406	שנת שפ"ח
420	רבי ברוך האגר המקור ברוך מסערט	407	ב' חשון תשכ"ד
421	מוהר"ש טוביאס עלייתו לארץ ישראל - זכרנו ימים מקדם	408, 409, 410	
422	רבי ישראל אריה אשכנזי מסערט	409	כ"ה חשון תרע"ז
423	הנגיד ר' חיים רוזנברג מפאיטרא	412	י"ב כסלו תשכ"ח
424	רבי דוד צבי שיינפלד דומ"ץ ראמאן ובוקרשט	413	כ"ז כסלו תרצ"ו
425	רבי אלימלך וסרמן הי"ד - לפטירתו	413	י"ז כסלו תשפ"ד
426	נכדו רבי יואל בער מראצפערט	413	כ"ט אדר תשנ"ג
427	רבי אשר אנשיל אשכנזי אב"ד פאלטישאן	415	ג' טבת תרס"ב
428	רבי שלמה (הראשון) מסאדיגורה	416	כ' טבת תרמ"א
429	רבי דוד מרדכי העשיל משטפנשט בורשא	417	כ"ב טבת תשכ"ד
430	ר' מרדכי הלוי דויטש - זכרון להולכים	418	כ"ט טבת תשפ"ג
431	מצבות שונות וקצרות לפי תאריכים קרובים	420	
432	הרה"ח ר' שלמה טלינגטור	422	י"ג שבט תשי"ז
433	רבי הלל פולק אב"ד סעסערגין	423	א' אדר תרנ"ג
434	הרבנית מסקוירא - זכרון להולכים	424	ט' אדר א' תשפ"ד
435	רבי מאיר ישראל איידנשטיין דומ"ץ קישינב	426	י' אדר תרצ"ז
436	רבי יעקב פרלוב מנבומינסק אב"ד הינטשעשטש	428	כ"ג אדר א' תרס"ב
437	רבי משה שפונד - לפטירתו	429	י"ד אייר תשפ"ד
438	רבי אהרן מקוידניוב סוליצא ובוטשאן	430	כ"ג אדר תשנ"ד
439	ר' יוסף יוזפא אברהם מחסידי בוהוש	431	י"ד אדר א' תשפ"ד
440	רבי יואל משאץ	432	י"ג ניסן תרמ"ו
441	חוגתו הרבנית מרים חיה בת רבי מאיר מפרימישלאן	432	כ"ה אדר ב' תרס"ג
442	רבי יהודה ישכר מערמלשטיין אב"ד באטארטש	433	ט"ז ניסן תרפ"ו
443	הגה"ח רבי יצחק זאב סלמון - לפטירתו	434	כ"ה ניסן תשפ"ד
444	רבי יצחק מראדוויל	435	י"א אייר תקצ"ה
445	אדמו"ר מביאלא זצ"ל - לפטירתו	435	ב' אייר תשפ"ד
446	התנא רבי שמעון בר יוחאי במירון	436	י"ח אייר
447	רבי ישראל שלום יוסף מאנטיניא	437	כ"ד אייר תש"ד
448	רבי יצחק זאב סלמון - שלושים לפטירתו	438	כ"ה ניסן תשפ"ד
449	בית המדרש מירארי - סוחרי התפוחים ביאס	439	
450	רבי לוי יצחק פנקל מצ'רנוביץ	441	כ' סיון תש"ה
451	ר' מאיר וונדר - זכרון להולכים	442	ב' סיון תשפ"ד
452	ר' ברוך טרקטין - זכרון להולכים	442	כ"ח אייר תשפ"ד
453	הרה"ח ר' יצחק רוט מנהל ת"ת שטפנשט - זכרון להולכים	443	ב' תמוז תשפ"ד
454	לקראת הילולא דצדיקא - דרשות הילולת הרה"ק משטפנשט	444	כ"א תמוז

	שם הצדיק	מספר הגליון	תאריך י"א"צ
455	רבי אהרן ברכיה בעל מעבר יבוק	445	כ"ה תמוז שצ"ט
456	הילולא דצדיקא - דרשות הילולת הרה"ק משטפנשט	446	כ"א תמוז
457	רבי אחיעזר אב"ד בערלאד	447	ט' אב ת"ש
458	רבי ישראל יעקב גיימן - זכרון להולכים	447	כ"ז תמוז תשפ"ד
459	קדושי אניית מפקורה	449	ט"ז אב תש"ד
460	רבי יואל טייטלבוים מסאטמאר	450	כ"ו אב תשל"ט
461	מעין הבעש"ט ברומניה - עמק הביקאז'	451	
462	רבי ישעיה יעקב מסקולען - לפטירתו	452	ה' אלול תשפ"ד
463	רבי ישעיה אפלבוים אב"ד בריטשובה	454	י"ב אלול תרצ"ו
464	רבי אהרן חזן פרוסטרמן	456	י"א תשרי תשל"א
465	רבי חנוך העניך מסאסוב קרעצקי	459	ז' חשון תש"ג
466	רבי מאיר ברגר רב קהל אנשי רומניה בטרונטו	460	ר"ח חשון תש"י
467	ר' ישראל לבנון חתן רבי דוד מפלויישט	461	י"א חשון תשס"א
468	רבי יהודה בויאר-זכרון להולכים	462	ו' חשון תשפ"ה
469	רבי ישראל אריה אשכנזי אב"ד סערט	463	כ"ח חשון תרע"ט
470	בתי כנסת ואתרים יהודיים ביאס רומניה	464	
471	העברת ציונו של רבי מנחם נחום משטפנשט ביאס	465	
472	יצחק מאיר שמואל שו"ב	467	ט"ו כסלו תשנ"א
473	רבי יוסף מאיר גליקסברג אבד"ק גבעתיים - לפטירתו	469	ו' טבת תשפ"ה
474	רבי יעקב יוסף שלמה מוואסלוי	470	י"א טבת תשמ"ה
475	רבי יעקב יצחק רבלסקי ראש ישיבת קישינב	471	י"ט טבת תשי"א
476	רבי ברוך גלנץ צימר רב בבוקרשט	472	כ"ב טבת תשי"ג
477	חתנו רבי רפאל יוסף הלפרין	472	כ"ה טבת תשל"ח
478	רבי יעקב פינצ' רב ומו"ץ בבוקרשט	473	כ"א שבט תר"ל
479	רבי שמעון אופנהיים מקרומני ראב"ד בודפסט	474	כ"ב שבט תרי"א
480	רבי יצחק לייבוש טויב מחאטין	475	כ"א שבט
481	רבי צבי קינסטליכר אב"ד סעבען	476	ז' אדר א' תשכ"ה
482	קבר מרדכי היהודי ואסתר המלכה	477	
483	הרה"צ רבי יחזקאל הופמן מרבני כולל שטפנשט - לפטירתו	478	ז' אדר תשפ"ה
484	רבי שאול כהנא - וואסלוי בוקרשט	480	כ"ח אדר א' תשנ"ב
485	רבי ישעיה קליינמאן מסאטמאר	481	כ"ח אדר א' תרצ"ח
486	רבי אברהם דוב אוירבך אדמו"ר מטשרנוביץ	483	כ"ה ניסן תר"פ
487	רבי אברהם ניסן אורנשטיין - בוקרשט צ'רנוביץ	484	ל' ניסן תשל"ל
488	רבי דוד שכטר אב"ד דורוהוי	485	י"ז אייר תשי"ז
489	רבי אבא שענקמאן אב"ד גאלאץ	485	ט"ז אייר תרצ"ו
490	רבי נתן צבי שפירא אב"ד פלויישט	488	ב' סיון תרל"ד
491	רבי שלמה מישונוניק גבאי	489	י"ט סיון תרצ"ו
492	רבי מנחם מנדל מבאר	492	י"ב סיון תקכ"ה
493	רבי בן ציון רולר אב"ד באהוש	493	ח' תמוז תש"י
494	הילולא דצדיקא - הילולת הרה"ק משטפנשט	494	כ"א תמוז
495	רבי אלעזר ניסן מרגוש אב"ד דארנא ואטרא	495	כ' תמוז תרצ"ג
496	רבי מנחם נחום רופטישנסקי משיגה בישיבת קישינב	496	ד' אב תרצ"ד
497	רבי מנחם מנדל לנדא דומ"ץ יאס	497	ט"ז אב תרכ"ו
498	סיר רבי משה מונטיפיורי	500	ט"ז אב תרמ"ה

מהנעשה ונשמע

מראות מההילולא של הרה"ק משטפנשט

שרשרת אירועי ההילולא קדישא של הרה"ק משטפנשט התשפ"ה החלו עוד חודשים ארוכים לפני חודש ההילולא כ"א תמוז, בהערכות כלל הגורמים ובהם: משטרה, עירייה, ח"ק גחש"א ת"א, ומינהלת ההילולא שטפנשט, אשר פעלו ימים ולילות למען הצלחת ובטיחות האירוע הגדול של גוש דן, בו מתאספים רבבות עמך בית ישראל לשפוך שיח ותפילה בזכותו של האי צדיק פועל ישועות הרה"ק משטפנשט, הטמון בבית העלמין נחלת יצחק גבעתיים. היכל הישיבה על קברו של הצדיק הפועל כל ימות השנה בסמוך לבית העלמין פתח את שעריה ורבבות יהודים הגיעו ונהנו משלל הפעילויות וההכנות הלוגיסטיות שהוכנו בקפידה לרווחת העולים לציון. מוסדות שטפנשט ערכו שרשרת של אירועי התועדויות וסעודות הילולא ברחבי הארץ ובהם השתתפו מרבנן אדמו"רים ורבנים אישי ציבור ועם ישראל לעדותיו ולשבטיו. בעמודים דלהלן נקבל הצצה קטנה לאירועי ההילולא קדישא שהתפרסה על פני שבוע ההילולא כולו. זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, ועל כל השותפים העוזרים והמסייעים לקיום ההילולא, ולקיום צוואתו של הצדיק שביקש בכתב לפני הסתלקותו ממש, כי ימשיכו לקיים את המוסדות על שמו ולזכרו, והוא יהיה למליץ יושר על כל העוסקים והמסייעים לקיום צוואת קדשו.

הגה"צ אבד"ק דרכי שמואל פיאטרא שליט"א בציון הקודש

כ"ק האדמו"ר מזויעהל שליט"א

האדמו"ר ממיהלוביץ שליט"א בתפילה

כ"ק אדמו"ר משבט הלוי שליט"א בציון הקודש

ההמונים בכניסה לציון הקודש במשך כל שעות יממת ההילולא

באר בשדה - שטפנשט

כ"ק אדמו"ר מקאלשין שליט"א

הגה"צ רבי נתן לגדמן שליט"א רבה של חולון
וזקן רבני רומניה בתפילה ביום ההילולא

בתפילה על הציון הקדוש

הגר"י רושצקי שליט"א רב מבואות החרמון

ראש ישיבת תולדות אהרן הגאון הרב
קירשנבוים שליט"א עם זקן חסידי
שטפנשט הגה"ח ר' נפתלי כהן שליט"א

באשמורת הבוקר תפילה בוקעת רקיעים של המקובל הגה"צ רבי אביש
צינווירט שליט"א עם המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בירדמן שליט"א

המקובל רבי ראובן משה בן שימול משדרות

הגר"ח ד"ר קובלסקי שליט"א ראש
ביהמ"ד מאורות הדף היומי

הרב ישראל פרוש יו"ר מנן ומושיע להצלת
עולם התורה בתפילה בציון הקדוש

המקובל הרב הוברמן שליט"א מרעננה בהשתתפות על הציון הקדוש

בתפילת רבים עם האדמו"ר ממיהלוביץ שליט"א תלמיד הרה"ק מרימניץ זצ"ל

בסעודת ההילולא שנערכה באולמי מייפל בפי"ת לתומכי המוסדות

בהיכל הנרות החדש שהוקם השנה לרווחת הרבבות

מנייני תפילה ברחבת בית העלמין

כ"ק האדמו"ר מזוועהל שליט"א בלחיים טיש בהיכל הישיבה על קברו של הצדיק משטפנשט בגבעתיים

אהלי הכנסת אורחים שהוקמו בסמוך לציון הקדוש ביום ההילולא

הרב הוברמן שליט"א עם ההמונים בכניסה לציון הקדוש

אהלי הכנסת אורחים וחלוקת הקוגל לרבבות המתפללים על ידי מתנדבי המוסדות

הגה"צ אבד"ק שפיקוב שליט"א נואם בסעודת ההילולא בב"ב

בסעודת ההילולא המרכזית שנערכה על ידי מוסדות שטפנשט

באר בשדה - שטפנשט

הגאון רבי יחזקאל דרברמדיקער שליט"א
נואם בסעודת ההילולא

מרן הגרש"א שטרן שליט"א גאב"ד מערב ב"ב
נואם בסעודת ההילולא המרכזית

מנחה ההילולא הגרי"א ספר שליט"א

הקהל בסעודת ההילולא

מרן הגרי"א לנדא שליט"א אב"ד בני ברק

הגאון רבי יחיאל מיכל פרידמן שליט"א
ראש כולל חומת המשפט שטפנשט

האדמו"ר ממיהלוביץ בהתועדות
חסידים בסעודת ההילולא המרכזית

הגה"צ רבי שלמה טוביאס שליט"א
אב"ד יאס מקריא את הקוויטל הנהוג
בסעודת ההילולא בבני ברק

הגרא"י סלמון שליט"א

הגה"צ רבי נפתלי כהן שליט"א
וראש ישיבת תולדות אהרן שליט"א

אב"ד ב"ב בנאומו בסעודת ההילולא

אדמו"ר מפוריסוב שליט"א

הדומ"צ הגרי"י כהן שליט"א

אלה אוכרה לקדושי השואה ונרצחי יאס
מהרב ישראל הענדן

מעמד יזכור לקדושי ונרצחי יאס מהרב ישראל גולדוואסר

כ"ק האדמו"ר מפוריסוב שליט"א

כ"ק אב"ד מאקאווא שליט"א
בתפילת חצות ההילולא בציון הקודש

ראש ישיבת תולדות אהרן שליט"א
בהתועדות חסידים ביום ההילולא בציון הקודש

גאב"ד מאקאווא אשדוד שליט"א
בהתועדות חסידים באהל היכל התורה בציון הקודש

תמונות: דובי קורן, י. פרקוביץ, ש.פ.ה.